

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΑ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΝΒ'

Τετάρτη 13 Απριλίου 2005 (απόγευμα)

Αθήνα, σήμερα στις 13 Απριλίου 2005, ημέρα Τετάρτη και ώρα 18.27' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΙΩΑΝΝΗ ΤΡΑΓΑΚΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Καταρχήν θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι σας έχει διανεμηθεί η συμπληρωματική ημερήσια διάταξη και για την Παρασκευή.

Εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωση της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης».

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Γιαννέλης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΕΛΛΗΣ-ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επικύρωση της Συνθήκης για τη θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης αποτελεί μια πρόκληση για τον Ευρωπαίο πολίτη και θέτει τις στέρεες βάσεις για μια κοινωνία αληθινά δημοκρατική, σύγχρονη και αποτελεσματική, απαλλαγμένη από τις δυσκαμψίες του παρελθόντος, μια Ευρώπη που θα υπηρετεί το συμφέρον του πολίτη και θα βασίζεται στην αλληλεγγύη και την ισότιμη συνεργασία, μια ισχυρή Ευρώπη με ουσιαστική προσφορά στα διεθνή δρώμενα για την προάσπιση της ειρήνης, την παγκόσμια τάξη και ασφάλεια, την ελευθερία και τη δημοκρατία.

Σήμερα που ο πολίτης κάθε κράτους παγκοσμιοποιείται και τα προβλήματα της φτώχειας, της υγείας, του περιβάλλοντος αποκτούν πλανητική διάσταση, προβάλλει ισχυρότερη από ποτέ η ανάγκη της συνένωσης των δυνάμεων των λαών για την αντιμετώπισή τους. Ο ανθρωποκεντρισμός αποτελεί το νέο στοιχείο της σύγχρονης πολιτικής σκέψης.

Ο Ευρωπαίος πολίτης από παθητικό μέλος μιας μικρότερης κοινωνίας και απλός θεατής της παγκόσμιας εξελικτικής διαδικασίας, μεταβάλλεται σε ενεργό πολίτη και συνδιαμορφώνει με τους ισχυρούς της γης τις αποφάσεις για το παγκόσμιο μέλλον και το σχηματισμό του νέου κόσμου.

Το κείμενο του Ευρωπαϊκού Συντάγματος αποτελεί σύνθεση απόψεων, εν πολλοίς ετερόκλητων. Τούτο ακριβώς αποδεικνύει ότι με την ψήφισή του γίνεται ένα σημαντικό βήμα για την πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης. Με την υιοθέτηση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων από τα κράτη-μέλη διευρύνονται τα δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών, καθώς και η δύναμη των

εκλεγμένων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Ο πολυπολιτισμικός και πολυεθνικός χαρακτήρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης θέτει ως αυτονόητη προϋπόθεση στα μέλη το σεβασμό του κανόνα της ανοχής στην ιδιαιτερότητα και τη συνεργασία των κρατών, των εθνοτήτων και των πολιτών. Οι εθνικιστικοί ανταγωνισμοί και οι ταξικές συγκρούσεις οφείλουν βαθμιαία να ξεπεραστούν, ώστε η ειρηνική συνύπαρξη να αποτελέσει το χρυσό κανόνα της συμβίωσης των κρατών-μελών, χωρίς ασφαλώς αυτό να σημαίνει την απώλεια της ιστορικής και πολιτισμικής μνήμης τους.

Το ευρωπαϊκό όραμα μπορεί και επιβάλλεται να γίνει πραγματικότητα, όταν πετύχουμε να ξεπεράσουμε τα εθνικά μας όρια και να λειτουργήσουμε ως Ευρωπαίοι πολίτες κάτω από μια ομπρέλα αρχών και αξιών, που δεν θα επιδέχονται εκπτώσεις.

Η εθνική μας ιδιότητα δεν είναι ασύμβατη με αυτήν του Ευρωπαίου πολίτη. Αντίθετα, η ενίσχυση των εθνικών αξιών με δοκιμασμένες αρχές και αξίες προηγμένων Ευρωπαίων εταίρων μας, ενδυναμώνει και ισχυροποιεί το νέο ευρωπαϊκό κράμα.

Η διαδικασία κύρωσης της Ευρωπαϊκής Συνθήκης έρχεται προς ψήφισή στο ελληνικό Κοινοβούλιο και η Ελλάδα είναι ανάμεσα στις πρώτες χώρες που θα το υπερψηφίσουν. Τα δύο μεγάλα κόμματα έχουν εκφραστεί θετικά και αναμένεται η κύρωση. Αυτό, όμως, δεν αποτελεί πανάκεια.

Ενδεχομένως θα υπάρξουν προβλήματα με άλλες χώρες. Ήδη υπάρχουν μηνύματα αρνητικά από την Πολωνία και από μερικές άλλες χώρες.

Το πρόβλημα βέβαια με τη Γαλλία είναι ουσιαστικό. Εκεί όπου πριν δύο μήνες, όπως ελέχθη προηγουμένως, το 51% έως 52% ήταν υπέρ της κύρωσης της Συνθήκης, τώρα μετά από δύο, τρεις μήνες το 55% των Γάλλων πολιτών είναι εναντίον της κύρωσης του Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Και αυτό βέβαια, όχι διότι άλλαξε κάτι, όχι γιατί άλλαξε η άποψή τους για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Οι απόψεις τους παραμένουν οι ίδιες.

Γιατί, όμως, συνέβη αυτό; Διότι επιχειρείται να χρησιμοποιηθεί η κύρωση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος ως ένας αγώνας, ως ένα πολιτικό επιχείρημα εναντίον της πολιτικής του Προέδρου Σιράκ και της κυβερνήσεως Αλβαρέν. Αυτό είναι απολύτως βέβαιο.

Έτσι, λοιπόν, ένα καθαρά εσωτερικό θέμα, ένα θέμα -θα έλεγα- μικροκομματικό, ένα θέμα από πλευράς εκμετάλλευσης μικροκομματικό, χρησιμοποιείται ως άλλοθι για να πολεμηθεί το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Και βέβαια θυμόμαστε όλοι την περίπτωση του Μάαστριχτ, δηλαδή ότι τελικά η Συνθήκη αυτή ενεκρίθη με ποσοστό μόλις 51%.

Προβάλλεται, λοιπόν, το αγωνιώδες ερώτημα: Τι θα συμβεί,

εάν κάποιο από τα είκοσι πέντε μέλη αρνηθεί την υπερψήφισή του; Θα οδηγηθούμε στην κατάρρευση της ιδέας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης; Θα στερηθούμε της δυνατότητας να καταστήσουμε την Ευρώπη έναν ισχυρό και αξιόπιστο εταίρο, που θα πρωταγωνιστεί στη διεθνή σκηνή και θα συμμετέχει στο παγκόσμιο γίγνεσθαι με όρους ισότιμης και έντιμης συνεργασίας;

Το απόλυτα δικαιολογημένο και αγωνιώδες αυτό ερώτημα αποτελεί ταυτόχρονα και απάντηση στην εκφρασθείσα στάση της Νέας Δημοκρατίας, ότι η Συνθήκη πρέπει να κυρωθεί με απόφαση του Εθνικού μας Κοινοβουλίου και όχι με δημοψήφισμα, όταν πάνω από το 90% των πολιτικών εκπροσώπων, των εκπροσώπων του ελληνικού λαού συναινεί και συναποδέχεται να κυρωθεί αυτή η Σύμβαση. Είναι υπέρ του Ευρωσυντάγματος. Τι νόημα έχει άραγε να μετακυλίουμε την ευθύνη στο λαό, μία κυβέρνηση να μετακυλίει το δίλημμα στο λαό και να μεταθέτει σ' εκείνον τις πολιτικές ευθύνες; Γιατί ουσιαστικά πρόκειται για μετάθεση, για μετακύλιση σοβαρών ευθυνών στις πλάτες του πολίτη, ο οποίος στο σύνολό του εκ των πραγμάτων, αλλά και λόγω της ειδικής επιστημοσύνης και των ειδικών γνώσεων που απαιτούνται, δεν μπορεί να διαθέτει ολοκληρωμένη άποψη.

Και ας μη γελιόμαστε. Εδώ οι συνάδελφοι Βουλευτές, όσοι δεν είναι δικηγόροι, δεν είναι εύκολο να αντιληφθούν την έννοια -σε βάθος- του Ευρωσυντάγματος, πολύ περισσότερο δε οι πολίτες, αν λάβουμε υπόψη και το ποσοστό του αναλφαβητισμού που υπάρχει στον τόπο.

Άραγε, ήθελα να γνωρίζω, όταν ήρθε το θέμα της ένταξης της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτό δεν ήταν μείζον θέμα, ανάλογο μ' αυτό που απαιτεί το άρθρο 44 του Συντάγματος; Δεν ήταν μείζον θέμα για να ζητήσει τότε η άλλη πλευρά, το ΠΑΣΟΚ, τη διενέργεια ενός δημοψηφίσματος; Ή μήπως όταν ψηφίζαμε για το Μάαστριχτ, δεν ήταν κι αυτό ένα μείζον θέμα, ώστε και τότε να ζητήσουμε ένα δημοψήφισμα;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δημιουργείται ο θεσμός του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο οποίος με την ιδιότητά του αυτή θα εκπροσωπεί σε υψηλό επίπεδο την Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής της ασφάλειας.

Επίσης καθιερώνεται ο θεσμός του Ευρωπαϊκού Υπουργού Εξωτερικών. Τα θεσμικά αυτά όργανα προσδίδουν μια νομική οντότητα στην ενιαία Ευρώπη και δίδεται πλέον μία απάντηση, έστω και ετεροχρονισμένα, στον πρώην Υπουργό Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών Χένρι Κίσινγκερ, όταν -θέλοντας κάποτε να επικοινωνήσει με την Ευρώπη- είχε πει: «Σε ποιον τηλεφωνείς, όταν θέλεις να επικοινωνήσεις με την Ευρώπη;» Όλοι το θυμόμαστε.

Σήμερα, όμως, όλοι γνωρίζουμε ότι όταν κυρωθεί το Σύνταγμα, όλοι θα γνωρίζουν -και η υπερδύναμη θα γνωρίζει- με ποιον θα πρέπει να επικοινωνήσουν. Και όταν θα σηκώσουν το τηλέφωνο για να μιλήσουν με τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή με τον Υπουργό των Εξωτερικών, θα γνωρίζουν ότι το βάρος του τηλεφωνήματος αυτού έχει μία ιδιαίτερη αξία, ειδικότερα όταν ενοποιηθεί η Ευρώπη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΕΛΛΗΣ-ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι οι κομματικοί ανταγωνισμοί δεν ευνοούν την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας μας. Ευτυχώς υπάρχουν πολλά άλλα πεδία, εάν θέλουμε να επιδείξουμε την πολιτική διαφορετικότητα μας. Φαίνεται πως σ' αυτό το σημείο συναινεί η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών.

Μετά την κατάρρευση της σοσιαλιστικής ουτοπίας, η δημιουργία ενός αντίπαλου δέους, μίας άλλης υπερδύναμης που θα ορθωθεί απέναντι στα αντιτιθέμενα, ενδεχομένως, πολιτικο-στρατιωτικά συμφέροντα άλλων δυνάμεων, προβάλλει ως ανάγκη επιβίωσης για τους λαούς της ευρωπαϊκής ηπείρου.

Νομίζω ότι η Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη αποτελεί ένα βήμα μπροστά για την πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Και εμείς ευχαριστούμε.

Η συνάδελφος κ. Ελπίδα Τσουρή έχει το λόγο.

ΕΛΠΙΔΑ ΤΣΟΥΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέχρι σήμερα το Σύνταγμα ήταν εθνική υπόθεση ενός συγκεκριμένου λαού στα όρια ενός δεδομένου κράτους. Η Συνταγματική Συνθήκη της Ευρώπης, την οποία καλούμαστε να επικυρώσουμε, αποτελεί για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες ένα εγχείρημα τεράστιας σημασίας. Για πρώτη φορά στην παγκόσμια συνταγματική και πολιτική σκηνή, ένας μεγάλος αριθμός κρατών με διαφορετική γλώσσα, με διαφορετική πολιτισμική και εθνική παράδοση θα δεσμεύεται από ένα κοινό Σύνταγμα.

Έτσι ακριβώς όπως το Σύνταγμα μιας χώρας θέτει τους πολίτες της κάτω από την ομπρέλα μιας έννομης τάξης, έτσι ακριβώς και το συζητούμενο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα θα αποτελέσει το καταλυτικό στοιχείο για την υποταγή των σχέσεων των λαών της Ευρώπης σε κοινούς κανόνες τάξης και διαχείρισης των συμφερόντων.

Βέβαια η συζητούμενη Συνταγματική Συνθήκη δεν προέκυψε από παρθενόγενεση. Αυτό το λέω για κάποιους όψιμα εμφανιζόμενους ευρωσκεπτικιστές. Από την εποχή του Μεσαίωνα πρωτοδιατυπώθηκε το όραμα της ευρωπαϊκής πολιτείας και σε όλο αυτό το μακράν οδοιπορικό συζητήσεων, αναζητήσεων, σχεδίων, προτάσεων για την πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης, η πολιτεία αυτή δεν νοούνταν παρά μόνο ως συνδυασμός των συνεκτικών στοιχείων της ευρωπαϊκής κοινωνίας, των λεγομένων κοινών αξιών και όχι μόνο, καθώς και της εδραιωμένης αντίληψης περί εθνικής κυριαρχίας. Αναζητείται, λοιπόν, διαρκώς ως επίλυση στο πολιτικό πρόβλημα μία μόνιμη ισορροπία ανάμεσα στο κοινό ευρωπαϊκό και στο εθνικό συμφέρον.

Με το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα τα κράτη, χωρίς να χάνουν την κυριαρχία τους, δέχονται να την περιορίσουν. Αυτό το άμεσο αποτέλεσμα εμπεριέχει μία σημαντική προσδοκία, η οποία πλέον γίνεται μελλοντική προοπτική και είναι αυτή της πλήρους πολιτικής ένωσης της Ευρώπης.

Η υιοθέτηση του Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Χάρτη σημαίνει ότι οι λαοί της Ευρώπης έχουν αποφασίσει να περάσουν το Ρουβίκωνα του στεγανού των εθνικών κρατών, να συνυπάρξουν και να συμπορευτούν σε μια ευρωπαϊκή κοινωνία με κοινά οράματα, κοινούς στόχους, κοινά συμφέροντα και κοινές αγωνίες.

Είναι σαφές ότι το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα δεν αφορά μόνο κάποιους ονειροπόλους οραματιστές. Αφορά τον κάθε πολίτη ξεχωριστά σε οποιαδήποτε γωνία της Ευρώπης και αν ζει και εργάζεται, όπως ακριβώς αφορά τον κάθε πολίτη της χώρας μας το αν υπάρχει ελληνικό Σύνταγμα και με ποιο περιεχόμενο αυτό κατοχυρώνεται.

Θυμόμαστε όλοι τους κοινωνικούς αγώνες, οι οποίοι εξελίχθηκαν, όταν η ψήφιση ενός συντάγματος στηριγμένου σε δημοκρατικές αρχές, το οποίο θα πρέσβευε την κοινωνική δικαιοσύνη, αποτελούσε ένα καθολικό και αδιαπραγμάτευτο κοινωνικό αίτημα. Κάτι παρόμοιο, κάτι αντίστοιχο -σε γενικές γραμμές βέβαια- βιώνουμε και σήμερα ως Ευρωπαίοι πλέον πολίτες, με την επισήμανση ότι το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα ούτε αντικαθιστά ούτε υποκαθιστά το εθνικό Σύνταγμα, αλλά μας προικοδοτεί με την πολιτική ένωση της Ευρώπης, η οποία θα λειτουργεί παράλληλα με τα κράτη-μέλη.

Με το ενιαίο, λοιπόν, Σύνταγμα, την κοινή αμυντική πολιτική, αλλά και την πορεία για την ευρωπαϊκή και την πολιτική ενοποίηση, οδηγούμαστε σε οριστικό κλείσιμο της σελίδας των συγκρούσεων στην ήπειρό μας, κάτι που η Ευρώπη πλήρωσε με μεγάλο φόρο αίματος και όχι μόνο.

Ένα ενιαίο Σύνταγμα σημαίνει ακόμη ότι θα οδηγηθούμε σε μία κοινή πορεία πλούσιων και λιγότερο πλούσιων ή φτωχών λαών, μεγάλων και μικρών κρατών, σε μια κοινή πορεία ανάπτυξης. Σημαίνει πλήρη αναγνώριση της αρχής ότι τα μεγάλα κράτη πλέον δεν μπορούν να διασφαλίζουν την πρόοδο τους χωρίς τα μικρά και τα μικρά δεν μπορούν να πορευτούν χωρίς τα μεγάλα. Έλληνες, Γερμανοί, Ιταλοί, αργότερα και Τούρκοι, θα δεσμεύονται από μία μόνιμη ρήτρα αλληλεγγύης και αμοι-

βαίας συνδρομής στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Η νέα κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρώπης και των εθνικών κρατών σημαίνει ότι στα θέματα εσωτερικής αγοράς, ελευθερίας και ασφάλειας, γεωργίας και αλιείας, μεταφορών και διευρωπαϊκών δικτύων, κοινωνικής πολιτικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής, περιβάλλοντος, προστασίας καταναλωτών, δημόσιας υγείας, οι βασικές επιλογές και οι κύριοι προσανατολισμοί θα συναποφασίζονται στην κοινοτική Ευρώπη.

Είναι, λοιπόν, φυσικό να διατυπώνονται μεγάλες επιφυλάξεις για την πρακτική σημασία του Ευρωσυντάγματος. Άλλο όμως αυτό και άλλο η αμφισβήτηση του νέου σκηνικού που διαμορφώνεται από τους λεγόμενους δογματικούς ή ευρωσκεπτικιστές. Πολλοί θα ρωτήσουν γιατί ο δημοκρατικός πολίτης να υποστηρίξει το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, όταν δεν είναι ξεκάθαρο πού στηρίζεται η ευρωπαϊκή κυριαρχία και με ποιες δημοκρατικές διαδικασίες οργανώνεται η πολιτική εξουσία στην Ευρώπη.

Κρίνεται λοιπόν απαραίτητο και είναι αναγκαίο να συνεχιστεί η προσπάθεια, προκειμένου να διαμορφώσουμε μια Ευρώπη με ακόμα μεγαλύτερη δημοκρατική διαφάνεια. Όμως το να αμφισβητούμε την ιστορικότητα της στιγμής και το να αμφισβητούμε ακόμα και τις αδιαμφισβήτητες δημοκρατικές βάσεις που έχει το εκκλαπτόμενο Σύνταγμα, σημαίνει στην πράξη ότι αποδυναμώνουμε το τεράστιο έργο που πραγματοποιήθηκε από τη Συντακτική Συνέλευση και απομεινώνουμε το μεγάλο άλμα που πραγματοποίησαν οι εθνικές εξουσίες, αποδεχόμενες την ύπαρξη μιας υπερεθνικής κοινοτικής εξουσίας.

Πολλοί καταλογίζουν στη Συνταγματική Συνθήκη το ότι δεν διέπεται, όσο θα έπρεπε, από κοινωνικό χαρακτήρα. Όμως, το ρόλο αυτόν τον έχει η Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, η οποία ουσιαστικά ενσωματώνεται στη Συνταγματική Συνθήκη.

Σε ό,τι αφορά στην κοινωνική Ευρώπη και μόνο το γεγονός ότι για πρώτη φορά τίθεται ο στόχος της πλήρους απασχόλησης και ότι παράλληλα με την αγορά του ανταγωνισμού αναγνωρίζεται η κοινωνική οικονομία της αγοράς, μας επιτρέπει να ελπίζουμε βάσιμα ότι το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο θα εξακολουθήσει και στο μέλλον να αποτελεί έναν από τους πυλώνες του πολιτικού μας συστήματος.

Ασφαλώς και δεν διαφωνεί κανείς στο ότι θα μπορούσαν να υπάρχουν και άλλες ρυθμίσεις. Όμως σ' ένα σχέδιο συντάγματος, το οποίο συναποφασίζεται από είκοσι πέντε χώρες με ετερόκλητες πολιτικές κουλτούρες, με εντελώς διαφορετική πολιτική παράδοση και με διαφορετική ιεράρχηση προτεραιοτήτων, θα ήταν αφέλεια αν πίστευε κανείς ότι ένα δεδομένο κράτος ή ένας πολιτικός δημοκρατισμός ή ένας φορέας θα μπορούσε να περάσει απόφες τις δικές του προτεραιότητες ή να προτάξει την εξυπηρέτηση των δικών του αναγκών.

Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Ρώμης, το Σύνταγμα θα ισχύσει από την 1η Νοεμβρίου 2006, με την προϋπόθεση ότι θα κυρωθεί από όλα τα κράτη-μέλη με δημοψήφισμα ή με ψηφοφορία στη Βουλή. Η σημερινή Κυβέρνηση, σ' ένα γενικότερο κλίμα απραξίας και προκλητικής εσωστρέφειας όσον αφορά στα εθνικά μας ζητήματα, αποφάσισε να μη γίνει δημοψήφισμα, αλλά κύρωση της Συνθήκης με απόφαση του Κοινοβουλίου.

Η πρώτη λύση ασφαλώς θα προϋπέθετε ενημέρωση και πληροφόρηση των πολιτών για το θέμα. Πώς είναι δυνατόν, όμως, να ενημερώσει τον ελληνικό λαό για το ύψιστο ευρωπαϊκό γεγονός, τη στιγμή που πελαγοδρομεί με τα θέματα του βασικού μετόχου και της απογραφής, προσπαθώντας να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα στα ευρωπαϊκά όργανα;

Παράλληλα, λοιπόν, με τις επιφυλάξεις -άλλος σε μεγαλύτερο και άλλος σε μικρότερο βαθμό- αλλά και με τη βεβαιότητα ότι στο εγγύς και στο απώτερο μέλλον ανοίγεται «πεδίο δόξης λαμπρόν» μπροστά μας για κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνες, λέμε «ναι» στη Συνταγματική Συνθήκη της Ευρώπης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστώ πολύ, κυρία συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Λυκουρέντζος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ψήφιση της Συνθήκης για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα πραγματώνει την ευρωπαϊκή ιδέα στην κλασική της εκδοχή, στο ηθικό

της περιεχόμενο, αλλά και στη σύγχρονη μετεξέλιξη της.

Χρειάζεται να σκεφθούμε όσους εργάστηκαν για την εμπέδωση και την ανάδειξη της ευρωπαϊκής ιδέας στην πατρίδα μας, να σκεφθούμε τους εργάτες, τους πρωτοπόρους του ευρωπαϊκού προσανατολισμού της χώρας, ως μια οφειλόμενη τιμή απέναντί τους: Τον Κωνσταντίνο Καραμανλή ο οποίος άνοιξε τους ευρωπαϊκούς ορίζοντες, σε μία εποχή που άλλοι δεν διέθεταν τη δική του διορατικότητα για να δουν την προοπτική της χώρας μας στη μεγάλη δημοκρατική οικογένεια της Ευρώπης. Αλλά δεν ήταν μόνο αυτός. Ο Κωνσταντίνος Τσάτσος, ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος, ο Ευάγγελος Αβέρωφ, ο Γεώργιος Μαύρος, ο Γιάγκος Πεσματζόγλου αλλά και ο Ηλίας Ηλιού, εκφραστές της δημοκρατικής Αριστεράς, υπήρξαν ένθερμοι υποστηρικτές της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Θα αναφέρω επίσης δύο άλλες προσωπικότητες, στον έναν κυρίως οφείλουμε την επιτυχία της εντάξεως, τον αείμνηστο Παναγή Παπαληγούρα, αλλά και στον ακούραστο συμπατριώτη του Γεώργιο Ράλλη, ο οποίος βρήκε προχθές την ευκαιρία, ομιλών στην παρουσίαση του βιβλίου του Βύρωνος Θεοδωροπούλου, να αναφερθεί στην πίκρα που μας προσέφερε η τότε αλλά και σημερινή Αξιωματική Αντιπολίτευση, αλλά και στην εθνική ζημιά που προκάλεσε μη στηρίζοντας τη μεγάλη, τη δύσκολη προσπάθεια στην οποία είχε αποδυθεί η δική μας παράταξη και ο Κωνσταντίνος Καραμανλής.

Βέβαια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν έχουν ευτυχίσει στο παρελθόν αυτές οι προσωπικότητες να τους αποδοθεί τιμή, αλλά και δεν θα μπορούσαν τώρα να ευτυχούν, αφού δεν βρίσκονται οι περισσότεροι στη ζωή. Αλλά η ελληνική κοινωνία και η ελληνική πολιτεία τους οφείλει αναγνώριση και τιμή. Περισεύουν οι πλατείες και οι δρόμοι για άλλες προσωπικότητες με αμφίβολη προσφορά στην πατρίδα. Αλλά δεν θα αντιδικήσουμε γι' αυτό. Τουλάχιστον έπρεπε οι προηγούμενες κυβερνήσεις να το κάνουν. Η δική μας Κυβέρνηση θα τιμήσει τις προσωπικότητες αυτές, κάνοντας πράξεις και ενέργειες οι οποίες θα καταστήσουν τη μνήμη τους εναργή στους σύγχρονους Έλληνες και θα υπενθυμίζουν στο μέλλον το φωτεινό τους παράδειγμα.

Συζητούμε για την Ευρώπη των πολιτών, την Ευρώπη της ειρήνης, την Ευρώπη της σταθερότητας, της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης, της ασφάλειας και της σταθερής εξωτερικής πολιτικής με ενιαία έκφραση. Μιλάμε για την Ευρώπη της φιλελεύθερης οικονομίας ή της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς. Εν πάση περιπτώσει, εγώ ως φιλελεύθερος πολιτικός δεν βρίσκω καμιά διαφορά ανάμεσα στις δύο προτάσεις και αδημονώ να ακούσω κάποια σοσιαλιστική πρόταση για την οικονομία. Γιατί όσο και αν κουράζεται η Αριστερά με την όποια της εκδοχή, είτε τη σοσιαλιστική είτε την κομμουνιστική, δεν βρίσκω ποια είναι η πρότασή της, η αριστερή, σήμερα στην εποχή μας. Αν αυτό βεβαίως αποτελεί την ανάγκη για κάποιο άλλοθι σε ό,τι αφορά την τοποθέτηση των πολιτικών δυνάμεων στο πολιτικό σκηνικό, ευχαρίστως γίνεται αποδεκτό αλλά επί της ουσίας διαφορές δεν υπάρχουν. Για όλους προέχει η ανάπτυξη, η κοινωνική συνοχή, η ανταγωνιστικότητα, η αύξηση της απασχόλησης. Και μ' αυτές τις επιλογές ευτυχώς είμαστε όλοι σύμφωνοι. Δεν επιστρέφουμε σ' εκείνες τις περιόδους, όταν που αντιδικούσαμε -και πολλές φορές έχει κολλήσει και η δική μας η πλευρά και πολλές η δική σας και πολλά συνθήματα γράψατε στους τοίχους- αλλά με τόσο ακραίες τοποθετήσεις, με τόσο ακραίες εκδοχές, που δυστυχώς τις πλήρωσε ακριβά ο τόπος.

Και γι' αυτό ακριβώς δεν καταφεύγω μ' αυτήν την τοποθέτηση σε οξύτατους χαρακτηρισμούς, επειδή συζητούμε ένα κορυφαίο ζήτημα, το οποίο αφορά την προοπτική της πατρίδας μας και τη δέσμευση του μέλλοντος του λαού μας, άρα και των επομένων γενεών. Γιατί συναισθάνομαι ότι σήμερα με την ψήφο μας προκαλούμε, διαμορφώνουμε ένα μοναδικό ιστορικό παράδειγμα στην ευρωπαϊκή ιστορία. Δεν υπάρχει άλλο προηγούμενο στην ευρωπαϊκή πολιτική και διπλωματική ιστορία όπως αυτό το εγχείρημα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Είμαστε πρωτοπόροι, αυτή η γενιά των πολιτικών στην Ελλάδα και στις ευρωπαϊκές χώρες, στη δημιουργία του οικοδομήματος, το οποίο συνδιαμορφώνουμε και συναποφασίζουμε. Η ευθύνη μας είναι σημαντική και ιστορική.

Αλλά κατώτεροι των περιστάσεων εμφανίστηκαν οι εκπρόσωποι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Τι δεν ακούσαμε! Μετέτρεψαν τη συζήτηση σε συζήτηση για ζητήματα εξωτερικής πολιτικής. Συγχωρέστε μου, συνεπώς τώρα κάποιες απαντήσεις.

Απόντες οι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ στην ψήφιση της Συνθήκης για την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ το 1980. Απόντες φαίνεται ότι είναι και στον προβληματισμό για το μέλλον της Ευρώπης με τέτοιου είδους προσεγγίσεις: «βασικός μέτοχος», «απογραφή». Προς τι όλα αυτά τα ζητήματα; Αδικούμε αυτήν τη μεγάλη υπόθεση για την οποία συζητάμε. Προς τι ο κ. Καραμανλής έβαλε οικειοθελώς την ελληνική οικονομία υπό επιτήρηση;

Μα, δεν συναισθάνεστε τις ευθύνες σας; Δεν καταλαβαίνετε ότι μ' αυτά που κάνετε και λέτε, υπενθυμίζετε στους Έλληνες τις ενοχές σας; Δεν αντιλαμβάνεστε ότι εάν εμείς ερχόμαστε σε μία δύσκολη θέση ως Κυβέρνηση, το οφείλουμε σ' εσάς;

Εσείς δυσκολεύετε τα βήματά μας. Εσείς δεν μας επιτρέπετε να φανούμε περισσότερο γενναίοι στην εισοδηματική πολιτική. Εσείς δεν μας επιτρέπετε να ασκήσουμε την εξωτερική πολιτική, την οποία θέλουμε. Εσείς δεν μας επιτρέπετε να ασκήσουμε άνετη πολιτική για την ενίσχυση του κράτους πρόνοιας, την οποία επιθυμούμε.

Κύριε συνάδελφε, που καταφεύγετε και στους γέλωτες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Με συγχωρείτε, κύριε συνάδελφε.

Συγγνώμη, κύριε Ευθυμίου, γελάτε ή όχι; Λέχθηκε κάτι αστείο και γελάτε;

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Ανταλλάσαμε κάποιες απόψεις μεταξύ μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ανταλλάσσετε απόψεις. Ευχαριστώ πολύ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ: Να ανταλλάξετε απόψεις και για τα οικονομικά της χώρας, για να δούμε εάν θα είστε το ίδιο εύχαρις σ' αυτήν την Αίθουσα. Να μας πείτε για τα ελλείμματα και για τα χρέη, να μας πείτε για τους «σοσιαλιστικούς» μισθούς και για τις «σοσιαλιστικές» συντάξεις που μας κληροδοτήσατε. Γιατί σήμερα δίνουμε αύξηση 3%, 5% και είναι 15 ευρώ, 25 ευρώ, 28 ευρώ. Δεν τους φτιάξαμε εμείς αυτούς τους μισθούς, κύριοι συνάδελφοι της Μειοψηφίας. Εσείς μας τους αφήσατε. Διότι ο σοσιαλισμός σας απετέλεσε το άλλοθι των νεόπλουτων, είναι αυτοί που πλούτισαν ακόπως και με αδιαφανείς μεθόδους. Αποτέλεσε το όπιο για τους αφελείς, αυτούς τους οποίους επί δυόμισι δεκαετίες τους εκμεταλλευτήκατε και τους χρησιμοποιούσατε, για να σχηματίζετε κοινωνική και κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Περί αυτού ομιλούμε.

Σε ό,τι αφορά την εξωτερική πολιτική, άκουσα περίεργες απόψεις, όπως και χθες το βράδυ, όταν συνομιλούσα με πρώην Υφυπουργό της κυβέρνησής σας σε τηλεοπτικό σταθμό. Τολμά να μιλάει η Αξιωματική Αντιπολίτευση για το Κυπριακό. Μας είπαν το πρωί για τη Λουκέρνη, ότι πήγαμε χωρίς να είμαστε προετοιμασμένοι. Ποιοι; Εμείς, που χάρη στον Καραμανλή και τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Τάσσο Παπαδόπουλο εξακολούθησε να υπάρχει Κυπριακή Δημοκρατία; Όταν συζητά ο πολιτικός κόσμος της Κύπρου τώρα, που ευρισκόμαστε εδώ, για καινούργιες βελτιώσεις στο σχέδιο Ανάν; Όταν από το πρώτο σχέδιο ασκούσαν πιέσεις στον πολιτικό κόσμο της Κυπριακής Δημοκρατίας να υποχωρήσει και να συμφωνήσει; Όταν γίνονταν υποδείξεις, στους Ελληνοκυπρίους από το Εθνικό Κέντρο να συμφωνήσουν και να προσχωρήσουν άνευ όρων; Όταν, κύριοι συνάδελφοι της Μειοψηφίας, στις κυπριακές εφημερίδες δημοσιεύονταν προσκλήσεις διαγωνισμών από το φθινόπωρο του 2002 για τον εθνικό ύμνο της νέας Κύπρου και για το νέο εθνικό σύμβολο, χωρίς να υπάρχει συμφωνία; Και ήσασταν κυβέρνηση εδώ στην Ελλάδα. Αυτά περιποιούν τιμή; Τα λησμονήσατε; Και έρχεστε να μας ελέγξετε εμάς γι' αυτά τα ζητήματα;

Χρειάζεται μεγαλύτερη προσοχή στην άσκηση της εξωτερικής πολιτικής, όπως επίσης και στην διατύπωση κριτικής στην εξωτερική πολιτική, αλλά και στον ίδιο τον Πρωθυπουργό της χώρας -και γι' αυτό τον ψηφίζω και δίνω ψήφο εμπιστοσύνης

στην Κυβέρνηση και στα νομοθετήματά της- για την ηθική, την πολιτική και την πατριωτική ακεραιότητα του οποίου είμαι βέβαιος.

Και να είστε σίγουρες και σίγουροι ότι στο τέλος της διαδρομής θα χειροκροτείτε μαζί μας την Ελλάδα, την οποία θα έχουμε δημιουργήσει.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ο συνάδελφος κ. Ευθυμίου έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι σε θέματα τέτοιας σοβαρότητας, ορισμένες φορές και ο αυθόρμητος και φυσικός γέλωτας αποτελεί μία μορφή πολιτικού σχολιασμού. Δεν είναι ονειδιστικός. Είναι μία αντίδραση, γιατί προκαλείται από τη διαφορά του επιπέδου της σοβαρότητας του θέματος και του επιπέδου της σοβαρότητας διαχείρισής του. Άρα δεν είναι ονειδισμός, είναι μία μορφή σχολίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Εκτός της Αιθούσης όμως, όχι εδώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ: Εγώ, κύριε Πρόεδρε δεν ενοχλούμαι, ό,τι και αν μου πουν οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΟΚ ...

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Λυκουρέντζο, θα μου επιτρέψετε να πω ότι ο ελληνικός λαός κρίνει ...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ: Μετά από τριάντα χρόνια θα ενοχλούμε...

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι ο ελληνικός λαός κρίνει και ο ελληνικός λαός θα κρίνει εάν και κατά πόσο αυτά, με τα οποία εσείς οδηγείτε σε σταθερό αδιέξοδο τη χώρα, οφείλονται στις πολιτικές του ΠΑΣΟΚ και όχι στις δικές σας επιλογές. Είναι πάρα πολύ παράδοξο, δεν συνιστά κατά τη γνώμη μου...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ: Ποιος δημιούργησε το χρέος; Εμείς το δημιουργήσαμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Σας παρακαλώ, κύριε Λυκουρέντζο.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Δεν σας διέκοψα όσο μιλούσατε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ: Απαντήστε μου σ' αυτό. Ποιος δημιούργησε το χρέος;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Σας παρακαλώ, κύριε Λυκουρέντζο.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Δεν συνιστά σοβαρότητα μιας παράταξης, η οποία κυβερνά, το να μην έχει την ευθύνη των πράξεών της. Αυτό ο ελληνικός λαός ξέρει να το κρίνει πολύ καλύτερα από ό,τι η ρητορική σας σ' αυτήν την Αίθουσα.

Θα επανέλθω στο κύριο θέμα, που είναι το θέμα του ευρωπαϊκού Συντάγματος και από αυτό το θέμα θα αρυσθώ και τα επιχειρήματά μου, γιατί στην πραγματικότητα η Νέα Δημοκρατία δεν μπορεί να χειριστεί τις μειζόνες εξελίξεις για τη χώρα. Και δεν μπορεί να τις χειριστεί με παράξενη επιχειρηματολογία, θα χρησιμοποιήσω μόνο την πρωινή του κ. Στυλιανίδη και την τωρινή του κ. Γιαννέλλη και του κ. Λυκουρέντζου.

Είναι δυνατόν να θεωρούμε ότι η πηγή της κυριαρχίας, που είναι ο λαός, είναι ανώριμος να κρίνει το ευρωπαϊκό Σύνταγμα, όπως ισχυρίστηκε ο κ. Γιαννέλλης προ ολίγου ή να λάβουμε υπόψη με το παράδοξο επιχείρημα που έθεσε ο κ. Στυλιανίδης, ότι δεν πρέπει να κάνουμε δημοψήφισμα για το ευρωπαϊκό Σύνταγμα, διότι μ' αυτόν τον τρόπο θα υπερισχύει το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα του ελληνικού Συντάγματος, το οποίο ψηφίστηκε στη Βουλή; Αυτή η επιχειρηματολογία δεν συγκροτεί για τον ελληνικό λαό το πιο βασικό, το πιο θεμελιώδες, τη φύση δηλαδή της συμμετοχής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μετέχουμε σαν μία μικρή χώρα, περιθωριακή. Μετέχουμε ισότιμα, μετέχουμε συνδιαμορφωτικά, μετέχουμε με τη δύναμη που το ΠΑΣΟΚ έδωσε σ' αυτήν τη χώρα, ώστε να βρίσκεται στο σκληρό πυρήνα της Ένωσης. Εάν οι πολιτικές της Νέας Δημοκρατίας αναιρούν αυτήν την ισχυρή θέση, είναι πρόβλημα πολιτικό της Νέας Δημοκρατίας, δεν είναι πρόβλημα του ελληνικού λαού.

Άρα, κύριοι συνάδελφοι, επειδή πηγή της εξουσίας και πηγή του νοήματος της παρουσίας μας μέσα εδώ, όλων είναι ο λαός,

ο οποίος με την κυριαρχία του και με τη θέλησή του προσδιορίζει τις εξελίξεις, το δημοψήφισμα αναλογεί στο λαό και φαντάζομαι ότι μόνο από παραδρομή ο κ. Γιαννέλης αναφέρθηκε σ' ένα εκτεταμένο αναλφαριθμητικό τμήματος του ελληνικού λαού, που δεν του επιτρέπεται να κρίνει το Ευρωσύνταγμα. Τέτοιες θεωρίες δεν επιτρέπεται να αναπτύσσονται σ' αυτήν την Αίθουσα από εκπροσώπους του λαού, που είναι η πηγή της κοινής δύναμης και η πηγή της κοινής νομιμοποίησης.

Ετέθη ένα ζήτημα για το χειρισμό του βασικού μετόχου από τη Νέα Δημοκρατία, στο οποίο αναφέρθηκε επικαλούμενος μια μορφή -θα έλεγε κανείς- ηρωική ο κ. Παυλόπουλος, ότι είναι ο Σαμουήλ στο Κούγκι του ελληνικού Συντάγματος εναντίον των ευρωσιφών του κ. Σάουμπι, του κ. Μακρίβι. Και λίγο-πολύ έθεσε ένα ζήτημα εθνικής ταυτότητας ή μη, δηλαδή εάν είμαστε με τη λαϊκή κυριαρχία και το ελληνικό Σύνταγμα ή εάν δεχόμαστε την υποτέλεια που μας επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μα, τέτοια γλώσσα, τέτοια συμπεριφορά αναιρεί τη δύναμη και την περηφάνια της ενιαίας χώρας που είμαστε και του ενιαίου λαού που είμαστε και διαχωρίζει σε ήρωες τύπου Σαμουήλ στο Κούγκι και σε υποτέλειες, όπως μας παρουσίασε τη θέση ο κ. Παυλόπουλος.

Να τα δούμε λίγο. Και είναι ευτύχημα που είναι εδώ ο κ. Ταλιαδούρος. Πριν από όλα, αυτές οι συμπεριφορές πρέπει να πιστοποιούνται μέσα στο χρόνο, πρέπει να πιστοποιούνται με γνώση.

Αυτό που πρέπει να πούμε στον ελληνικό λαό, είναι ότι με την Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη οι χώρες δημιουργούν τρεις ζώνες συνεργασίας:

Μία ζώνη είναι τα θέματα που εκχωρούν τα κράτη-μέλη στην κοινή πολιτική. Σ' αυτά τα θέματα υπάγεται η νομισματική πολιτική και ο εσωτερικός ανταγωνισμός. Εκεί, λοιπόν, συνομολογούν τα κράτη-μέλη ότι υπάρχουν κοινές πολιτικές και εκεί είναι η αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό πρέπει να το ξέρει ο ελληνικός λαός.

Υπάρχει μία δεύτερη ζώνη, που είναι συναρμοδιότητα. Έχει και η Ευρωπαϊκή Ένωση λόγο και τα κράτη-μέλη.

Υπάρχει και μία τρίτη ζώνη, όπου είναι απόλυτη η εθνική κυριαρχία, όπως είναι ο τομέας της εκπαίδευσης. Χαίρομαι που είναι εδώ σήμερα ο κ. Ταλιαδούρος.

Η Νέα Δημοκρατία καλεί σήμερα να συμπαραταχθούμε σ' ένα ζήτημα που έχει δημιουργήσει η ίδια με το βασικό μέτοχο και που ανήκει στη σκληρή ζώνη της αποκλειστικής ευρωπαϊκής αρμοδιότητας, στην άσκηση πολιτικών στον ανταγωνισμό. Θα ήθελα, όμως, η Νέα Δημοκρατία σήμερα να απαντήσει -έχω ξαναθέσει το ερώτημα- στο εξής:

Έχει δικαίωμα η Νέα Δημοκρατία να στηλιτεύει οποιαδήποτε πολιτική δύναμη σ' αυτό το θέμα, όταν πέρυσι, αυτήν την εποχή -δηλαδή από το Νοέμβριο του 2003 έως τις 7 Μαρτίου 2004- ήταν η Νέα Δημοκρατία που πρωτοστάτησε στο περίφημο σχέδιο οδηγίας Μπολγκενστάιν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω της οποίας ο κ. Τρακατέλης, επικεφαλής της Ευρωκοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Χατζηδάκης και το σύνολο της Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας ζήτησαν να ξεπεραστεί το ελληνικό Σύνταγμα και να υποταγεί η ελληνική κυβέρνηση σ' ένα σχέδιο οδηγίας, αναγνωρίζοντας τα πτυχία των κέντρων ελευθέρων σπουδών ως αγαθό και εμπορική υπηρεσία, που προστατεύεται από τους νόμους του ανταγωνισμού;

Σας θυμίζω τις τηλεοράσεις και τα ραδιόφωνα, όπου όλη η Νέα Δημοκρατία πλειοδοτούσε και συγκάλυπτε. Ζητούσε τότε από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ να υποταγεί σ' ένα σχέδιο οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ίδιο ακριβώς ήταν αυτό που αποτέλεσε μια αιτία μεγάλης διαμάχης, γιατί προσφύγαμε τότε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή -κατέθεσα δύο επιστολές στην επιτροπή- και εσείς με κατηγορούσατε για λεονταρισμό, για το ότι δηλαδή δεν είναι δυνατόν μία μικρή χώρα να τα βάλει με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πού; Σ' ένα σημείο όπως η εκπαίδευση, όπου οι Συνθήκες και τώρα το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα προσδιορίζουν ότι η εθνική κυριαρχία ενός κράτους-μέλους δεν υπάγεται στον έλεγχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έρχεσθε τώρα εσείς, που ζητούσατε να υποταγούμε σ' ένα σχέδιο οδηγίας -μία οδηγία που απεσύρθη κάτω από την πίεση

των ευρωπαϊκών λαών και κυβερνήσεων στην οποία πρωτοστατήσατε- να ελέγξετε εμάς, το ΠΑΣΟΚ, για μειωμένο πατριωτισμό, με αφορμή τα λάθη και τις παραλείψεις σας που οδηγούν σε αδιέξοδα και εθνικές ήττες.

Άρα αυτή η πατριωτική ρητορική να απευθύνεται πριν απ' όλα ως αυτοκριτική στον εαυτό σας; Να ενθυμείσθε την ακολουθία των θέσεων σας και να έχετε συνείδηση, γιατί οδηγείσθε σε αλληπάλληλες ήττες. Όμως οι ήττες οι δικές σας δεν επιτρέπεται να γίνουν ήττες της χώρας. Γι' αυτό είμαστε κάθεται αντίθετοι στις πρακτικές σας. Γι' αυτό σας καλούμε να είσθε προσεκτικοί στις κινήσεις σας και γι' αυτό λέμε ότι πρέπει να απευθυνθούμε στη λαϊκή κυριαρχία, που είναι ο μόνος τρόπος ο οποίος θα νομιμοποιήσει τις μεγάλες αποφάσεις για τον τόπο που εσείς αποφεύγετε, ενώ εμείς επιμένουμε και θα το πετύχουμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Τσιπλάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, για λόγους αμεσότητας θέλω να εκδηλώσω τον αντίλογο, ο οποίος θεωρώ ότι προφανέστατα οδηγεί και σε απάντηση, η οποία έχει όλως διαφορετικό περιεχόμενο της τοποθετήσεως του κ. Ευθυμίου. Θέλω να εκδηλώσω τον αντίλογο, λαμβανομένων υπόψη κάποιων δεδομένων πραγματικών και νομικών, τα οποία έγκεινται στα παρακάτω σημεία.

Καταρχήν διαρκούσης της συζητήσεως επ' αφορμή του τεθέντος ζητήματος του βασικού μετόχου, δεν είναι ζήτημα η σχέση του δικαίου, ως θα προκύψει με την ολοκλήρωση των κυρώσεων της Ευρωπαϊκής Συνθήκης απ' όλα τα κράτη-μέλη. Δεν είναι, λοιπόν, θέμα αυτήν τη στιγμή η σχέση εκείνου του δικαίου με το δικαίο που υφίσταται αυτήν τη στιγμή από πλευράς εσωτερικής.

Τι θέλω να πω; Για το κατά πόσο με το υπό διαμόρφωση Ευρωπαϊκό Δίκαιο θα υπάρχει αντινομία του δικού μας Συντάγματος, όπως υποστηρίζεται εδώ και καιρό από την Αξιωματική Αντιπολίτευση, έχουμε εκατέρωθεν τις απόψεις, έχει τοποθετηθεί αναλυτικά η Κυβέρνηση. Έχει τοποθετηθεί μάλιστα σήμερα ειδικότερα με νομικούς όρους και σκεπτικό και συλλογιστική ο ίδιος ο κ. Παυλόπουλος.

Εγώ σέβομαι την αυτοτέλεια των εκατέρωθεν απόψεων. Το θέτω, όμως, υπό διαφορετική βάση. Τίθεται ίσως το ζήτημα -παρεμπιπτόντως, μιας και μιλούμε για το νομοθέτημα του βασικού μετόχου- της εναρμόνισης με το υπάρχον τυπικά και ουσιαστικά Ευρωπαϊκό Δίκαιο συγκεκριμένων διατάξεων του Συντάγματος και κυρίως και θεμελιωδώς της διάταξης του άρθρου 14, παράγραφος 9.

Αυτό, δηλαδή, που ως αντίλογο ήθελα να εκφράσω στον κ. Ευθυμίου -και εγώ θεωρώ αυτονόητη την απάντηση- είναι το εξής: Πέραν από τις πολιτικάντικες προσεγγίσεις, έχει εμφιλοχωρήσει στη σκέψη, έχει υπεισέλθει στη σκέψη και το συλλογισμό κάποιος νομικός προβληματισμός, εξελισσομένης της διαδικασίας Αναθεώρησης του Συντάγματος και υπάρχουσας τότε κυβερνητικής Πλειοψηφίας και συνακόλουθα κυβερνητικής νομοθετικής πρωτοβουλίας στο Σύνταγμα; Έχει υπεισέλθει στη σκέψη και στο συλλογισμό -έστω και εκ των υστέρων για λόγους αναδοχής εσωτερικά, έστω και λόγω μη εξωτερικευμένης ευθύνης, αυτοκριτικής, αυτοελέγχου, δρομολόγησης τέτοιων διαδικασιών- έχει εμφιλοχωρήσει στη συλλογιστική της τωρινής Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ότι αυτά που υποστηρίζονται τώρα δεν οδηγούν παρά σε μια πανηγυρική αναγνώριση εσωτερικής αντινομίας μεταξύ διατάξεων του Συντάγματος; Και δεν θέλω να τις αναλύσω τώρα. Και κυρίως έχει υπεισέλθει στο συλλογισμό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης το ότι οδηγούν στην αναγνώριση της αντινομίας αυτής της διάταξης του άρθρου 14, παράγραφος 9 με το υπάρχον τώρα Ευρωπαϊκό Δίκαιο;

Διότι αυτό μας λέτε (!!!). Αναλάβετε μια πρωτοβουλία κατά τη διαδικασία Αναθεώρησης του Συντάγματος, θεσπίσατε μια διάταξη, με την οποία εμείς συναινέσαμε, αλλά εμείς διαχρονικά

έχουμε τις ίδιες απόψεις, για την οποία διάταξη επιφυλασσόσασταν ότι θα υπάρξει νόμος, ο οποίος θα ρυθμίζει κάποια συγκεκριμένα θέματα.

Τελειωτικά, τίθεται το ερώτημα: Αφού υπάρχουν αυτά τα επίπεδα ρυθμίσεων μεταξύ κρατών-μελών και της έχουσας νομική προσωπικότητα Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε ποια πεδία δηλαδή μπορεί να υπάρχει εκχώρηση αποκλειστικών αρμοδιοτήτων; Πού μπορεί να υπάρχουν συναρμοδιότητες κλπ.;

Αυτήν τη στιγμή τι μας λέτε, δηλαδή, καταληκτικά; Ο εσωτερικός ανταγωνισμός δεν είναι κάτι που τώρα εδραιώνεται, μπορεί να ενισχύεται με το υπό κύρωση αυτήν τη στιγμή Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, αλλά έχει θεσμοθετηθεί πολύ πριν. Τι μας λέτε δηλαδή; Ότι έχοντας εδω και χρόνια υπάρξει, θεσμοθετηθεί –εις την πράξη είναι καθημερινά εκδηλούμενη– η οικονομική ελευθερία, η εσωτερική ανταγωνιστικότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εμείς τελικώς δεν έχουμε δυνατότητα επιψηφίσεως νόμου σε εκτέλεση του άρθρου 14, παράγραφος 9;

Δεν νομίζω ότι χρειάζεται να κάνω παραπέρα σχολιασμό νομικό και κατ' επέκταση πολιτικό, γιατί εν πάση περιπτώσει ο τα τελευταία χρόνια εκφραζόμενος εις τη δική μας φρασεολογία ως πολιτικός πολιτισμός, εμπεριέχει κυρίως, μεταξύ των άλλων, αυτό που λέει ο πολίτης απλά, απλουστευτικά «αντιστοιχία λόγων και έργων».

Δεν μπορεί να μεταλλάσσετε, να υποκρίνεστε, να λειτουργείτε πάντα με υστεροβουλία, η οποία αποβαίνει εις βάρος των καλώς νοουμένων συμφερόντων της χώρας και κατ' επέκταση του λαού. Και δεν μπορείτε αναλόγως της συγκυρίας σε διάφορα θέματα, όπου πολλές φορές είναι προφανές και τι είναι το λογικό και το βάσιμο και το ηθικό και το επιβεβλημένο εκ των περιστάσεων, να εκδηλώνετε συμπεριφορές οι οποίες πραγματικά πρέπει πρώτα σ' εσάς δημιουργούν προβληματισμό, ασχέτως αν από εκεί και πέρα είναι προφανές ότι στον κόσμο διαμορφώνουν την άποψη ότι ενισχύετε δυστυχώς και από τη θέση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης την αναξιοπιστία σας τη διαχρονική. Δεν ήθελα να χρησιμοποιήσω άλλον όρο.

Για να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε: Είχα πρόθεση άλλα να πω, όμως για λόγους, όπως είπα προηγουμένως, αμεσότητας, έκρινα σκόπιμο να κάνω αυτήν την παρέμβαση, επανερχόμενος στις αρχικές σκέψεις και συστηματοποιώντας τα όσα ήθελα να πω. Εγώ δεν θα εμμένω στο ζήτημα της βασιμότητας της νομικής ή της ουσιαστικής, της διενέργειας δημοψηφίσματος, μιας και αφιερώθηκε πολύς χρόνος, διαρκούσης της συζητήσεως, σ' αυτό το θέμα. Από πλευράς όμως πολιτικής, θα θυμίσω κι εγώ ότι και ιστορικά, αλλά και εξ άλλων λόγων, πρέπει πραγματικά να αυτοελεγχθείτε, η Μείζων Αντιπολίτευση, στο ζήτημα της υπό κύρωσιν Συνθήκης, η οποία αποτελεί ένα κείμενο-κατάληξη, ένα εξελικτικής αξίας κείμενο σε βάθος χρόνου, ένα κείμενο-κατάληξη που πραγματικά αποτελεί σημαντικό βήμα στην οικοδόμηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έχει μπροστά της κι άλλο δρόμο.

Θα ήθελα λοιπόν να ρωτήσω, εφόσον το δικό μας σκεπτικό είναι ότι αυτό βεβαίως θεωρείται σημαντικός σταθμός διαχρονικά σ' αυτή την ευρωπαϊκή πορεία, τι πιστεύετε πραγματικά για το δημοψήφισμα. Και έχει σημασία αυτή η σύγκριση, όχι διότι –προς Θεού!– εμείς αποτρέπουμε τη λογική προσέγγιση ότι ιδεατά, αν μπορούσε ο λαός σε όλα τα ζητήματα να τοποθετείται με άμεσες ψηφοφορίες, αλλά θα μπορούσε να είναι πραγματικά η εξιδανικευμένη λύση. Αλλά να μην αναλύσω για ποιους λόγους αυτό δεν μπορεί να γίνει. Πραγματικά, αυτήν τη στιγμή δεν μπαίνετε σ' αυτό που προτείνουμε εμείς στην «αξιολόγηση» τουλάχιστον δύο περιόδων, για την αναγκαιότητα δημοψηφίσματος της περιόδου δηλαδή ένταξης στην τότε Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και της περιόδου τώρα, της μετεξέλιξης, της προσθήκης διαφόρων ρυθμίσεων που συντείνουν πραγματικά σ' αυτό το οποίο από την αρχή ήταν σκοπούμενο; Σ' αυτήν τη συγκριτική αξιολόγηση τουλάχιστον δεν υπεισέρχετε για αντικειμενικούς, πραγματιστικούς, ρεαλιστικούς λόγους και για να μην πείτε ότι πραγματικά είναι ένα κείμενο, το οποίο πρόεκυψε από μία συνέλευση όπου μετείχαν εκπρόσωποι των κρατών, όπου υπήρχαν εκπρόσωποι εθνικών κοινοβουλίων; Όλοι αυτοί επιψηφίζονται με ψηφοφορία συγκεκριμένη. Και το κείμε-

νο αυτό απετέλεσε κείμενο μακρόχρονης προβληματικής πορείας. Δεν αποδέχστε ότι με αυτήν την έννοια υπάρχει «δημοκρατική νομιμοποίηση» κι ότι, αν μη τι άλλο, προκύπτει ότι ως κείμενο από πλευράς χαράκτηρα συνιστά κυρίαρχα συμπύκνωση κειμένων θεμελιακής αξίας συνθηκών, που κατά καιρούς υπεγράφησαν και ότι οι όποιες προσθήκες τώρα υπάρξουν, προσδίδουν παραπέρα ώθηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και πραγματικά δεν παραβιάζουν την έννομη τάξη της χώρας κατά τον τρόπο που εσείς λέτε και θέλετε να εμφανίσετε, δηλαδή ως έλλειψη ευαισθησίας κι ότι διακινδυνεύονται σοβαρά έννομα αγαθά, προστατευόμενα για τον Έλληνα πολίτη;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ο συνάδελφος κ. Κουλούρης έχει το λόγο.

ΚΙΜΩΝ ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα κορυφαίο ζήτημα για το μέλλον της Ευρώπης, αλλά ασφαλώς και της χώρας μας. Δυστυχώς το συζητάμε ερήμην του ελληνικού λαού και βεβαίως σε άδεια Αίθουσα. Και συζητάμε σήμερα αυτό το θέμα, που αναφέρεται βεβαίως και στη ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής κι αυτό μου δίνει την ευκαιρία να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πως αυτήν την ίδια στιγμή επέλεξε ο πλοίαρχος Γκίκας του Πολεμικού Ναυτικού να εκφωνήσει δήλωση, γραφής ασφαλώς του κ. Σπηλιωτόπουλου, η οποία έχει ως εξής και θέλω να τη διαβάσω επί λέξει:

«Όλα τα εισερχόμενα ίχνη στο FIR Αθηνών, για τα οποία δεν έχουν υποβληθεί σχέδια πτήσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα, θα αναγνωρίζονται...» τώρα κρατήστε τη λέξη «...και εφόσον παραβιάζουν τον εθνικό εναέριο χώρο, θα αναχαιτίζονται από αεροσκάφη της Πολεμικής μας Αεροπορίας».

Δηλαδή όταν ένας τουρκικός σχηματισμός μπαίνει απροειδοποίητα στο FIR Αθηνών, τα ελληνικά μαχητικά που θα τον αναγνωρίζουν, θα τον αφήνουν ανενόχλητο να μπαίνει στο Αιγαίο; Δηλαδή θα προχωρούν σε αναχαίτιση όταν πλησιάζει τις ακτές της Άνδρου...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Όχι. Στο FIR...

ΚΙΜΩΝ ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ: ...σε απόσταση ασφαλώς, κύριε Πολύδωρα, μικρότερη των δέκα ναυτικών μιλίων. Και αυτό ανατρέπεται, πρέπει να πω, την πάγια τακτική και του Κωνσταντίνου Καραμανλή του πρεσβύτερου και του Ανδρέα Παπανδρέου που σ' αυτήν την Αίθουσα, απ' αυτό το βήμα έστειλε σαφές μήνυμα και στη γείτονα χώρα, αλλά και στη διεθνή κοινότητα και κυρίως στο ΝΑΤΟ.

Αυτή βέβαια η δήλωση είναι στην ίδια γραμμή –και θέλω να το επισημάνω από αυτό εδω το βήμα– της δήλωσης του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κ. Σπηλιωτόπουλου πέρυσι τον Ιούλιο, όταν είπε πως εξετάζεται η αλλαγή εύρους του εναέριου χώρου, από τα δέκα στα έξι μίλια, παρά το γεγονός ότι αμέσως η Κυβέρνηση έτρεξε αυτό να το διορθώσει.

Έρχομαι τώρα να πω λίγα πράγματα σχετικά με το Ευρωσύστημα. Η Κυβέρνηση συνειδητά, πιστεύω, επέλεξε να καταστήσει τη συζήτηση για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα όχι υπόθεση του λαού μας, που άμεσα τον αφορά, αλλά μια γραφειοκρατική αγγαρεία, που επιχειρεί να την διεκπεραιώσει με συνοπτικές διαδικασίες.

Κατανόω την κυβερνητική επιλογή. Η «νεοδεξιά» πάντα προτιμά να κρατά το λαό ανενημέρωτο και αμέτοχο. Επιπλέον δυσκολεύεται να εξηγήσει στους Έλληνες πολίτες τη μεγάλη της αντίφαση. Σήμερα λέει ότι ψηφίζει το Ευρωσύνταγμα –και καλά κάνει– που ολοκληρώνει την υπαγωγή, όπως πολλοί συνάδελφοι είπαν, του εθνικού μας θεσμικού πλαισίου στο ευρωπαϊκό, ενώ μέχρι χθες έδινε, με αφορμή το βασικό μέτοχο, τον νυν υπέρ πάντων αγώνα υπέρ του Εθνικού μας Συντάγματος, που δόθηκε επιβουλευόμενοι οι διαπλεκόμενοι των Βρυξελλών.

Εδώ μπορώ να πω ότι η φαυλότητα στην πολιτική καταντά φαύλος κύκλος.

Ακριβώς κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή το Ευρωσύστημα είναι υπόθεση που αφορά το σήμερα και το αύριο των λαών της Ευρώπης, το ΠΑΣΟΚ ζήτησε να θεθεί υπό την κρίση του ελληνικού λαού μέσω ενός δημοψηφίσματος και το ζητάμε αυτό, όχι για να το απορρίψει ο ελληνικός λαός, αλλά για να το

μάθει, να το ενστερνιστεί ουσιαστικά, να γίνει δηλαδή κτήμα της εθνικής μας συνειδήσης.

Φοβάμαι πως μ' αυτήν τη συζήτηση, την τόσο περιορισμένη, χάσαμε μια μοναδική ευκαιρία να συζητήσουμε ενώπιον του λαού το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι και την εθνική μας υπόσταση μέσα σ' αυτό. Ιδιαίτερα δεν συζητήσαμε –και εδώ συμμερίζομαι την κριτική της Αριστεράς- τον υπαρκτό κίνδυνο να χρησιμοποιηθεί το Ευρωσύνταγμα ως έχει από τις συντηρητικές και νεοφιλελεύθερες κυβερνήσεις για την αποδόμηση του κοινωνικού κράτους και του ίδιου του κοινωνικού ιστού των κρατών-μελών. Για παράδειγμα, το Ευρωσύνταγμα δεν προβλέπει τίποτα για την εναρμόνιση της φορολογίας των επιχειρήσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και επομένως ο δρόμος είναι ανοικτός για το φορολογικό dumping.

Παρόμοιες είναι οι προβληματικές που αναπτύσσονται αυτές τις μέρες στη Γαλλία και γι' αυτό βλέπει κανείς σε ποσοστό 55% οι Γάλλοι ουσιαστικά να μην επιδοκιμάζουν την ψήφισή του.

Το Ευρωσύνταγμα ασφαλώς δεν μας προφυλάσσει από νέες οδηγίες τύπου Μπολκενστάιν για την απελευθέρωση της παροχής υπηρεσιών στην Ευρώπη.

Τρίτον, το Ευρωσύνταγμα δεν θωρακίζει τους εργαζόμενους απέναντι στον κίνδυνο της μεταστέγασης των επιχειρήσεων σε χώρες φθηνού κόστους εργασίας με ελαστικό φορολογικό πλαίσιο και ανεπαρκή δείκτη κοινωνικής προστασίας.

Στην πραγματικότητα, η παρούσα Συνθήκη «συνταγματοποιεί» την νεοφιλελεύθερη λογική της άκρατης απελευθέρωσης της αγοράς και της απορρύθμισης του κοινωνικού ιστού. Και όλα αυτά, σε μία περίοδο που η φτώχεια κυμαίνεται σήμερα σε ποσοστό από 15%-20% στις οργανωμένες και πλούσιες κοινωνίες και σε ποσοστό που φτάνει μέχρι και το 60% στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες.

Θα έλεγα, λοιπόν, καταθέτοντας την προσωπική μου αγωνία και προβληματική, ότι λέμε όχι σ' εκείνες τις πολιτικές που με βεβαιότητα θα ακολουθήσουν –όσο είναι στην εξουσία- οι συντηρητικές νεοφιλελεύθερες κυβερνήσεις, επικαλούμενες και χρησιμοποιώντας αυτό το Σύνταγμα, για να προωθήσουν πολιτικές και αυταρχικές –και γιατί όχι- και αντικοινωνικές.

Ψηφίζουμε, όμως, και και έτσι και εγώ θα δώσω θετική ψήφο στο νέο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, ως μία κορυφαία πολιτική διεργασία που δίνει ασφαλή προοπτική στην Ευρώπη.

Είναι αποτέλεσμα μιας μεγάλης συζήτησης και θα έλεγα μιας ισορροπίας και μίας σύγκρισης είκοσι πέντε χωρών, αλλά δεν θα πρέπει να έχουμε αυταπάτες. Δεν είναι δημιούργημα των πολιτικών δυνάμεων της Ευρώπης. Είναι δημιούργημα της γραφειοκρατίας της Ευρώπης.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κακό είναι αυτό;

ΚΙΜΩΝ ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ: Καθόλου!

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Επομένως, γιατί το λέτε;

ΚΙΜΩΝ ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ: Θα έλεγα, λοιπόν, ότι θεωρώ πως για την Αριστερά, για όλες τις προοδευτικές δυνάμεις της Ευρώπης, αυτή η Συνθήκη, αυτό το Ευρωσύνταγμα, μπορεί να αποτελέσει μια αφετηρία.

Από τη μια μεριά πρέπει να ενεργοποιήσουμε τις δυνάμεις της εργασίας στην Ευρώπη, να σταματήσουν να είναι πολίτες του καναπέ και από την άλλη, όλες οι προοδευτικές δυνάμεις της Ευρώπης να δώσουν ένα νέο όραμα στους Ευρωπαίους πολίτες και να δώσουν μία απάντηση σ' αυτό που επιχειρήσαν και επιχειρούν οι νεοσυντηρητικές δυνάμεις της Ευρώπης, δηλαδή να θέσουν τον Ευρωπαϊκό πολίτη έξω από τα κέντρα των αποφάσεων.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση με θέμα: «30 Χρόνια από το Σύνταγμα του 1975», καθώς και στους λοιπούς χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, τριάντα εννέα άτομα και ένας συνοδός ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Αρκάδων Βριλησίων.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Επίσης, θα ήθελα να σας γνωστοποιήσω ότι ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Κώστας Μαρκόπουλος ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Το λόγο έχει ο κ. Σταύρος Κελέτσης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Αναμφίβολα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει το ευρωπαϊκό οικοδόμημα καθ' όλη τη διάρκεια της εξέλιξης και της πορείας του, είναι κατά την άποψή μου η σχέση του με τον απλό πολίτη, τον πολίτη κάθε χώρας, τον Ευρωπαίο πολίτη.

Απόδειξη είναι η χαμηλή συμμετοχή η οποία σημειώθηκε στις τελευταίες ευρωεκλογές σε όλες τις χώρες, ακόμη και σ' εκείνες που κατά παράδοση είχαν μια υψηλή συμμετοχή παλαιότερα, αλλά και ο σκεπτικισμός που βλέπουμε να αναπτύσσεται στις μέρες μας αυτές τις μέρες που συζητάμε το Ευρωσύνταγμα στη Βουλή, σε διάφορες χώρες, οι οποίες προετοιμάζονται να κάνουν δημοψηφίσματα γι' αυτό το θέμα.

Πού οφείλεται, όμως, αυτό το πράγμα; Γιατί ο πολίτης αισθάνεται ότι είναι μακριά από το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι και ότι στην Ευρώπη γίνονται πράγματα, τα οποία δεν τον αγγίζουν και δεν τον αφορούν; Θα βοηθούσε άραγε η διενέργεια ενός δημοψηφίσματος στην Ελλάδα; Πολύ φοβάμαι –και αυτό αποδεικνύουν οι τοποθετήσεις των προηγούμενων συναδέλφων και ιδίως από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ- ότι η συζήτηση για ένα ενδεχόμενο δημοψήφισμα στην Ελλάδα, το μόνο που δεν θα αφορούσε, θα ήταν το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα.

Από όλους τους ομιλητές ακούμε για το βασικό μέτοχο, για τα θέματα της εξωτερικής πολιτικής, για το θέμα της απογραφής και των οικονομικών μέτρων της Κυβέρνησης, αλλά το μόνο που δεν ακούμε, είναι πραγματικά η αληθινή πληροφόρηση για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα.

Βέβαια ευθύνη έχουμε όλοι γι' αυτό το θέμα, γι' αυτήν τη στάση του πολίτη, του Έλληνα πολίτη απέναντι στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και στη συζήτηση που γίνεται σήμερα στη χώρα. Ευθύνη έχουμε πρώτα απ' όλα εμείς και η εικόνα της Αίθουσας νομίζω ότι το αποδεικνύει. Ευθύνη έχουν τα ΜΜΕ και θα έλεγα ότι το μόνο σίγουρο είναι ότι αν –μεταξύ μας- κάποιοι συνάδελφοι είχαν απευθύνει κάποιες ύβρεις ο ένας στον άλλο και πολύ περισσότερο αν «έπεφτε και καμιά ψυχή» στην Πλατεία Κολωνακίου, σίγουρα θα ήμασταν στα αυριανά πρωινά παράθυρα στα κανάλια το πρώτο θέμα, για να συζητάμε γι' αυτά τα θέματα, αλλά όχι για το θέμα του Ευρωπαϊκού Συντάγματος.

Επανερχομαι, λοιπόν, στην αρχική μου διαπίστωση, δηλαδή ότι υπάρχει μία ψυχική απόσταση του πολίτη, του απλού πολίτη, του κάθε πολίτη της δικής μας χώρας και των άλλων χωρών από το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι.

Βεβαίως, πρέπει να πω ότι τόσο στην επιτροπή κατά τη συζήτηση του Συντάγματος της Ευρώπης όσο και στην Ολομέλεια έγιναν πολλές υπεύθυνες και σοβαρές τοποθετήσεις από συναδέλφους, που αφορούσαν την υπεροχή του ευρωπαϊκού δικαίου έναντι του εθνικού δικαίου –συνταγματικού και μη- και άλλα θέματα, όπως η ειδική πλειοψηφία, όπως οι αποκλειστικές ή συντρέχουσες αρμοδιότητες, όπως οι αρχές της επικουρικότητας, της αναλογικότητας κλπ..

Όμως, δυστυχώς, επαναλαμβάνω ότι αυτά δεν αφορούν τους απλούς Έλληνες πολίτες. Πρέπει, λοιπόν, να τους πείσουμε ότι αυτά που σήμερα συζητάμε στη Βουλή, τους αγγίζουν, τους αφορούν, τους ενδιαφέρουν και θα επηρεάσουν τη ζωή τους, τη δική τους και της οικογένειάς τους, θα επηρεάσουν την εργασία τους και την εξέλιξή τους.

Απαντάμε λοιπόν και λέμε στους Έλληνες πολίτες ότι μ' αυτό το Σύνταγμα, το οποίο έρχεται να ψηφιστεί σήμερα στο Ελληνικό Κοινοβούλιο άσχετα αν το λέμε Σύνταγμα ή Συνθήκη, γιατί αυτό ελάχιστα ενδιαφέρει τους πολίτες- πρώτα απ' όλα αποκτά ο κάθε πολίτης σε κάθε χώρα –και ο Έλληνας πολίτης- μια δεύτερη ιθαγένεια, την ευρωπαϊκή ιθαγένεια και από την ιδιότητα

αυτή, δηλαδή της ευρωπαϊκής ιθαγένειας, πηγάζει μια σειρά από δικαιώματα, όπως αυτό της ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επίσης, αποκτούν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αλλά και στις δημοτικές εκλογές στο δήμο του κράτους-μέλους που κατοικούν. Αποκτούν το δικαίωμα του αναφέρεσθαι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, της προσφυγής στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή, τη δυνατότητα να απευθύνονται στα θεσμικά και συμβουλευτικά όργανα της Ευρώπης, όπως και τη δυνατότητα να έχουν πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα όλων των οργάνων και οργανισμών της Ένωσης. Επίσης, αποκτούν το δικαίωμα –το πολύ σημαντικό δικαίωμα- μ' ένα εκατομμύριο υπογραφές πολιτών, Ευρωπαίων συμπολιτών, από ικανό αριθμό χωρών να προωθούν, μ' αυτή τους την υπογραφή, νομοθετικές πρωτοβουλίες και ρυθμίσεις στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επίσης μπορούν να απολαμβάνουν μια σειρά από θεμελιώδη δικαιώματα, ατομικά, πολιτικά, κοινωνικά, για την εργασία, τη ζωή, την οικογένεια, να προστατεύονται από τα βασανιστήρια κάθε μορφής, καθώς και να απολαμβάνουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων που τους αφορούν.

Και είναι σημαντικό –να κάνω εδώ μια παρένθεση- το γεγονός ότι για να εισέλθει οποιαδήποτε χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα πρέπει να σεβαστεί αυτές τις αρχές, αυτές τις αξίες και να υιοθετήσει τη δυνατότητα να απολαμβάνουν οι πολίτες της αυτά τα δικαιώματα μέσα σ' αυτήν τη χώρα.

Νομίζω ότι αντιλαμβάνεστε πόσο σημαντικό είναι αυτό σε ό,τι αφορά την πρόθεση γειτονικών μας χωρών, που δεν έχουν και ιδιαίτερη δημοκρατική παράδοση, να εισέλθουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ακόμη να υποστούν κυρώσεις στην περίπτωση εκείνη που καταπατούν τα άρθρα του παρόντος Συντάγματος.

Ο πολίτης κάθε χώρας και ο Ευρωπαίος πολίτης θα έχει το δικαίωμα να προσφεύγει στην ευρωπαϊκή δικαιοσύνη κατά κανονιστικών πράξεων που τον θίγουν, να απολαμβάνει τα αποτελέσματα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικό και ποινικό επίπεδο, να συμμετέχει ως αντιπρόσωπος της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών, ως παραγωγός, γεωργός, εργαζόμενος, έμπορος, βιοτέχνης, επαγγελματίας, μέσω της ΕΟΚΕ –της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής- ως συμβουλευτικό όργανο στις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τέλος να απολαμβάνει την εφαρμογή πολιτικών προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας και προστασίας του καταναλωτή.

Σε όλα αυτά προστίθενται βέβαια και όλες εκείνες οι κατακτήσεις που έχουν να κάνουν με το θέμα της διατήρησης της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού δίνεται ιδιαίτερα βάρος στις απομακρυσμένες νησιωτικές, διασποριακές και ορεινές περιοχές. Πέραν αυτών θα συνδιαμορφώνουμε όλα τα κράτη μαζί μια κοινή γεωργική και αλιευτική πολιτική, που τόσο σημασία έχει για τον τόπο μας.

Όλα τα παραπάνω αποδεικνύουν ότι με το Σύνταγμα της Ευρώπης γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια να καλυφθεί αυτό που έχει αποκλειστεί ως δημοκρατικό έλλειμμα της Ευρώπης, να αντιμετωπιστεί αυτή η απόσταση που χωρίζει τον Ευρωπαϊό πολίτη από το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Εναπόκειται λοιπόν στα όργανα, αλλά και σ' εμάς, τους ίδιους τους πολίτες, να αξιοποιήσουμε αυτές τις δυνατότητες και να τις διευρύνουμε στο μέλλον.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Κουσελάς έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΣΕΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητές συναδέλφισσες και αγαπητοί συνάδελφοι, η Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, την κύρωση της οποίας συζητάμε σήμερα, αποτελεί αναμφισβήτητα ένα μεγάλο σταθμό στην πορεία και στις προσπάθειες της πολιτικής ενοποίησης. Πρέπει, όμως, να αποτελέσει και μια αφετηρία για την ενίσχυση και την επέκταση των κοινωνικών κατακτήσεων

των λαών της Ευρώπης.

Ανεξάρτητα αν το λέμε Σύνταγμα, Ευρωσύνταγμα ή Συνθήκη, το κείμενο που συζητάμε σήμερα, έχει διττή φύση. Κατά πρώτον, είναι μια νέα διακρατική συνθήκη, που αντικαθιστά τις ισχύουσες συνθήκες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εισάγοντας αρκετές σημαντικές θεσμικές μεταρρυθμίσεις.

Είναι επίσης μια Συνταγματική Συνθήκη με πολλά στοιχεία και χαρακτηριστικά διακυβερνητικού συντάγματος, μια Συνταγματική Συνθήκη που εισάγει ένα σύστημα αξιών, κοινών στα κράτη-μέλη, αναβαθμίζοντας σε σύγκριση με το παρελθόν το ρόλο του πολίτη και επιχειρώντας να μειώσει το δημοκρατικό έλλειμμα που υπάρχει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε μια προοπτική μετεξέλιξης της σε μια πολιτική κοινότητα, σε μια ομοσπονδία.

Έχουμε να κάνουμε, δηλαδή, μ' ένα υπερεθνικό Σύνταγμα, που σηματοδοτεί τη βούληση να μεταβούμε από μια οικονομικά σε μια πολιτικά ενωμένη Ευρώπη, χωρίς αυτό να υποκαθιστά τα Εθνικά μας Συντάγματα.

Με τη νέα Συνταγματική Συνθήκη καθιερώνεται, μεταξύ άλλων, η ενιαία νομική προσωπικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η απλούστευση θεσμών και διαδικασιών στη λειτουργία της. Κατοχυρώνεται η διπλή νομιμοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σαν έκφραση της βούλησης όχι μόνο των κρατών που απαρτίζουν σήμερα την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και των πολιτών της. Γι' αυτό η νομοθετική λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ασκείται πλέον με συναπόφαση του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ενισχύεται η ευρωπαϊκή δημοκρατία, επιβεβαιώνεται η αρχή της ευρωπαϊκής ιθαγένειας, ανοίγει ο δρόμος για την ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών από τους πολίτες για τη λειτουργία της συμμετοχικής δημοκρατίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Αγαπητές συναδέλφισσες και συνάδελφοι, είναι γεγονός πως η Συνταγματική Συνθήκη δεν ενσαρκώνει πλήρως τις προσδοκίες και τα οράματα όλων μας. Απέχει –θα έλεγα- αρκετά από κάτι τέτοιο και ειδικά στα κοινωνικά θέματα και στην κοινωνική πολιτική, που τόσο μας έχουν απασχολήσει και μας απασχολούν.

Θα έπρεπε, κατά τη γνώμη μου, να έχουν τεθεί και μια σειρά από άλλα ζητήματα σ' αυτό το Σύνταγμα, όπως –για παράδειγμα- σαφέστεροι στόχοι και δεσμεύσεις για την απασχόληση, την πραγματική σύγκλιση, την κοινωνική προστασία, όπως ισχύει άλλωστε για τα θέματα της οικονομικής σύγκλισης και του ανταγωνισμού.

Θα έπρεπε να υπάρχει αναφορά στις διεθνείς συμβάσεις εργασίας, ως ελάχιστων standards στους ευρωπαϊκούς όρους εργασίας. Θα έπρεπε να υπάρχει απαγόρευση του κοινωνικού dumping και στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και στις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τρίτες χώρες. Θα έπρεπε να υπάρχουν περισσότερες αναφορές στην ποιοτική ανταγωνιστικότητα. Θα έπρεπε, τέλος, να υπήρχε πολύ μεγαλύτερη στήριξη στην περιφερειακή ανάπτυξη.

Δεν παραβλέπω, όμως, ότι το τελικό κείμενο είναι αποτέλεσμα μακρόχρονων και επίπονων διαπραγματεύσεων και εν τέλει συμβιβασμών μεταξύ σαφώς αντικρουόμενων συμφερόντων, ώστε να υπάρξει ομοφωνία.

Όλοι θα θέλαμε μια καλύτερη Συνθήκη, ένα πληρέστερο Ευρωσύνταγμα. Όμως διαπιστώνουμε ότι καμιά από τις υπάρχουσες Συνθήκες δεν προστατεύει καλύτερα τις κοινωνικές κατακτήσεις των πολιτών της Ευρώπης από το κείμενο που συζητάμε εδώ σήμερα.

Η Συνταγματική Συνθήκη περιέχει σημαντικές καινοτομίες, μεταξύ των οποίων είναι οι εξής:

Θέτει σαν στόχο της Ένωσης τη δημιουργία μιας κοινωνικής οικονομίας της αγοράς, με ρητούς σκοπούς την πλήρη απασχόληση και την κοινωνική πρόοδο, σε αντίθεση με αυτά που περιέγραφε η Συνθήκη της Νίκαιας.

Ορίζει ότι οι πολιτικές της Ένωσης επί οποιουδήποτε θέματος πρέπει να προωθούν τους θεμελιώδεις στόχους για υψηλό επίπεδο απασχόλησης, για διασφάλιση της κοινωνικής προστασίας, για επίτευξη υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης και για την προστασία της ανθρώπινης υγείας.

Ακόμα με τη Συνταγματική Συνθήκη διασφαλίζεται, σε ό,τι αφορά τη χώρα μας, η υπαγωγή νησιωτικών, συνοριακών και ορεινών περιοχών σε ειδικά μέτρα για την ανάπτυξή τους.

Διασφαλίζεται και δίνεται η δυνατότητα, όπως πολλοί συνάδελφοι τόνισαν, σ' ένα εκατομμύριο πολίτες από διάφορα κράτη-μέλη να αποκτήσουν το δικαίωμα να ζητούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να νομοθετεί για θέματα που τους απασχολούν. Πρώτη φορά αποκτά αυτό το δικαίωμα ο Ευρωπαίος πολίτης.

Πολλές από τις παραπάνω καινοτομίες τις προώθησε και τις πέτυχε η Ελληνική Προεδρία το 2003. Μεταξύ άλλων, υποστηρίξαμε μαζί με τους Ευρωπαίους σοσιαλιστές και πετύχαμε να συμπεριληφθεί ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στη Συνταγματική Συνθήκη, όπου κατοχυρώνονται και τα κοινωνικά δικαιώματα και αυτή ίσως είναι η σημαντικότερη καινοτομία της.

Πετύχαμε την εισαγωγή της κοινωνικής ρήτρας. Με βάση τη ρήτρα αυτή, η Ένωση υποχρεώνεται –μεταξύ άλλων– να λαμβάνει υπόψη της και να ικανοποιεί την ανάγκη επίτευξης υψηλού επιπέδου απασχόλησης, την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής προστασίας και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Πετύχαμε να συμπεριληφθεί η πλήρης απασχόληση ως ρητός στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η κατοχύρωση της ισότητας ανδρών και γυναικών σαν θεμελιώδης αξία.

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έθεσε, αγαπητές συναδέλφισσες και συνάδελφοι, το Ευρωσύνταγμα στην κορυφή των προτεραιοτήτων της. Διεκδικήσαμε και πετύχαμε πρωταγωνιστικό ρόλο, συγκροτώντας και αξιοποιώντας τις κατάλληλες συμμαχίες με ενεργή και υψηλού επιπέδου παρουσία σε όλες τις διαδικασίες.

Αντίθετα η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ήταν ουσιαστικά απούσα, ιδιαίτερα κατά το τελευταίο και κρίσιμο χρονικό διάστημα των διαπραγματεύσεων, όπως θα έλεγα ότι ήταν απούσα απ' όλα τα μεγάλα ζητήματα που αφορούν τις ευρωπαϊκές εξελίξεις, αλλά και τις εξελίξεις σε βαλκανικό επίπεδο. Και όχι μόνο αυτό, αλλά με τις επιλογές της για τη δήθεν απογραφή και το βασικό μέτοχο, έθεσε σε κρίση τις σχέσεις της χώρας μας με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και εδώ γεννιέται ένα μεγάλο ερώτημα. Πώς, κύριε Υπουργέ, με τις πολιτικές αυτές ελπίζετε και προσδοκάτε να συμμετάσχει η χώρα μας, όπως λέτε, στο σκληρό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Εξίσου άπραγη έμεινε, δυστυχώς, η Κυβέρνηση στο θέμα της ουσιαστικής ενημέρωσης και της Βουλής, παρ' όλο ότι έλεγε και φώναζε πολλές φορές ότι δεν συγκαλείται το Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής. Ενώ εμείς το συγκαλέσαμε, εκείνη δεν το συγκάλεσε ούτε μια φορά. Δεν έδωσε καμία σημασία και βαρύτητα στην ενημέρωση των πολιτών για το περιεχόμενο της Συνταγματικής Συνθήκης. Αντί του αναγκαίου ευρύτατου δημοσίου διαλόγου, που όφειλε να ανοίξει, για το μεγάλο αυτό ζήτημα που αφορά το μέλλον της Ευρώπης, εκείνο που έκανε, είναι να στείλει στο παραπέντε κάποια ευρωλεωφορεία, για να ενημερώσουν με συνοπτικές διαδικασίες τους πολίτες της περιφέρειας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΣΕΛΑΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Το ΠΑΣΟΚ, πιστό στις αρχές της συμμετοχικής δημοκρατίας και παρ' ό,τι εξαρχής στηρίζει τη Συνταγματική Συνθήκη, πρότεινε να γίνει δημοψήφισμα για την κύρωσή της, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στο λαό μας να ενημερωθεί, να κρίνει και να εκφραστεί άμεσα πάνω στα μεγάλα ζητήματα που τίθενται, ακούγοντας μέσα από ευρύτατο διάλογο όλες τις απόψεις.

Η Κυβέρνηση, δυστυχώς, αρνείται και σήμερα, δημιουργώντας συν τοις άλλοις την αίσθηση ότι η κύρωση της Συνταγματικής Συνθήκης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΣΕΛΑΣ: ... είναι ένα τυχαίο νομοσχέδιο που συζητιέται σήμερα στη Βουλή, αφήνοντας απέξω τους πολίτες

της χώρας, τις ανησυχίες και τις προσδοκίες τους. Έτσι δεν υπηρετούνται όμως ούτε οι αξίες ούτε οι σκοποί της Ευρώπης στην οποία προσβλέπουμε. Γι' αυτήν την Ευρώπη, η νέα Συνθήκη για το Ευρωσύνταγμα βάζει σοβαρές υποθήκες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Πάντως, θα ήθελα να υπενθυμίσω στους κύριους συναδέλφους ότι είναι ογδόντα ακόμα ομιλητές να μιλήσουν και με τους ρυθμούς που πάμε και με τις ώρες που έχουμε συμφωνήσει, δεν προβλέπεται ότι θα μιλήσουν όλοι τελικά.

Λοιπόν, για να μην αφήσουμε συναδέλφους, οι οποίοι δεν θα μπορούσαν να μιλήσουν, θα ήθελα να σας παρακαλέσω –και κάνω την αρχή από εσάς, κύριε Μπούγα και με συγχωρείτε– να τηρούμε αυστηρά το οκτάλεπτο.

Ορίστε, κύριε Μπούγα, έχετε το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα προσπαθήσω να το κάνω.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι πολίτες των κρατών της Ευρώπης, που πιστεύουν ότι το μέλλον των χωρών τους πρέπει να είναι εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι πεπεισμένοι ότι η κύρωση του Συντάγματος αποτελεί το μέχρι σήμερα πιο σημαντικό βήμα στην πορεία της πολιτικής ολοκλήρωσης της Ευρώπης, μιας Ευρώπης δυνατής με διακριτή και ισχυρή διεθνή παρουσία.

Η υπό κύρωση Συνθήκη αποτελεί ασφαλώς, όπως και κάθε συνθήκη άλλωστε, ένα προϊόν πολιτικού συμβιβασμού μεταξύ κρατών με διαφορετικές ιστορικές εμπειρίες, παραδόσεις, οικονομικές δυνατότητες και επιδιώξεις.

Ασφαλώς μπορεί κανείς καλόπιστα να διατυπώσει την άποψη ότι το Σύνταγμα όφειλε να έχει σαφέστερο κοινωνικό και δημοκρατικό προσανατολισμό και ότι επιδέχεται βελτιώσεις ως προς τις επί μέρους διατάξεις του. Ελάχιστοι, όμως, είναι όσοι μπορούν με επιχειρήματα να υποστηρίξουν ότι οι όποιες επί μέρους επιφυλάξεις πρέπει να οδηγήσουν στη μη κύρωσή του από τα κράτη-μέλη.

Είναι αλήθεια ότι η συζήτηση για το Ευρωσύνταγμα ελάχιστα απασχολεί τους λαούς της Ευρώπης. Ειπώθηκε άλλωστε αυτό κατά κόρον στην Αίθουσα αυτή.

Αν και η επικύρωση του Συντάγματος πρόκειται να επιφέρει σημαντικές αλλαγές και βελτιώσεις στην καθημερινότητα των Ευρωπαίων πολιτών, στην Ευρώπη, το 85% των ερωτωμένων δηλώνει ότι ελάχιστα γνωρίζει για το Ευρωσύνταγμα. Αυτό συμβαίνει, όχι επειδή οι πολίτες δείχνουν απρόθυμοι να ενημερωθούν, αλλά διότι οι πολιτικές δυνάμεις αποφεύγουν να μιλήσουν για τα συγκεκριμένα ζητήματα, τα οποία ρυθμίζει το Σύνταγμα και για λόγους εξυπηρέτησης κομματικών σκοπιμοτήτων, παραπληροφορούν και αποπροσανατολίζουν τους πολίτες, κάνοντας λόγο για θέματα γενικά, που έχουν κατά το παρελθόν κριθεί και πολλά από τα οποία αποτελούν αυτονόητες προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των χωρών τους στην Ένωση.

Το ΠΑΣΟΚ, υπό το πρόσχημα της καλύτερης ενημέρωσης των Ελλήνων πολιτών για το Ευρωσύνταγμα, εντελώς υποκριτικά έθεσε μία σειρά διαδικαστικών, νομικών ζητημάτων, που δεν αφορούν τους πολίτες και εν τέλει ζητά τη διενέργεια δημοψηφίσματος, προτείνοντας ωστόσο την υπερψήφισή της Συνταγματικής Συνθήκης.

Η πρόταση του ΠΑΣΟΚ για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος αποτελεί απλώς ένα ατυχές πολιτικό τέχνασμα, με σκοπό αφ' ενός να εναρμονιστεί το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης με τα κόμματα της Αριστεράς, τα οποία τάχθηκαν με το μέρος της Κυβέρνησης στο ζήτημα του βασικού μετόχου και αφ' ετέρου να επιτύχει μια γενικευμένη αντιπαράθεση σ' ένα χώρο, όπως είναι τα ευρωπαϊκά θέματα, που εσφαλμένα θεωρεί για τον εαυτό του ως προνομιακό.

Η διεξαγωγή δημοψηφίσματος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ελάχιστα θα συμβάλει στην ενημέρωση των Ελλήνων πολιτών για τα θέματα του Συντάγματος. Πρόσφατο είναι άλλωστε το παράδειγμα της Ισπανίας, όπου η συμμετοχή στο δημοψήφισμα που διεξήχθη, ήταν πολύ μικρή και ελάχιστοι γνώριζαν τι

πραγματικά ψήφισαν.

Αυτό ασφαλώς δεν σημαίνει ότι δεν υποστηρίζω τη με όλους τους τρόπους και τα μέσα ανάγκη διαρκούς ενημέρωσης των πολιτών για το Σύνταγμα. Οφείλουμε όλοι –και ιδίως η πολιτεία– να συμβάλλουμε στην ορθή ενημέρωση και να αποφυγούμε την παραπληροφόρηση. Είναι σημαντικό βήμα για την ενημέρωση των Ελλήνων –και ιδιαίτερα των νέων που σύντομα θα κληθούν να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της Ενωμένης Ευρώπης– η απόφαση που έλαβε το Υπουργείο Παιδείας για ενημέρωση των μαθητών του Γυμνασίου και της Α' Λυκείου σε θέματα που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κλείνοντας την αναφορά μου στην πρόταση των κομμάτων της Αντιπολίτευσης για διεξαγωγή δημοψηφίσματος, θέλω μόνο να πω ότι ουδείς μπορεί καλόπιστα να αμφισβητήσει ότι η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού τάσσεται υπέρ της κύρωσης της Συνταγματικής Συνθήκης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ: Αφού δεν γίνεται δημοψήφισμα, πώς το ξέρουμε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τη σύντομη εισήγησή μου θα επιχειρήσω να εκφράσω την άποψή μου για τα σημαντικότερα θέματα, που πρέπει να απασχολούν τους πολίτες.

Πρώτον, ποιοι λόγοι επέβαλαν τη θέσπιση της Συνταγματικής Συνθήκης; Δεύτερον, με την κύρωση της Συνταγματικής Συνθήκης δημιουργείται ένα νέο κράτος; Τρίτον, θα αποφυγώ –επειδή το έπραξαν όσοι συνάδελφοι μίλησαν πριν, αλλά και επειδή θα αναφερθούν σ' αυτό όσοι συνάδελφοι μιλήσουν στη συνέχεια– να αναφερθώ στα σημαντικά ατομικά, κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα που διασφαλίζονται από το Σύνταγμα και θα μιλήσω για τις δυνατότητες και τα μέσα που παρέχονται στους πολίτες για την προάσπιση αυτών των δικαιωμάτων τους. Τέταρτον, θα μιλήσω για το πώς αντιμετωπίζεται το ενδεχόμενο της μη επικύρωσης της Συνταγματικής Συνθήκης από κράτος-μέλος της Ένωσης.

Για το πρώτο ερώτημα, θα πω το εξής: Κατά την άποψή μου, η επέκταση των αρμοδιοτήτων και παρεμβάσεων της Ένωσης στους περισσότερους τομείς που επηρεάζουν τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες των κρατών-μελών, αλλά και την καθημερινότητα των πολιτών, η επέκταση των αρμοδιοτήτων των οργάνων της Ένωσης και η ανάγκη αποτελεσματικότερης λειτουργίας του διοικητικού της συστήματος, καθώς επίσης και η ενιαία εκπροσώπηση της, επέβαλε τη θέσπιση ενός συγκεκριμένου και σαφούς θεσμικού πλαισίου, που να αποτυπώνεται σ' ένα νομικό κείμενο αυξημένης τυπικής ισχύος έναντι του δικαίου των κρατών-μελών, με ισχυρή πολιτική νομιμοποίηση και κοινωνική αποδοχή, είτε αυτή εκφράζεται από τις κοινοβουλευτικές πλειοψηφίες είτε άμεσα, με δημοψηφίσματα από τους πολίτες των κρατών-μελών.

Η πρόσφατη διεύρυνση της Ένωσης δεν δημιούργησε τους λόγους αυτούς, αλλά απλώς επιτάχυνε μια νομοτελειακή και αναπόφευκτη εξέλιξη. Εάν κανείς αποδραματοποιήσει τα πράγματα και προσπαθήσει, με βάση όσα ανέφερα παραπάνω, να εξηγήσει τους λόγους που κατέστησαν αναγκαία τη Συνταγματική Συνθήκη της Ευρώπης, ευχερώς απαντά και στο δεύτερο ερώτημα.

Δεν δημιουργείται νέο κράτος ούτε εξαφανίζονται τα υφιστάμενα συντάγματα των κρατών-μελών. Τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης διατηρούν ασφαλώς την εθνική τους υπόσταση και απλώς εκχωρούν, σύμφωνα με τη Συνταγματική Συνθήκη, αποκλειστικές αρμοδιότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση για συγκεκριμένα θέματα, όπως αυτά που έχουν σχέση με το εμπόριο και τον ελεύθερο ανταγωνισμό.

Διατηρούν τις αρμοδιότητές τους σε ορισμένα άλλα, μεζο-νος σημασίας ζητήματα, όπως αυτά της παιδείας και του πολιτισμού, ενώ υπάρχουν και τομείς συντρέχουσας αρμοδιότητας, όπως οι μεταφορές, το περιβάλλον και η ενέργεια.

Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα πρέπει να αντιμετωπίζεται και να ερμηνεύεται όχι σαν υποκατάστατο, αλλά ως προέκταση των εθνικών συνταγμάτων, ιδίως στα κεφάλαια που αφορούν την προστασία των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων.

Σε ό,τι αφορά το τρίτο ερώτημα, πρέπει να λεχθεί ότι στον Ευρωπαϊκό πολίτη δεν αναγνωρίζονται απλώς δικαιώματα, αλλά προβλέπονται οι αναγκαίοι δικαστικοί και διοικητικοί θεσμοί, καθώς και τα απαραίτητα όργανα για την προάσπιση τους. Αναφέρω απλώς ότι κάθε πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαιούται να προσφύγει στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή.

Επίσης, η ερμηνεία και η εφαρμογή του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και ευρύτερα του συνόλου του Ευρωπαϊκού Δικαίου –πρωτογενούς και παραγώγου– πρωτίστως επαφίεται στον εθνικό δικαστή. Ο πολίτης κάθε κράτους-μέλους της Ένωσης, σε περίπτωση προσβολής των δικαιωμάτων του που αναγνωρίζονται από το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, μπορεί να προσφύγει στον εθνικό δικαστή, ο οποίος για τέτοια θέματα αποτελεί το «φυσικό δικαστή» της κοινότητας, καθώς επίσης και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Κάτι άλλο πολύ σημαντικό είναι ότι ο τρόπος άσκησης της εξουσίας της Ένωσης εξετάζεται για πρώτη φορά από τα εθνικά κοινοβούλια, τα οποία αποκτούν δικαίωμα ελέγχου της τήρησης των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας κατά την κατάρτιση των σχεδίων των ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων, όταν κρίνουν ότι οι αρχές αυτές παραβιάζονται και ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση επιχειρεί να δράσει σε περιοχές ή με τρόπους ασύμβατους προς το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Η Συνταγματική Συνθήκη περιέχει εκείνες τις ασφαλιστικές δικλίδες που αποτρέπουν την αυθαίρετη και κακόπιστη άσκηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών, ώστε να μην καταλήγουν στην καταστροφή των δικαιωμάτων άλλων πολιτών. Οι περιπτώσεις αυτές αντιμετωπίζονται –επιγραμματικά αναφέρω, κυρίε Πρόεδρε– με τις διατάξεις που απαγορεύουν την καταχρηστική άσκηση των δικαιωμάτων, με την προϋπόθεση βέβαια να μη θίγεται ο «πυρήνας» των δικαιωμάτων αυτών.

Τέλος, η μη κύρωση της Συνταγματικής Συνθήκης αποτελεί ένα υπαρκτό ενδεχόμενο. Στο ίδιο το κείμενο προβλέπεται η παραπομπή του θέματος στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ενώ κερδίζει διαρκώς και περισσότερο έδαφος η άποψη ότι οι χώρες που δεν θα κυρώσουν τη Συνθήκη, δεν θα συμμετέχουν σε κάποιες πολιτικές και δράσεις, όπως έγινε και με το ευρώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κύρωση της Συνταγματικής Συνθήκης από τις χώρες-μέλη αποτελεί ένα σπουδαίο βήμα προς την ευρωπαϊκή ενοποίηση. Για τη χώρα μας αποτελεί μια ακόμα επιβεβαίωση του σαφούς ευρωπαϊκού προσανατολισμού της και της βούλησης των Ελλήνων να εργαστούν μαζί με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους συμπολίτες τους για την καλύτερη αξιοποίηση των προοπτικών και των πολιτικών, που τους παρέχονται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Η κ. Μερεντίτη έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Συνταγματική Συνθήκη, το λεγόμενο Ευρωσύνταγμα, ενοποιεί και ταυτόχρονα αντικαθιστά όλες τις συνθήκες με τις οποίες ιδρύθηκε, εξελίχθηκε και λειτουργεί μέχρι σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρόκειται ουσιαστικά για μια συνένωση και για μια συνολική αναβάθμιση των συνθηκών, που αποτελούν το λειτουργικό σύστημα, το θεσμικό λογισμικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος είναι η καλύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία μιας Ένωσης με είκοσι πέντε μέλη σήμερα και ίσως τα επόμενα χρόνια με ακόμη περισσότερα.

Με τη Συνταγματική Συνθήκη αλλάζει, αναβαθμίζεται και εκσυγχρονίζεται το θεσμικό λογισμικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τη διαμόρφωση αυτής της Συνθήκης, εργάστηκαν όλες οι κυβερνήσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη και ιδιαίτερα η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ μέχρι το 2004.

Θα ήθελα να σταθώ σε πέντε σημεία, που θεωρώ ότι είναι τα κυριότερα: Πρώτον, είναι η ρήτρα, η πρόβλεψη για την πλήρη απασχόληση. Πρόκειται για μια προοδευτική συνταγματική εγγύηση που διασφαλίζει το ότι η Ευρώπη του αύριο δεν θα εγκαταλείψει τις αρχές της κοινωνικής Ευρώπης, του ισχυρού κοινωνικού κράτους, του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου. Αυτή ήταν μια επιτυχία των προοδευτικών δυνάμεων της Ευρώ-

της και σ' αυτό έπαιξε καθοριστικό ρόλο η Ελλάδα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση συνυπολογίζει τις αποφάσεις της, τον παράγοντα της απασχόλησης, την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού. Το μέλλον της Ευρώπης δεν θα είναι ένα μέλλον διεύρυνσης των αποκλεισμών, της φτώχειας και των ανισοτήτων, αλλά η συνταγματική δέσμευση η οποία συνδέεται με τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να υπηρετεί τους γενικούς στόχους και τις αξίες που υπάρχουν στο Σύνταγμα.

Μ' αυτόν τον τρόπο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεσμεύεται στο στόχο της πλήρους απασχόλησης. Είναι ένα σημαντικό βήμα, για να οικοδομήσουμε μία Ευρώπη κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης, για να διατηρήσουμε και να ενισχύσουμε το ευρωπαϊκό κοινωνικό κράτος στα επόμενα χρόνια.

Δεύτερο σημαντικό στοιχείο είναι η ισότητα ανδρών και γυναικών, καθώς και η καταδίκη κάθε είδους διακρίσεων, που επιβεβαιώνονται με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο στο Σύνταγμα. Αυτό, όπως και ο στόχος της πλήρους απασχόλησης, αποτελούν ασφαλώς αυτονόητες αξίες, αλλά είναι τα αυτονόητα αυτά που απαιτούν αγώνες και ρητή στήριξη, γιατί τα αυτονόητα είναι εκείνα που βλέπουμε να καταπατούνται σε πολλές περιπτώσεις σε όλη την Ευρώπη, ακόμα και στις αναπτυγμένες χώρες. Με τη ρητή αναφορά της ισότητας ανδρών και γυναικών στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, στηρίζονται ακόμα περισσότερο οι νομικές πρωτοβουλίες προς την κατεύθυνση της οριστικής εξάλειψης των διακρίσεων, της διασφάλισης των δικαιωμάτων και της κατοχύρωσης της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανάμεσα στους ανθρώπους.

Τρίτο σημαντικό στοιχείο είναι η ρήτρα της αμοιβαίας συνδρομής. Αν, δηλαδή, κάποιο κράτος-μέλος δεχθεί επίθεση από τρίτο κράτος, τότε τα άλλα κράτη-μέλη θα συμβάλουν στον αγώνα του. Και αυτό είναι πολύ σημαντικό για όλα τα ευρωπαϊκά κράτη, καθώς συμβάλλει στην εμπέδωση της αλληλεγγύης ανάμεσα στους λαούς. Είναι φυσικά σημαντικό και για την Ελλάδα, που παρά την πρόοδο των τελευταίων ετών, υπάρχουν ακόμα κίνδυνοι για την εθνική της ασφάλεια. Μπορεί η Τουρκία να γίνει κράτος-μέλος σε δεκαπέντε, είκοσι χρόνια, μπορεί όμως να μη γίνει και ποτέ. Σε κάθε περίπτωση η ευρωπαϊκή οικογένεια, είναι θετικό για μας τα επόμενα χρόνια να λειτουργεί περισσότερο σαν οικογένεια, παρά σαν συνεταιρισμός.

Τέταρτο σημαντικό ζήτημα είναι η δημιουργία ευρωπαϊκού εθελοντικού σώματος ανθρωπιστικής βοήθειας. Μία πρωτοβουλία έμπρακτης ανάδειξης της ευρωπαϊκής ιδέας και του ευρωπαϊκού πολιτισμού μέσα από την αρωγή στους ανθρώπους και στις χώρες, που έχουν ανάγκη έπειτα από ξαφνικές καταστροφές. Αυτό το σώμα ήταν μια πρόταση, για την οποία αγωνίστηκε πολύ ο Πρόεδρός μας Γιώργος Παπανδρέου σαν Υπουργός Εξωτερικών.

Πέμπτο σημαντικό ζήτημα είναι το δικαίωμα της λαϊκής πρωτοβουλίας. Με βάση το Ευρωσύνταγμα, ένα εκατομμύριο Ευρωπαίοι πολίτες θα μπορούν να παρεμβαίνουν στις αποφάσεις της επιτροπής. Αυτό είναι κάτι πραγματικά επαναστατικό! Ένα σημαντικό βήμα, ώστε ο ευρωπαίος πολίτης να αποκτήσει μεγαλύτερη δύναμη και ισχυρότερο λόγο στις ευρωπαϊκές πολιτικές εξελίξεις. Είναι ένα σημαντικό βήμα προς μια Ευρώπη με περισσότερη δημοκρατία, προς μία Ευρώπη πιο κοντά στον Ευρωπαίο πολίτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύουμε ότι έπρεπε και στην Ελλάδα να γίνει δημοψήφισμα για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Μέσα από το δημοψήφισμα θα μπορούσε ο πολίτης να ενημερωθεί, να διαπιστώσει τα διακυβεύματα, να πάρει θέση για το μέλλον της Ευρώπης, για το μέλλον της χώρας μας. Το «να» στο Ευρωσύνταγμα είναι μια κορυφαία απόφαση, την οποία η χώρα θα έπρεπε να πάρει με τους πολίτες ενεργούς και συμμετοχικούς, με συνείδηση και ευθύνη. Οι θεσμοί, όσο καλοί και αν είναι, λειτουργούν καλύτερα, όταν γίνονται συνείδηση της κοινωνίας και όχι όταν κλείνονται σε μια νομική βίβλο.

Είχαμε και έχουμε μια μοναδική ευκαιρία στην Ελλάδα να μειώσουμε αισθητά την απόσταση που αισθάνεται ο σύγχρονος Έλληνας πολίτης απέναντι στην Ευρώπη μ' αυτό το δημοψήφισμα.

Θα ήθελα, κλείνοντας, να κάνω ένα σχόλιο. Η Ευρώπη είναι για την Ελλάδα παράγοντας ασφάλειας και ευημερίας. Η συμμετοχή στο σκληρό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης διασφαλίζει τα εθνικά, οικονομικά και κυριαρχικά μας συμφέροντα. Το να λειτουργούμε με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι με θεσμικά εφευρήματα που ταιριάζουν σε τριτοκοσμικές χώρες, είναι επιτυχία και κατάκτηση της χώρας τις τελευταίες δύο δεκαετίες. Είναι δικλίδα ασφαλείας απέναντι στη δημαγωγία και την καθυστέρηση που ταλαιπώρησαν για πολύ την Ελλάδα.

Είναι αυτονόητο ότι το Ευρωπαϊκό Δίκαιο υπερισχύει του εθνικού δικαίου σε μια σειρά από ζητήματα.

Η υπερίσχυση του Ευρωπαϊκού Δικαίου και η προσαρμογή σ' αυτό του εθνικού δικαίου, είναι κάτι που εμείς ζητάμε κατ' επανάληψη από την Τουρκία. Και είναι παράξενο και ατυχές ότι τη στιγμή αυτή, που η Τουρκία εγκαταλείπει μια προς μια τις αντιευρωπαϊκές νομικές προβλέψεις στο εθνικό της δίκαιο για διάφορα θέματα, η Ελλάδα -μετά σχεδόν από είκοσι πέντε χρόνια στην Ευρωπαϊκή Ένωση -ακολουθεί με ευθύνη της Κυβέρνησης μια αντίθετη πορεία, έστω και μόνο στο θέμα του βασικού μετόχου. Είναι ένα θέμα που φαίνεται ότι είναι τόσο σοβαρό, ώστε να εκθέτει ανεπανόρθωτα και να εγκλωβίζει τη χώρα σε αδιέξοδο, να δοκιμάζει τις συμμάχους και να διακινδυνεύει σοβαρά την πορεία της οικονομίας.

Η Ελληνική Βουλή, το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία θα κυρώσουν τη Συνθήκη του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, όμως ταυτόχρονα η Κυβέρνηση πρέπει να πάψει να καλλιεργεί τον ευρωσκεπτικισμό και μαζί με τη θετική ψήφο της Νέας Δημοκρατίας για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, πρέπει να παραδεχθεί το λάθος της στους χειρισμούς της των τελευταίων μηνών και να επιστρέψει ολοκληρωτικά στην ορθή ευρωπαϊκή πορεία. Τα παιχνίδια εσωτερικής κατανάλωσης, αν δεν μπορούν να σταματήσουν, τουλάχιστον ας μην μεταφέρονται στις Βρυξέλλες και ας μην υπονομεύονται τα συμφέροντα και η διαπραγματευτική ικανότητα της χώρας και των πολιτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Η κ. Καρύδη έχει το λόγο.

ΧΡΥΣΗ ΚΑΡΥΔΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την αίσθηση ότι ενώ σήμερα καλούμαστε τύποις να κυρώσουμε τη συνθήκη που θεσπίζει το Σύνταγμα της Ευρώπης, στην ουσία καλούμεθα να τοποθετηθούμε απέναντι στα μείζονα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ευρώπη και συνεπώς η χώρα μας.

Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να παρατηρήσω ότι θα διαπράτταμε ένα μεγάλο λάθος και τελικά θα αδικούσαμε τη Συνταγματική Συνθήκη, αν την αντιμετωπίζαμε σαν ένα συνηθισμένο συνταγματικό κείμενο. Οι μεταξύ τους διαφορές είναι πράγματι σημαντικές και αυτές οι διαφορές θα πρέπει να μας ωθήσουν σε μια άλλης τάξεως προσέγγιση. Τα εθνικά συντάγματα έχουν το προνόμιο να βασίζονται σε σταθερά δεδομένα και εν πολλοίς σε βεβαιότητες. Υπάρχει μια συγκεκριμένη χωρική έκταση μέσα στην οποία εφαρμόζονται και ένας συγκεκριμένος λαός προς τον οποίο απευθύνονται. Υπάρχουν κοινωνικοπολιτικές αντιθέσεις, οι οποίες επειδή είναι σαφείς και δεδομένες, μπορούν εύκολα να εξισορροπηθούν. Κάθε εθνικό σύνταγμα, τέλος, συνδέεται με μια συγκεκριμένη ιστορική και πολιτιστική παράδοση, η οποία εύκολα αποκρυσταλλώνεται σ' ένα συνταγματικό κείμενο.

Η Ευρωπαϊκή Συνθήκη, αντιθέτως, δεν μπορούσε να στηριχθεί σε καμία απ' αυτές τις δεδομένες βεβαιότητες. Ανοικτή σε μελλοντικές διευρύνσεις η Ευρώπη, δεν έχει ακόμη τη σταθερότητα ενός καθορισμένου χώρου και ενός συγκεκριμένου λαού. Εκτεθειμένη η Ευρώπη απέναντι σε μια πολλαπλότητα συμπεριόντων, που δεν είναι μόνο κοινωνικά αλλά ιδίως κρατικά, δεν μπορεί να υιοθετήσει τις τυποποιημένες μορφές συνταγματικών ισορροπιών. Αμύχλη μπροστά σε μια ποικιλία ιστορικών και πολιτιστικών παραδόσεων, η Ευρώπη διερωτάται ακόμη αν πρέπει να δημιουργεί συνθέσεις ή να ανέχεται εξαιρέσεις.

Σεβόμενη τέλος την εύλογη απορία, τη δυσπιστία ή και το φόβο των λαών της, η Ευρώπη αποφεύγει τον πειρασμό να γίνει

κράτος και γι' αυτό επινοεί ένα καινοφανές συνταγματικό μόρφωμα, ένα υβριδικό νομικό πρόσωπο, που κινείται μεταξύ της διακυβερνητικής συνεργασίας και της ομοσπονδίας. Δεν πρέπει επίσης να ξεχνάμε ότι η σημερινή ενωμένη Ευρώπη δεν δημιουργήθηκε ούτε δια μιας ούτε από τη θέληση κάποιας υπερδύναμης. Μάλλον ως προϊόν μιας ουτοπίας και ενός ρεαλισμού πρέπει να τη δούμε. Διότι μόνο σαν ουτοπία μπορεί κανείς να αντιληφθεί το εγχείρημα των ιδρυτικών κρατών, που λίγα χρόνια μετά την ανελέητη αλληλοεξόντωσή τους οραματίστηκαν μια Ευρώπη ενωμένη, ισχυρή και ειρηνική, που θα επωμιζόταν την ευθύνη της παγκόσμιας ειρήνης και ασφάλειας.

Μόνο στο ρεαλισμό μπορεί κανείς να αποδώσει αυτήν τη βαθμιαία εξέλιξη της ένωσης κρατών, που ξεκίνησε σαν μία απλή συνεργασία των βιομηχανιών άνθρακα και χάλυβα, προχώρησε στην ίδρυση μίας ζώνης ελεύθερων συναλλαγών, βάδισε εν συνεχεία το δρόμο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, για να καταλήξει σήμερα, με τη Συνταγματική Συνθήκη, σ' ένα οργανωτικό σχήμα που ενσωματώνει όλα τα κεκτημένα του ευρωπαϊκού πολιτισμού στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που εγγυάται την κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη, που διασφαλίζει την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία και που διαγράφει, έστω αμυδρά, την προοπτική της Ευρώπης να εξελιχθεί, επιτέλους, σ' έναν πραγματικά ανεξάρτητο οργανισμό, ικανό να αποτελέσει πόλο ευημερίας, ισχύος, ειρήνης και σταθερότητας στον πλανήτη μας.

Μέσα σ' αυτήν τη βαθμιαία μεταμόρφωση της Ευρώπης, εκείνο που πρέπει να συγκρατήσουμε, είναι το γεγονός ότι η Ευρώπη οικοδομείται πάνω σε αντιθέσεις και αυτές είναι πρωτίστως αντιθέσεις μεταξύ κρατών, αλλά και αντιθέσεις μεταξύ πολιτισμών. Τα κράτη-μέλη αντιλαμβάνονται με διαφορετικό τρόπο τη μορφή της διοικητικής οργάνωσης, τη λειτουργία της οικονομίας και το γεωπολιτικό τους ρόλο.

Οι ευρωπαϊκοί λαοί από την πλευρά τους, επειδή είναι παλαιοί λαοί με ιδιαίτερη ιστορία και παραδόσεις, με διαφορετικές μνήμες μεγαλείου ή ταπεινώσεων και με ξεχωριστές αξίες και κοινωνικές προτεραιότητες, δεν επιθυμούν να αλλοτριώσουν αυτό που θεωρούν σαν αδιαπραγμάτευτη πολιτιστική τους ταυτότητα.

Μέσα από αυτές τις ατελείωτες αντιθέσεις, ποιος είναι ο δρόμος που ακολούθησε η Ευρώπη για να προχωρήσει προς την ενοποίησή της; Πρώτα και κύρια, ήταν ο δρόμος του διαλόγου και των συνεχών συμβιβασμών. Μ' αυτόν τον τρόπο αποφεύχθηκαν οι ρήξεις, απομακρύνθηκε ο κίνδυνος συγκρούσεων και διαμορφώθηκε σταδιακά ένα σύστημα κανόνων, που εγγυάται τους, κατά το δυνατόν, δίκαιους συμβιβασμούς.

Ο δεύτερος δρόμος, παράλληλος με τον πρώτο, ήταν ο σεβασμός της πολιτιστικής ιδιαιτερότητας των ευρωπαϊκών λαών. Ο δρόμος αυτός άργησε να χαραχθεί και αυτό είναι εύλογο. Η έννοια του πολιτισμού ήταν άχρηστη όσο καιρό η Ευρώπη αποσκοπούσε μόνο στη δημιουργία μίας κοινής αγοράς εμπορευμάτων, κεφαλαίων και υπηρεσιών. Αφότου, όμως, η Ευρώπη προσανατολίστηκε στην ιδέα μίας βαθύτερης και πιο ολοκληρωμένης Ένωσης, άρχισε να προβάλλει επιτακτικά το αίτημα για τη δημιουργία μίας κοινής ευρωπαϊκής πατρίδας. Με άλλα λόγια, ανέκυψε το αίτημα για τη δημιουργία της ευρωπαϊκής συλλογικότητας, που θα υπερέβαινε τις εθνικές μερικότητες και θα ωθούσε τους Ευρωπαίους πολίτες, και όχι μόνο τα κράτη, να συστρατευτούν συνειδητά στο εγχείρημα της οικοδόμησης της Ευρώπης.

Αυτή η αργή πορεία προς την καταξίωση του πολιτισμού προκύπτει από τα ίδια τα θεσμικά κείμενα της Ευρώπης. Στη Συνθήκη της Ρώμης το 1957 ο πολιτισμός είναι έννοια παντελώς απύσχα. Με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1992 ο πολιτισμός αναγνωρίστηκε ως αντικείμενο της κοινοτικής πολιτικής και με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ το 1997 διακηρύχθηκε ο σεβασμός της πολιτιστικής ταυτότητας των κρατών-μελών.

Με την υπό κύρωση Ευρωπαϊκή Συνθήκη η εξέλιξη ολοκληρώνεται. Ο πολιτισμός ανακηρύσσεται επισήμως σε οδό, την οποία δεσμεύεται να ακολουθήσει η Ευρώπη και διακηρύσσεται ότι η Ευρώπη θα πορευτεί ενωμένη μέσα στην πολυμορφία της.

Επίσης, τονίζεται στο προοίμιο του Συντάγματος ότι οι λαοί

της Ευρώπης, παραμένοντας ο καθένας υπερήφανος για την ταυτότητά του και την εθνική του ιστορία, είναι ωστόσο αποφασισμένοι να υπερβούν τις παλιές τους διχόνοιες και όλο και πιο στενά ενωμένοι για να σφυρηλατήσουν το κοινό τους πεπρωμένο.

Ο πολιτισμός δεν είναι το προϊόν ενός υποτιθέμενου ορθού λόγου, που λειτουργεί ανεξάρτητα από την ιστορία, τις παραδόσεις και -γιατί όχι;- την ψυχή κάθε λαού. Το αντίθετο συμβαίνει. Ο πολιτισμός διαμορφώνεται στο εσωτερικό κάθε μικρής ή μεγάλης κοινότητας, παράγοντας γλώσσα, ήθη, μνήμη, ιστορικούς εθισμούς και μία ειδική για κάθε λαό αντίληψη του κόσμου. Όσο οι λαοί διατηρούν ακμαία την πολιτιστική ταυτότητά τους τόσο αποκτούν αυτοπεποίθηση. Και όσο διατηρούν την αυτοπεποίθησή τους τόσο πιο εύκολα ανοίγονται στη συνάντησή του ξένου, απέναντι στον οποίο δεν αισθάνονται ούτε μειονεξία ούτε φόβο ούτε απειλή.

Υποστηρίζοντας την παράδοσή τους οι λαοί, δεν επιδιώκουν την εσωστρέφεια ή την απομόνωση. Διεκδικούν τη μοναδικότητα και την αλήθεια τους ως προοίμιο μιας συνάντησης και μιας γόνιμης ανταλλαγής. Έτσι πρέπει να αντιληφθούμε την έννοια της ενότητας στην πολυμορφία της, έννοια βασική που θα προσδιορίσει το μέλλον και την πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας, θέλω να πω ότι επέλεξα να περιορίσω την ομιλία μου σε μια πτυχή του Συντάγματος, από την οποία προκύπτει όχι μόνο η ιδιότητα του συνταγματικού κειμένου έναντι των εθνικών συνταγμάτων, αλλά ιδίως ο δρόμος μέσα από τον οποίο θα προαχθεί η ευρωπαϊκή ενοποίηση που επιθυμούμε. Για την Ελλάδα, χώρα μικρή και εκτεθειμένη στους κινδύνους της πολιτιστικής ομογενοποίησης, η αναγνώριση της σημασίας της πολυμορφίας είναι πολύτιμη. Και μόνο γι' αυτόν το λόγο θα πρέπει να υπερψηφίσουμε τη νέα Συνταγματική Συνθήκη.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Η συνάδελφος Βουλευτής Κορινθίας κ. Αθηνά Κόρκα -Κώνστα ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

Εγκρίνει η Βουλή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Το λόγο έχει ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αλογοσκούφης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ (Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα την Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη, μια συνθήκη που έρχεται να κατοχυρώσει όλα όσα περιγράφονται στις προηγούμενες Συνθήκες -από τη Συνθήκη της Ρώμης ως και τη Συνθήκη της Νίκαιας- και που κατοχυρώνει και σταθεροποιεί ακόμη περισσότερο όσα οραματιζόνταν οι πατέρες της Ενωμένης Ευρώπης.

Η Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη αποτελεί μία υπόθεση, που άπτεται με σαφή τρόπο και των οικονομικών ζητημάτων. Ορίζει δικαιώματα και υποχρεώσεις. Και θα ήθελα να κάνω μια σύντομη ανάλυση αυτών των σχετικών θεμάτων που αφορούν την οικονομία, διότι η Συνθήκη αποσαφηνίζει τις αρμοδιότητες της Ένωσης και τους αντίστοιχους ρόλους των οργάνων της. Η Ένωση μπορεί να δρα μόνο στο πλαίσιο που καθορίζεται απ' αυτήν τη Συνθήκη, στο οποίο επισημαίνονται με πλήρη σαφήνεια τα θέματα στα οποία τα κράτη-μέλη έχουν εκχωρήσει στην Ένωση αρμοδιότητες δράσης και βέβαια εισάγεται και η κατηγοριοποίηση αυτών των αρμοδιοτήτων.

Υπάρχει μία πρώτη κατηγορία, που άπτεται των ειδικών θεμάτων, στα οποία η Ένωση δρα από μόνη της εξ ονόματος των κρατών-μελών. Αυτές είναι οι αποκλειστικές αρμοδιότητες της Ένωσης. Αυτές αφορούν κυρίως: Πρώτον, τη θέσπιση κανόνων ανταγωνισμού για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς είναι αποκλειστική αρμοδιότητα των κοινοτικών οργάνων της Ένωσης. Δεύτερον, αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων και υπηρεσιών, την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, ορισμένες φορολογικές

διατάξεις και τη νομισματική πολιτική για τα μέλη της ΟΝΕ.

Υπάρχει μία δεύτερη κατηγορία, που περιλαμβάνει τομείς στους οποίους η Ένωση αναλαμβάνει δράση όταν αυτή εξασφαλίζει προστιθέμενη αξία στη δράση των κρατών-μελών, δράση που είναι σημαντική. Υπάρχει μεγάλη πρωτοβουλία από τα κράτη-μέλη, αλλά υπάρχουν και κοινές αρμοδιότητες και ειδικά για τα οικονομικά οι κοινές αρμοδιότητες αφορούν καταρχάς την ελεύθερη αγορά μέσα στο εσωτερικό των κρατών-μελών και την οικονομική, κοινωνική και περιθωριακή συνολική.

Υπάρχουν όμως και άλλοι τομείς σχετικοί με την οικονομία και την απασχόληση, όπου τα κράτη-μέλη αναγνωρίζουν την ανάγκη να συντονίζονται, σύμφωνα πάντα με τους ευρωπαϊκούς κανόνες, τις εθνικές πολιτικές τους. Για το σκοπό αυτό το Συμβούλιο Υπουργών θεσπίζει μέτρα και γενικούς προσανατολισμούς των πολιτικών αυτών. Για δε τα μέλη της ΟΝΕ, ισχύουν βέβαια και ειδικότερες διατάξεις.

Τέλος υπάρχουν οι συμπληρωματικές αρμοδιότητες, όπου η Ένωση παρεμβαίνει μόνο για το συντονισμό ή τη συμπλήρωση των ενεργειών των κρατών-μελών, τα οποία έχουν μια μεγάλη ελευθερία δράσης καθώς και τη βασική διαχείριση αυτών των συγκεκριμένων πολιτικών απέναντι στους πολίτες τους.

Οι τομείς υποστηρικτικής συντονιστικής ή συμπληρωματικής δράσης είναι οι εξής: Η προστασία και η βελτίωση της ανθρώπινης υγείας. Είναι μία εθνική ευθύνη την οποία συντονίζει με χαλαρό τρόπο η Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης είναι η βιομηχανία, ο πολιτισμός, η παιδεία, η νεολαία, ο αθλητισμός και η επαγγελματική κατάρτιση, η πολιτική προστασία και η διοικητική συνεργασία. Αυτές είναι αρμοδιότητες που είναι κατά κύριο λόγο των κρατών-μελών και που ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι πιο χαλαρός, συντονιστικός.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ.)

Θα ήθελα να αναφερθώ με λίγο μεγαλύτερη λεπτομέρεια στα άρθρα της Ευρωπαϊκής Συνταγματικής Συνθήκης, που αφορούν στην οικονομική και νομισματική πολιτική, στην ΟΝΕ, καθώς και στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Αναφορικά με τη δράση των κρατών-μελών και της Ένωσης, περιλαμβάνεται στη Συνθήκη, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει η Συνθήκη, η θέσπιση οικονομικής πολιτικής που βασίζεται στο στενό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών των κρατών-μελών, στην εσωτερική αγορά καθώς και στον καθορισμό κοινών στόχων. Η πολιτική αυτή ασκείται σύμφωνα με την αρχή της ανοικτής οικονομίας της αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό.

Παράλληλα, σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που προβλέπει η Συνθήκη, η δράση αυτή περιλαμβάνει το ενιαίο νόμισμα, το ευρώ, καθώς και τον καθορισμό και την άσκηση κοινής νομισματικής πολιτικής και ενιαίας συναλλαγματικής πολιτικής. Πρωταρχικός στόχος αυτών των πολιτικών είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών και ειδικά με την επιφύλαξη του στόχου αυτού, από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα η γενική υποστήριξη των οικονομικών πολιτικών στην Ένωση.

Η δράση αυτή των κρατών-μελών και της Ένωσης συνεπάγεται την τήρηση των ακόλουθων κατευθυντήριων γραμμών. Πρώτον, σταθερές τιμές. Είναι ένας από τους βασικότερους στόχους της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Δεύτερον, υγιή δημόσια οικονομικά και νομισματικές συνθήκες, καθώς και σταθερό ισοζύγιο πληρωμών. Τα κράτη-μέλη ασκούν την οικονομική τους πολιτική με σκοπό να συμβάλλουν στην υλοποίηση των στόχων της Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη, την οποία καλούμαστε να ψηφίσουμε, ορίζει ότι τα κράτη-μέλη θεωρούν τις οικονομικές τους πολιτικές θέμα κοινού ενδιαφέροντος και τις συντονίζουν στο πλαίσιο του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο μετά από συστάσεις που κάνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συντάσσει σχέδιο των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών των κρατών-μελών και της Ένωσης και απευθύνει σχετικές εκθέσεις και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει στη βάση των εκθέσεων της Επιτροπής, συζητά τα συμπεράσματα για τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών-μελών και της Ένωσης επί τη

βάσει των οποίων διατυπώνει και συστάσεις, όπου εκτίθενται αυτοί οι γενικοί προσανατολισμοί και ενημερώνει όποτε ζητηθεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Για να εξασφαλιστεί ο στενότερος συντονισμός των οικονομικών πολιτικών και η συνεχής σύγκλιση των οικονομικών επιδόσεων των κρατών-μελών, το Συμβούλιο βάσει των εκθέσεων που υποβάλλει η Επιτροπή, παρακολουθεί τις οικονομικές εξελίξεις σε κάθε κράτος-μέλος και στην Ένωση στο σύνολό της. Επίσης, παρακολουθεί και τη συμμόρφωση των οικονομικών πολιτικών με τους γενικούς προσανατολισμούς προβαίνοντας συχνά σε τακτική αξιολόγηση. Για τους σκοπούς αυτούς της πολυμερούς εποπτείας, τα κράτη-μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τα σημαντικά μέτρα που λαμβάνουν στον τομέα της οικονομικής τους πολιτικής. Είναι υποχρέωση των κρατών-μελών να ενημερώνουν την Επιτροπή και να της διαβιβάζουν πληροφορίες που κρίνουν αναγκαίες.

Στην Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη αναφέρεται ρητά ότι τα κράτη-μέλη πρέπει να αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα με συγκεκριμένα κριτήρια. Η Επιτροπή παρακολουθεί σε συνεχή βάση κάθε εξαίρετο τουλάχιστον την εξέλιξη της δημοσιονομικής κατάστασης όλων των κρατών-μελών και το ύψος του δημοσίου χρέους προκειμένου να εντοπίζει τις μεγάλες αποκλίσεις. Διατάξεις για τον καθορισμό των τιμών αναφοράς, το περίφημο 3% για το έλλειμμα και το 60% για το χρέος, καθώς και για την εφαρμογή της διαδικασίας, αναφορικά με τα δημοσιονομικά ελλείμματα, προβλέπονται στο πρωτόκολλο σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος.

Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να εξηγήσω ότι η συνεννόηση και η σύνθεση μεταξύ των κρατών-μελών αποτελούν μία πραγματικότητα στον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι συγκεκριμένες αυτές διαδικασίες.

Στην περίπτωση, μάλιστα, της χώρας μας, η οποία για πολλά χρόνια υπήρξε χαρακτηριστικά ασυνεπής προς τις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει όταν προσχώρησε στην ΟΝΕ, μέσα από διάλογο και συνεννόηση καταφέραμε να δρομολογήσουμε τους τελευταίους μήνες μία διετή διαδικασία –τη μέγιστη επιτρεπόμενη από τη Συνθήκη– προκειμένου να πετύχουμε τη δημοσιονομική εξυγίανση και την ανάταξη της οικονομίας μας.

Οι εταίροι μας υπήρξαν απόλυτα συνεργάσιμοι με την ελληνική Κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν στο παρελθόν και την κατάσταση που παρέλαβε η σημερινή Κυβέρνηση και αποδέχθηκαν πλήρως ένα πρόγραμμα προσαρμογής –και η αποδοχή αυτή έγινε χθες στο ECOFIN και στο EUROGROUP που έγινε τη Δευτέρα– το οποίο βασίζεται σε μια σειρά προσεκτικά σχεδιασμένων κινήσεων ώστε να ξεφύγουμε από τη μέγκενη των υπερβολικών ελλειμμάτων και του χρέους, στα οποία μας οδήγησε η πολιτική των τελευταίων χρόνων.

Παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια αποδείχθηκε τελείως ασυνεπής, απολαμβάνοντας μεν τα προνόμια που απέρρεαν από τη συμμετοχή της στο ενιαίο νόμισμα, αλλά ακολουθώντας, από την άλλη, πολιτικές εντελώς ασύμβατες με τις υποχρεώσεις της, καταφέραμε σε στενή και άφλογη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τους εταίρους μας να παρουσιάσουμε ένα αξιόπιστο, αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης με κύριους άξονες την εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών έως το 2006 και τη διαμόρφωση ενός νέου οικονομικού περιβάλλοντος όπου η επιχειρηματικότητα θα αναδειχθεί σε πρωταγωνιστή των εξελίξεων.

Παράλληλα, πρέπει να θυμίσω ότι η Κυβέρνηση έχει αναλάβει πρωτοβουλίες για να ανοίξει ο διάλογος σε πολύ κρίσιμο θέμα, ώστε να επιλυθούν προβλήματα που δημιουργήθηκαν από τις στρεβλές πολιτικές που ακολουθήθηκαν επί σειρά ετών και που αν δεν αντιμετωπιστούν στο όχι και τόσο μακρινό μέλλον, θα εξυνθούν.

Ανοίγουμε το διάλογο –και ήδη σήμερα ζήτηση με επιστολή στην Πρόεδρο της Βουλής να συγκαληθεί γι' αυτόν το λόγο η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων– με όλα τα κόμματα της Βουλής για τις μεγάλες μεταρρυθμίσεις που έχει ανάγκη ο τόπος, διότι πολλές απ' αυτές τις μεγάλες μεταρρυθμίσεις

απαιτούν ευρύτερη συναίνεση. Και ο τόπος, στον οποίο πρέπει τα πολιτικά κόμματα να συζητούν, είναι η Βουλή. Και θα πρέπει να διασφαλίσουμε, να εξασφαλίσουμε ποιες είναι οι μεγάλες μεταρρυθμίσεις, ποιες είναι οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες μπορούν να προχωρήσουν, που μπορούν να υπάρξουν συναυνέσεις, όπου υπάρχουν διαφορές.

Ήδη είχα την ευκαιρία τις προηγούμενες εβδομάδες να περιγράψω τις εστίες όπου εντοπίζονται τα περισσότερα προβλήματα. Και μίλησα για την ανάγκη να υπάρξει διάλογος και συναίνεση αφού η επίλυση των προβλημάτων αυτών δεν αφορά αναγκαστικά και πιεστικά τη σημερινή Κυβέρνηση μόνο. Σε ορισμένες περιπτώσεις έχει ορίζοντα δεκαετίας, ακόμη και εικοσαετίας. Πρέπει, όμως, να ξεκινήσει αυτή η συζήτηση, αυτός ο διάλογος, να εντοπιστούν οι εστίες των προβλημάτων, τα κύρια προβλήματα και όπου υπάρχουν συναυνέσεις να μπορέσουμε να αρχίσουμε να συζητούμε και τις εναλλακτικές λύσεις.

Επανέρχομαι τώρα στην Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη και σε ό,τι αφορά τη νομισματική πολιτική.

Γνωρίζετε –και αυτό κατοχυρώνεται με τη Συνθήκη– ότι πρωταρχικός στόχος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών είναι η διατήρηση του συστήματος σταθερότητας των τιμών. Και με την επιφύλαξη αυτού του στόχου, το Ευρωπαϊκό Σύστημα των Κεντρικών Τραπεζών στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Ένωση.

Το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών παρατίθεται στο πρωτόκολλο για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Παράλληλα, κάθε κράτος-μέλος εξασφαλίζει ότι η εθνική νομοθεσία του, συμπεριλαμβανομένου και του καταστατικού της Εθνικής Κεντρικής του Τράπεζας, συνάδει με τη Συνθήκη και το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Τώρα αναφορικά με τα κράτη-μέλη που μετέχουν στην ONE και σύμφωνα πάντα με τις σχετικές διατάξεις, το Συμβούλιο θεσπίζει μέτρα με στόχο αφ' ενός να ενισχυθεί ο συντονισμός και η εποπτεία της δημοσιονομικής πειθαρχίας –και είναι ένα πολύ μεγάλο μέρος των συζητήσεων που γίνονται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο η δημοσιονομική πειθαρχία– και αφετέρου να χαράζονται οι προσανατολισμοί οικονομικής πολιτικής μεριμνώντας ώστε να είναι συμβατοί με τους καθοριζόμενους προσανατολισμούς για το σύνολο της Ένωσης και να διασφαλίζεται βέβαια και η εποπτεία τους.

Για τα μέτρα αυτά δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που εκπροσωπούν κράτη-μέλη με νόμισμα το ευρώ. Οι ειδικές ρυθμίσεις για τις συνόδους των Υπουργών των κρατών-μελών με νόμισμα το ευρώ, καθορίζονται στο πρωτόκολλο για την Ευρωζώνη. Η Ευρωζώνη λειτουργεί άτυπα και πριν κυρωθεί η Συνθήκη. Αφού κυρωθεί, θα λειτουργεί πλέον ως τυπικό όργανο.

Ήδη κάποιες από τις προβλέψεις που προβλέπονται στο πρωτόκολλο για την Ευρωζώνη, έχουν υιοθετηθεί από την ίδια. Για παράδειγμα, έχει καθοριστεί ένας πρόεδρος για μία διετία, ώστε να μην υπάρχει εναλλαγή κάθε εξάμηνο.

Παράλληλα, τα κράτη-μέλη ασκούν και συντονίζουν την οικονομική τους πολιτική με σκοπό μεταξύ άλλων να πετύχουν οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Η διαμόρφωση και η υλοποίηση των πολιτικών και των δράσεων της Ένωσης, καθώς και η υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς, συνδυάζονται με τους στόχους αυτούς και συμβάλλουν στην επίτευξή τους.

Η Ένωση ενισχύει, επίσης, την επίτευξη των στόχων αυτών με τη δράση της μέσω των διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ευρώπη πορεύεται προς το αύριο μέσα σ' ένα περιβάλλον με πολλές προκλήσεις, που επιβάλλουν -περισσότερο από ποτέ άλλοτε- τη στενή συνεργασία, τη σύμπνοια και την ολοκλήρωση.

Το όραμα των πατέρων της ευρωπαϊκής ιδέας βρίσκεται πολύ κοντά στην οριστική υλοποίησή του. Η Ευρώπη των λαών, μέσα από την Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη, κατοχυρώνεται

ακόμη περισσότερο. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να υπερψηφίσουμε αυτήν τη Συνταγματική Συνθήκη και όχι μόνο με τα λόγια, αλλά και με τα έργα μας να στηρίξουμε τις κατευθύνσεις της, το γράμμα της και το πνεύμα της.

Καλούμαστε όλοι να διαδραματίσουμε ένα νέο ρόλο στο πλαίσιο της Ενωμένης Ευρώπης. Μέσα από την Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη διασφαλίζουμε ότι και οι γενιές του αύριο θα δουλέψουν και θα προκόψουν σ' ένα περιβάλλον σταθερότητας, ειρήνης και δημοκρατίας, σε ένα περιβάλλον όπου οι λαοί θα συνεργάζονται και θα κερδίζουν από κοινού τα μεγάλα στοιχεία και τις μεγάλες προκλήσεις του μέλλοντος.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κωστώνης): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ, κ. Καστανίδης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα υποκύψω στον πειρασμό να απαντήσω στον Υπουργό Οικονομίας για όσα είπε για τη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας –είναι γνωστά άλλωστε αυτά που επαναλαμβάνει κατά καιρούς.

Η πρόταση για τη διαμόρφωση μιας διακομματικής επιτροπής που θα εξετάσει τα μεγάλα διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας, είναι θετική, αλλά αβιάστως προκύπτει το ερώτημα, γιατί αυτό δεν το επέλεξε εξ αρχής η Κυβέρνηση, όταν, για παράδειγμα, επιχείρησε τη γνωστή απογραφή.

Έρχομαι τώρα στα θέματα τα οποία αποτελούν και το αντικείμενο της συζητήσεώς μας, δηλαδή, την κύρωση από το ελληνικό Κοινοβούλιο της Συνταγματικής Συνθήκης.

Η Συνταγματική Συνθήκη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί ένα αποφασιστικό βήμα προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Είναι μία ισχυρή ώθηση προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Στο κείμενο της Συνταγματικής Συνθήκης ενοποιούνται όλες οι πράξεις και οι συνθήκες από την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας μέχρι το Άμστερνταμ και τη Νίκαια. Ουσιαστικά αποκρυσταλλώνεται ό,τι έχει θεσμοποιηθεί και λειτουργήσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι σήμερα και ασφαλώς γίνονται περαιτέρω βήματα προς την κατεύθυνση της ομοσπονδιοποίησής της.

Είναι η Συνταγματική Συνθήκη ένα τυπικό συνταγματικό κείμενο; Η απάντηση είναι προφανώς όχι, αλλά εάν κυρωθεί, όπως είναι η επιθυμία των περισσοτέρων, από όλες τις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τότε έχουμε την πρώτη ουσιαστική προϋπόθεση για να αποκτήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση σε χρόνο μεταγενέστερο και το συνταγματικό της κείμενο.

Αλλά ας δούμε τι ακριβώς είναι η Συνθήκη για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Πρώτα απ' όλα, η Συνταγματική Συνθήκη περιλαμβάνει τις κοινές αξίες της Ευρώπης. Προτείνεται στο όνομα των κοινών αξιών που υπερασπίζονται οι πολίτες και τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αξίες που διαμορφώθηκαν σε μια μακρά ιστορική διαδρομή, αξίες όπως η υπεράσπιση της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, η ισότητα, η αλληλεγγύη, η αποφυγή οποιασδήποτε διάκρισης, ιδιαιτέρως σε βάρος των μειονοτήτων, και ασφαλώς η ελευθερία ή η δημοκρατία.

Είναι, επίσης, η Συνταγματική Συνθήκη μια απόφαση της Ευρώπης να δώσουμε αποφασιστική ώθηση στην ενίσχυση των δικαιωμάτων των Ευρωπαίων πολιτών. Μέχρι τώρα, όπως ξέρετε, οι χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είχαν αποδεχθεί την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου είναι το σύνολο των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων που υπερασπίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Αλλά την ΕΣΔΑ την απεδέχθησαν και προσεχώρησαν σ' αυτήν τα επιμέρους κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τώρα γίνεται ένα αποφασιστικό βήμα. Στη Συνταγματική μας Συνθήκη ενσωματώνεται ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων πηγαίνει πέραν της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Περιλαμβάνει μια νέα γενιά δικαιωμάτων, πρώτα απ' όλα τα κοινωνικά δικαιώματα, δικαιώματα τα οποία ανάγονται στο επίπεδο της βιοηθικής, δικαιώματα που σχετίζονται με την προστασία των ατομικών δεδομένων.

Συνεπώς, ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων είναι κάτι υπέρτερο και ευρύτερο συγκριτικά με την έκταση των δικαιωμάτων που προστατεύει η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, πέραν του γεγονότος ότι με την ενιαία νομική προσωπικότητα που αποκτά η Ευρωπαϊκή Ένωση θα προσχωρήσει πλέον και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Η Συνταγματική Συνθήκη ωθεί επίσης στην αποφασιστική ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης της Ευρώπης. Για τους σοσιαλιστές σε όλη την Ευρώπη, για το Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα, για τους πολίτες της Ευρώπης, για τις μη κυβερνητικές οργανώσεις είναι πολύ σημαντικό το γεγονός ότι υπερβαίνουμε τους περιορισμούς της Νίκαιας και προχωρούμε στη θεμελίωση μιας κοινωνικής Ευρώπης –θα χρειαστεί βεβαίως πολλή δουλειά για να φθάσουμε στους επιθυμητούς στόχους- όπως αξίζει στους Ευρωπαίους πολίτες.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η Συνταγματική Συνθήκη επιλέγει για την «κοινωνική οικονομία της αγοράς» και υιοθετεί την αρχή της πλήρους απασχόλησης και της κοινωνικής προόδου, σε αντίθεση με τη Συνθήκη της Νίκαιας που επέλεγε την «ανοικτή οικονομία της αγοράς» χωρίς περιορισμούς.

Είναι ακόμη πολύ σημαντικό ότι υιοθετείται στη Συνταγματική Συνθήκη –το είπαν και άλλοι συνάδελφοι- η οριζόντια κοινωνική ρήτρα, ρήτρα που δεν αναφέρεται μόνο στην ανάγκη υψηλής ή πλήρους απασχόλησης. Διαμορφώνει οριζόντια μέτρα που καλύπτουν πολλές πλευρές της αναγκαίας προστασίας του ανθρώπου. Η παροχή υψηλής εκπαίδευσης, η πλήρης απασχόληση βεβαίως, η επαρκής προστασία του περιβάλλοντος και η ιδιαίτερη φροντίδα για την υγεία, συνιστούν μια οριζόντια πολιτική που τυποποιείται στον όρο «οριζόντια κοινωνική ρήτρα».

Δεν είναι επίσης τυχαίο ότι, σε επίρρωση όλων αυτών και για τη διασφάλιση όλων αυτών, η Συνταγματική Συνθήκη προβλέπει την ύπαρξη τριμερούς Κοινωνικής Συνόδου Κορυφής με συμμετοχή των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των συνδικάτων, προκειμένου να εφαρμόζονται κάθε φορά μέτρα που κατατείνουν στην επιβεβαίωση αυτών των θεμελιωδών κοινωνικών επιλογών.

Επίσης, η Συνταγματική Συνθήκη αποτελεί μία ισχυρή παρέμβαση στη δημοκρατική νομιμοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Γνωρίζουμε όλοι μας ότι ένα από τα δίκαια στοιχεία της κριτικής που πολλές φορές οι πολίτες σε κάθε χώρα-μέλος ασκούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι το υπάρχον και διαπιστούμενο απ' αυτούς δημοκρατικό έλλειμμα. Είναι πολύ ισχυρή η ένσταση που διατυπώνεται από πολιτικά κόμματα και από τους πολίτες.

Γίνεται ένα αποφασιστικό βήμα, με μία δέσμη μέτρων, για τη δημοκρατική νομιμοποίηση των λειτουργιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα δώσω μερικά παραδείγματα για το τι σημαίνει η ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμοποίησης των αποφάσεων της Ένωσης και η καταπολέμηση κατά το δυνατόν του σημερινού δημοκρατικού ελλείμματος.

Επιχειρείται οι αποφάσεις εφεξής να λαμβάνονται εγγύτερα στον πολίτη. Μέχρι τώρα στη διαδικασία παραγωγής αποφάσεων δεν είχαν καμία συμμετοχή τα εθνικά κοινοβούλια. Είναι η πρώτη φορά με τη Συνταγματική Συνθήκη που, εάν κυρωθεί από όλες τις χώρες μέλη, θα έχουμε αποφασιστική συμβολή των εθνικών κοινοβουλίων στην παραγωγή νομοθετικού έργου και στις αποφάσεις της Ένωσης. Κάθε σχέδιο νομοθετικής πρωτοβουλίας που προέρχεται, είτε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή είτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε από άλλα όργανα της Κοινότητας, πρέπει να υποβάλλεται σε προκαταρκτική εξέταση για τα εθνικά κοινοβούλια, προκειμένου τα εθνικά κοινοβούλια να γνωμοδοτούν για το εάν η Ευρωπαϊκή Ένωση δικαίως αναλαμβάνει μία δράση, την οποία δεν θα μπορούσαν να αναλάβουν στο εγγύτερο δυνατό επίπεδο για τους πολίτες, εθνικές αρχές. Πρόκειται για την εξέταση της αρχής της επικουρικότητας. Εάν το 1/3 των εθνικών κοινοβουλίων αποφασίσει και γνωμοδοτήσει ότι κακώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναλαμβάνουν πρωτοβουλία, τότε τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι υποχρεωμένα, στο πλαίσιο του σεβασμού της αρχής της επικουρικότητας, να μην αναλάβουν τη δράση ή να την τροποποιήσουν.

Η εμπλοκή των εθνικών κοινοβουλίων αποτελεί βελτίωση του δημοκρατικού στοιχείου στη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεν θα πρέπει να διαφύγει της προσοχής μας ότι πλέον ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επιλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Επίσης, κάθε δαπάνη που αποφασίζεται από τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να υποβάλλεται προς έγκριση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αλλά και η ίδια η διαδικασία με την οποία καταλήξαμε στο κείμενο της Συνταγματικής Συνθήκης είναι πολύ διαφορετική από αυτήν που μέχρι τώρα μας οδηγούσε σε μία Πράξη ή σε μία Συνθήκη.

Γνωρίζετε πολύ καλά όλοι σας ότι, από την ίδρυση της Κοινότητας μέχρι και τη Συνθήκη της Νίκαιας, οι Πράξεις ή οι Συνθήκες ήταν αποτέλεσμα διαβούλευσης Κορυφής. Συνήθως, οι διασκέψεις Κορυφής, τα συμβούλια των αρχηγών ήταν αυτά που αποφάσιζαν.

Επειδή, όμως, έγινε κατανοητό ότι δεν μπορεί αυτό πια να συνεχιστεί και ότι θα πρέπει να δοθεί ένα σαφές δείγμα πως οι πολίτες έχουν βαρύτερο λόγο στη διαμόρφωση της νέας ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής, αποφασίστηκε μία διαφορετική διαδικασία που πήρε τη μορφή της γνωστής συνταγματικής συνέλευσης, μιας συνέλευσης στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι εθνικών κοινοβουλίων, εκπρόσωποι εθνικών κυβερνήσεων, μη κυβερνητικές οργανώσεις, ασφαλώς και οι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Συνταγματική Συνθήκη, επίσης, συγκροτεί μία νέα θεσμική αρχιτεκτονική που βοηθά στην προοπτική της ομοσπονδιοποίησης της Ευρώπης. Δεν απαντά στο αίτημα για την ομοσπονδιακή Ευρώπη, αλλά ολοκληρώνει μία άλλη θεσμική αρχιτεκτονική που βοηθά, διευκολύνει την ομοσπονδιοποίηση. Ξέρουμε ότι τώρα θα υπάρχουν και νέα όργανα, όπως είναι ο Υπουργός Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο επικεφαλής του Συμβουλίου, ο οποίος θα επιλέγεται για θητεία δύομισι ετών.

Διαμορφώνονται, επιπροσθέτως, διαφορετικές αρχές για τη λήψη των αποφάσεων, όπως είναι η αρχή της διπλής πλειοψηφίας. Δηλαδή, προκειμένου να ληφθεί μία απόφαση θα πρέπει να υποστηρίζεται από το 55% των χωρών μελών που αναλογούν στο 65% του πληθυσμού.

Η Συνταγματική Συνθήκη επίσης καθορίζει με σαφήνεια τις αρμοδιότητες. Αρμοδιότητες που άλλοτε είναι αποκλειστικές, άλλοτε είναι συντρέχουσες και άλλοτε βεβαίως ανήκουν μόνο στην εθνική πρωτοβουλία.

Τίθεται ένα θέμα: Αν όλα αυτά είναι μια θετική κίνηση προς τα εμπρός, γιατί εκφράζεται αυτός ο σκεπτικισμός σε πολλές πλευρές της Ευρώπης; Γιατί οι Ευρωπαίοι πολίτες φτάνουν μέχρι του σημείου, σε ορισμένες χώρες, να υποστηρίζουν το όχι στην διεξαγωγή δημοψηφισμάτων; Για έναν πολύ απλό λόγο. Η απάντηση που δίνουν πολλοί Ευρωπαίοι πολίτες στην προσπάθεια για την κύρωση της Συνταγματικής Συνθήκης, στηρίζεται στην τωρινή τους αντίληψη για την Ευρώπη. Έχουν δικίο να εκφράζουν επιφυλάξεις για τη σημερινή λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχουν δικίο να εκφράζουν επιφυλάξεις για κάτι που τους φαντάζει ξένο. Είναι δυσδιάκριτοι οι ρόλοι, δυσδιάκριτες οι αρμοδιότητες, ενώ αισθάνονται μία απομονωμένη, απρόσωπη γραφειοκρατία που πολλές φορές γι' αυτούς αποφασίζει, αλλά μακριά απ' αυτούς.

Η διαμορφωμένη συνείδηση των Ευρωπαίων πολιτών για την Ευρωπαϊκή Ένωση δυστυχώς τους ωθεί πολλές φορές να επιλέγουν μια αμυντική στάση, ενώ η έλλειψη ενημέρωσης δεν τους δίδει τη δυνατότητα να κατανοήσουν ότι όντως τώρα γίνεται ένα σοβαρό θεσμικό βήμα για τη βελτίωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των λειτουργιών της.

Εάν θα έπρεπε να συμπεράνω, θα έλεγα ότι η Ευρώπη θα παραμείνει ακίνητη και εγκλωβισμένη στα αρνητικά που της χρεώνουν σήμερα, αν αρνηθούμε την ψήφιση της Συνταγματικής Συνθήκης. Εάν αντίθετα κάνουμε το μεγάλο βήμα οι είκοσι πέντε χώρες-μέλη με τον τρόπο που η κάθε μια έχει επιλέξει και ψηφίσουμε τη Συνταγματική Συνθήκη, τότε είναι βέβαιο ότι αρχίζει μία νέα εποχή, ότι οδηγούμαστε σε μία Ευρώπη που θα είναι πολύ εγγύτερα στην ανθρώπινη προσδοκία, στον πόθο των πολιτών.

Με αυτές τις σκέψεις εκφράζω την επιθυμία και τονίζω την ανάγκη να ψηφίσουμε τη Συνταγματική Συνθήκη, γιατί συνιστά πρόοδο για την Ευρώπη και για τα επιμέρους κράτη-μέλη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κουσιώνης): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, κ. Πολύδωρας, έχει το λόγο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να σας αφηγηθώ κάτι προσωπικό, θα έλεγα.

Ήταν, αν δεν απατώμαι 1978. Εγώ δούλευα μαζί με άλλους νέους επιστήμονες τότε σε μια εθελοντική ομάδα εργασίας, υπό τον Γιώργο τον Κοντογιώργη, μεγάλο διαπραγματευτή, στο Υπουργείο Συντονισμού εδώ απέναντι. Είχαμε κάτι τεράστια «σεντόνια» χάρτου και γράφαμε εκεί όλα τα αγαθά στις σχέσεις τους με τις εισαγωγές – εξαγωγές. Γράφαμε όλα τα αγαθά του αγροτικού τομέα και της μεταποίησης. Θυμάμαι ήταν άνοιξη σαν τώρα και δεχθήκαμε την αιφνιδιαστική επίσκεψη του Πρωθυπουργού τότε Κωνσταντίνου Καραμανλή. Πεταχτήκαμε πάνω σαν ελατήρια. Τον υποδέχτηκαν τότε ο αείμνηστος Υπουργός Συντονισμού Παπαληγούρας και ο Γιώργος ο Κοντογιώργης κι εμείς. «Τι κάνετε εσείς εδώ;» είπε εκείνος. Ήμασταν νέοι επιστήμονες, εθελοντική ομάδα εργασίας. Είπε ο Κοντογιώργης, γιατί εμείς είχαμε χάσει τη φωνή μας σε κάποιο μέτρο, ότι κάνουμε μία καταγραφή των αγαθών του πρωτογενούς τομέα και της μεταποίησης και κάνουμε χειρονακτική δουλειά, καθώς και μία επεξεργασία όλου του όγκου.

Μας χαιρετάει, μας μιλάει με συμπάθεια, με λίγα λόγια αβροφροσύνης και απέρχεται. Στην πόρτα η «αφτάρα» μου πιάνει να λέει ο Καραμανλής στους δύο Υπουργούς το εξής: «Καλά κάνετε. Καταγράψτε όλα τα αγαθά. Τα χρειάζομαι, για να έχω να διαπραγματεύομαι, όταν θα τα αφαιρώ.»

Στη συνέχεια, το σημασιολογώ αυτό στη σκέψη μου υπό τον τίτλο ότι είμαστε σε μια κοινότητα χωρών, λαών, συντελεστών της οικονομίας και της κοινωνίας στην Ευρώπη, όπου είναι ένας εξεζητημένος χώρος της διαπραγμάτευσης και του συμβιβασμού.

Αυτός ο εξεζητημένος χώρος της διαπραγμάτευσης και του συμβιβασμού ευδοκίμει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για κοντά πενήντα χρόνια τώρα και εμφατικά τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, από το Μάαστριχτ μέχρι σήμερα, όταν αναλαμβάνονταν οι μεγάλες αναθεωρήσεις με τις διακυβερνητικές επιτροπές της Συνθήκης της Ρώμης και προχωρούμε βήμα-βήμα προς την ολοκλήρωση. Αυτή είναι η ιστορική σύνοψη του θέματος στη δική μου μέτρηση των δεδομένων.

Θέλω να σας ζητήσω να εννοήσουμε όλοι ότι αυτή η συζήτηση είναι ιστορικής σημασίας. Είναι διάλογος με την ιστορία, κατά κύριο λόγο. Είναι διάλογος με την ιστορία, γιατί έτσι, μ' αυτό το κείμενο, κατακτάται το ευρωπαϊκό μέλλον στο οποίο και εμείς θέλουμε να αναγόμεστε. Αυτή η βαθιά αίσθηση της ιστορικότητας, της ιστορικής στιγμής με οδηγεί να δηλώσω και να εκθέσω τη σκέψη μου σε εσάς, ότι αυτό το κείμενο -το κείμενο της Συνταγματικής Συνθήκης- είναι η επιτομή των αξιών μας.

Έκανε μια σχετική αναφορά ο κ. Καστανίδης, όταν συνεδίασε το κείμενο από το κεφάλαιο των ανθρωπίνων και κοινωνικών δικαιωμάτων με το Χάρτη των Ευρωπαϊκών Δικαιωμάτων. Ακούστε, για να είμαστε συγκεκριμένοι σε μια συνεισφορά και για την ενθέρωση του ελληνικού λαού, για την οποία γίνεται πολύς λόγος. Ας μιλήσουμε για το κείμενο όχι τόσο καταχρηστικά, αλλά με τις δικές μας αξιολογικές κρίσεις. Διαβάζω τα εξής:

Ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Δικαίωμα στη ζωή. Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου. Εκεί, στο πεδίο της ιατρικής και της βιολογίας, πρέπει να τηρούνται ιδίως τα εξής:

Προχωρεί δυναμικά και καινοτόμα. Η ελεύθερη και εν επιγνώσει συναίνεση του ενδιαφερομένου, σύμφωνα με τις λεπτομερείς διατάξεις που ορίζονται από το νόμο, να λαμβάνονται και να τηρούνται ιδίως τα εξής:

Η απαγόρευση των ευγονικών πρακτικών, ιδίως όσων αποσκοπούν στην επιλογή προσώπων. Αυτά είναι πρωτοπορία σε σημερινά δεδομένα, σε σημερινές προκλήσεις και το Σύνταγμα,

δηλαδή η Συνταγματική Συνθήκη, παίρνει θέση. Η απαγόρευση της μετατροπής του ανθρωπίνου σώματος και των μερών του σε πηγή κέρδους. Η απαγόρευση της αναπαραγωγικής κλωνοποίησης των ανθρωπίνων όντων.

Εγώ είμαι εντυπωσιασμένος από τη σύλληψη και καταγραφή στο βασικό συντακτικό κείμενο αυτών των αρχών. Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή απάνθρωπης μεταχείρισης. Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας. Έρχονται από παλιά. Γι' αυτό λέω ότι είναι η σύνοψη και η επιτομή των αξιών του πολιτισμένου κόσμου.

Ελευθερίες: Δικαίωμα στην ελευθερία και ασφάλεια. Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Δικαίωμα γάμου και δικαίωμα δημιουργίας οικογένειας. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας. Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης. Ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι. Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης. Δικαίωμα εκπαίδευσης. Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία. Επιχειρηματική ελευθερία. Δικαίωμα ιδιοκτησίας. Δικαίωμα ασύλου. Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης ή απέλασης.

Ύστερα προχωρούμε στην ιδότητα. Αλλά τώρα με συγχωρείτε, θα σταματήσω την ανάγνωση αυτών των θεμελιωδών αρχών, που είναι ο λόγος, για τον οποίον υπερηφίζομαι, ο λόγος, για τον οποίο οραματιζόμαστε μια ενωμένη, ολοκληρωμένη Ευρώπη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Είναι δυνάμει δικαιώματα αυτά.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Είναι, νομίζω, και μια πρόκληση για την εφαρμογή, αγαπητοί συνάδελφοι της Αριστεράς, για το πώς αυτά θα τα εφαρμόσουμε. Συνεχώς θα είναι μια πρόκληση μήπως και αυτά μείνουν έπεια πτερόντα ή desiderata περιγραφόμενα στη Συνταγματική Συνθήκη της Ευρώπης.

Αυτό εδώ είναι το Σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών και η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων των Ανθρώπων και του Πολίτη. Είναι επτά άρθρα από το 1776-1777, που μαζί με τα εδάφια μπορεί να είναι είκοσι πέντε. Και στη συνέχεια έχουμε μέχρι σήμερα είκοσι τροποποιήσεις, amendments.

Αυτή η ποσοτική σύγκριση των τετρακοσίων πενήντα άρθρων της Συνταγματικής Συνθήκης της Ευρώπης σε σχέση μ' αυτό το Σύνταγμα είναι ένα σημείο, για το οποίο έχω ένα σχόλιο. Τα κείμενα ή και το κείμενό μας, το οποίο θεωρώ επιτομή των αξιών του πολιτισμένου κόσμου, πρέπει να είναι όχι μια προσπάθεια να συμπεριλάβουμε τη ζωή σ' αυτά, αλλά ένας οδοδείκτης, για να δείξουμε πού πρέπει να πάει η ζωή. Γι' αυτό η αναλυτική γραφή και για τα οικονομικά δεδομένα και για τις πολιτικές, που είναι περισσότερο ζητούμενα, επιδιωκόμενα, είναι, νομίζω, εδώ το ελάττωμα της Συνταγματικής Ευρωπαϊκής Συνθήκης.

Γιατί; Γιατί αυτό ευδοκίμησε, μοιλονότι ήταν επτά άρθρα; Επιτρέψτε μου να σας πω μια σκέψη από την πολιτειολογία. Ευδοκίμησε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διότι είχε εξασφαλίσει a priori, από το πρώτο άρθρο, τις έννοιες και τις μορφοποιήσεις του imperium. Το imperium είναι το ζητούμενο – imperium κατ' αντιδιαστολή προς το fiscus – σε όλη την ευρωπαϊκή υπόθεση, σε όλο το μεγάλο πείραμα της Ευρώπης.

Θέλουμε να λειτουργεί η αντιπροσωπευτικότητα και η αποτελεσματικότητα. Και δεν τα καταφέρνουμε. Δεν έχει εξασφαλιστεί το imperium, όπως έχει εξασφαλιστεί στον Αρχηγό των Ενόπλων Δυνάμεων, τον έχοντα δικαίωμα να κηρύξει πόλεμο Πρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών, από το πρώτο ή δεύτερο άρθρο του Συντάγματος του 1776.

Θέλω να σας πω ότι ακολουθήσαμε ένα δρόμο, ο οποίος είναι πολύ σεβαστός, ρεαλιστικός -έτσι έπρεπε ή έτσι μπορούσαμε να κάνουμε- ώστε η οικονομία να μας οδηγήσει σε κατοχυρώσεις ως προς το θεσμικό οπλοστάσιο. Και εκεί, από το θεσμικό οπλοστάσιο, κοιτάξαμε να κατοχυρώσουμε, να κατασφαλίσουμε αντιπροσωπευτικότητα, διοίκηση και δικαιοσύνη. Όλα εκρίθησαν από τις τέσσερις ελευθερίες, της κίνησης αγαθών, προσώπων, κεφαλαίων, υπηρεσιών και αυτό σε έναν ενιαίο χώρο.

Θέλω να σας πω ότι η ελληνική κοινή γνώμη είναι ευρωπαϊκή κοινή γνώμη. Οι ενστάσεις της Αριστεράς είναι σεβαστές, τα έχουμε αναλύσει πολλές φορές. Η συζήτηση όμως για το δημο-

ψήφισμα είναι άκαρπη, είναι άγονη. Η γραμμή για το να ενημερωθεί ο κόσμος δεν απαγορεύει σε κανέναν να αναλάβει εκστρατείες ενημέρωσης, είτε το ΠΑΣΟΚ είναι είτε το ΚΚΕ είτε ο Συνασπισμός, ώστε να επιτευχθούν εκείνα, τα οποία είναι ο στόχος οποιασδήποτε ενημέρωσης, δηλαδή, η ευρωπαϊκή συνειδητοποίηση ή, κατά το ΚΚΕ, η απόρριψη ενδεχομένως.

Σε κάθε ανάλυση όμως πολιτικών συγκριτικών συστημάτων υπάρχει μια πρόκληση -το λέω ιδιαίτερα για τους φίλους του ΚΚΕ- η πρόκληση «τι άλλο προτείνετε;» Η απάντηση είναι γιατί συνωστίζονται αν είναι τόσο κακό και επιφορτισμένο με δεινά το σχήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, γιατί συνωστίζονται όλοι στην περιοχή, στην πόρτα της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Περιμένετε να το ακούσετε.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Θα χαρώ πολύ.

Για μας που έχουμε ευρωπαϊκή συνείδηση και είμαστε όχι σκεπτικιστές, αλλά ενθουσιώδεις υποστηρικτές και θέλουμε να συμβάλλουμε, θέλουμε δηλαδή να είμαστε στην πρωτοπορία, το λέει και ο Πρωθυπουργός μας να το ψηφίσουμε από τους πρώτους για την αξία του συμβολισμού. Να το ψηφίσουμε από τους πρώτους για την εισαγωγική φράση του κ. Σημίτη χθες -όχι την κατάληξη που ήταν ατυχής- ότι είναι προς το εθνικό συμφέρον η ευρωπαϊκή μας συμμετοχή στην ΟΝΕ ως πλήρους μέλους και η πρωτοπόρα δράση για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση της Ελλάδος. Τάδε έφη Σημίτης.

Είχαμε και τη γενναιόδωρη διατύπωση της κ. Διαμαντοπούλου, ότι οφείλουμε πολλά στον Κωνσταντίνο Καραμανλή, ο οποίος με προσωπική δράση και παρέμβαση ενέταξε τη χώρα, έβαλε τη χώρα, οδήγησε τη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση κλπ..

Μπορούμε να πούμε και να συνομολογήσουμε ότι έχουμε εχθρούς στο οικοδόμημά μας, κινδύνους θα έλεγα, απειλές, προκλήσεις, τις οποίες θα σας πω. Οι πληθυσμοί σε πλανητική εκτίμηση των πραγμάτων, οι πληθυσμοί, ο πλανητικός δημογραφικός συσχετισμός είναι πρόκληση για την ίδια την Ευρώπη, είναι πρόβλημα, κίνδυνος. Οι οικονομίες Κίνας, Ιαπωνίας, σταθερά των Ηνωμένων Πολιτειών, είναι πρόκληση.

Μπορεί να είμαστε όαση των δημοκρατικών ελευθεριών και ενός συστήματος ελεύθερης οικονομίας και εν γένει ελευθεριών και με τις κοινές πολιτικές, που είναι η προωθημένη γραμμή για μια παγκόσμια παρέμβαση της Ευρώπης εν τη ολοκλήρωσή της, ανθρωπιστικές βοήθειες, ανθρωπιστικές συνεργασίες, κοινή εξωτερική πολιτική άμυνας και ασφάλειας. Είναι ένας δρόμος πολύ ενδιαφέρον.

Σας είπα όμως τρεις κινδύνους, προβλήματα, αντιπάλους της ίδιας της οντότητας: Πληθυσμοί και πληθυσμιακοί συσχετισμοί, οικονομίες. Ο κ. Αλογοσκούφης έκανε ωραία ανάλυση για το πώς οργανώνεται η Νομισματική Ένωση και το Σύμφωνο Σταθερότητας με τα ελλείμματα, με το χρέος μ' ένα ρυθμό ανάπτυξης, αλλά υπάρχουν πολλές προκλήσεις που δεχόμαστε σε παγκόσμια κλίμακα...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μια μικρή ανοχή, κύριε Πρόεδρε.

...όπως παραδείγματος χάριν ο ΠΟΕ, Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου. Πώς μπορούμε να έχουμε όλο αυτό το κατασκευάσμα των οικονομικών δομών και όρων εν σχέσει προς τον «αθέμιτο» ανταγωνισμό που προβάλλει ο ΠΟΕ, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, ο οποίος στη μία χώρα, δηλαδή, στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, έχει μία ανάσχεση, ότι δηλαδή οι Παγκόσμιοι Οργανισμοί Εμπορίου ως εδώ και μη παρέκει.

Πρόπερσι παραδείγματος χάριν -το πρόπερσι τρόπος του λέγειν, γιατί νομίζω ότι έχουν περάσει επτά- οκτώ χρόνια- ο Κλίντον δέχθηκε στο Χάλιφαξ της Νόβα Σκωτία τον Πρωθυπουργό της Ιαπωνίας. Ήμουν τότε στην Αμερική και έβλεπα στις τηλεοράσεις πρωτοσέλιδα: «Συνάντηση Κορυφής Κλίντον στη Νόβα Σκωτία με τον Πρωθυπουργό της Ιαπωνίας με θέμα τα εισαγόμενα στην Αμερική luxury cars, τα πολυτελή αυτοκίνητα».

Μετά τη συνάντηση ήταν και οι δύο ευτυχισμένοι, Πρόεδρος Κλίντον και Πρωθυπουργός της Ιαπωνίας, επειδή αποφάσισαν, συνεννοήθηκαν, συμφώνησαν ότι δεν θα εξαγεί η Ιαπωνία και η Αμερική δεν θα εισάγει πολυτελή αυτοκίνητα της Ιαπωνίας.

Αυτήν την ευχέρεια που την έχει ο γρόνθος, η ισχύς, για εκείνη τη συνάντηση στο Χάλιφαξ της Νόβα Σκωτία, πώς θα την ασκήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση; Θέλω να το αφήνω αυτό να το εκτιμήσετε μόνοι σας, το αφήνω στην κρίση σας.

Εγώ θέλω να πω ότι παρά την οικονομική ελευθερία, τις κοινωνικές και ατομικές ελευθερίες και δικαιώματα, η οντότητα που λέγεται «Ευρωπαϊκή Ένωση» θέλει συντήρηση, υποστήριξη από εμάς τους Ευρωπαίους πολίτες. Οι συνταγματικές κατοχυρώσεις και από τη Συνθήκη και από τη ζωή δεν θα πρέπει να μας οδηγούν σε μια ύπνωση ότι το πράγμα θα πάει μόνο του και χωρίς εμάς. Θα πάει μόνο του επειδή εμείς θα συμβάλουμε συνειδητά και με γνώση και με επιδίωξη μιας Ευρώπης, η οποία θα καλύπτει σαν γεωγραφικό μέγεθος, οικονομικό μέγεθος και μέγεθος πολιτισμού.

Θέλω να καταλήξω λιγάκι καβατζίδικα, με μια αποστροφή την οποία αφιερώνω στο ΠΑΣΟΚ. Πώς αντέχετε, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, την αντινομία ενώ υπερψηφίζετε, -και βλέπω και τις αναλύσεις σας και είσαστε ωραίοι στην ευρωπαϊκή υποστήριξη- πώς ανέχεστε την πρόταση -δεν επιμένετε και πολύ βέβαια- του δημοψηφίσματος;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης): Συνοψεύετε, κύριε Πολύδωρα.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: «Τι το θέλει το ΠΑΣΟΚ το δημοψήφισμα; Για να δώσει την ευκαιρία στους άλλους να το καταψηφίσουν; Ή μήπως για να προσφέρει στον υπόκωφο σκοταδισμό της ελληνικής κοινωνίας την αφορμή να θορυβήσει και να ζυμωθεί;» Αυτά τα λέει ο Γιάννης Πρετεντέρης σε μια άλλη ανάλυση, σε σχέση με τα επιδιωκόμενα από την αριστερά σας πλευρά, σήμερα στο «ΒΗΜΑ»,....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης): Τελειώνετε, κύριε Πολύδωρα.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: ...δηλαδή, το τι θέλετε να κάνετε όσον αφορά την Αριστερά.

Εγώ σας αποδίδω τον έπαινο ότι υπερψηφίζετε τη Συνθήκη, κύριοι του ΠΑΣΟΚ. Και για την ιστορικότητα της στιγμής σας λέω ότι καλώς πράττετε, καλώς πράττει αυτή η Αίθουσα, με μια εξαίρεση μόνον, να υπερψηφίζει τη Συνθήκη. Γιατί τα μεγάλα πράγματα δεν διδάσκονται, δεν γίνονται γνωστικό αντικείμενο. Μήπως ξέρει η ελληνική κοινωνία το Σύνταγμα της Ελλάδος; Τα μεγάλα πράγματα -επαναλαμβάνω- δεν διδάσκονται. Βιώνονται. Θέλω να βιώσουμε την ευρωπαϊκή πρόκληση για την ολοκλήρωσή της.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος κ. Κολοζώφ έχει το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ακούσαμε πριν από λίγο τον κύριο Υπουργό να μας ανακοινώνει την πρόθεση της Κυβέρνησης να κάνει μια μεγάλη συζήτηση, ένα μεγάλο διάλογο για τις μεγάλες μεταρρυθμίσεις που ετοιμάζει η Κυβέρνηση, για να μπορέσει να υπάρξει μια συναίνεση γύρω απ' αυτές τις μεγάλες μεταρρυθμίσεις.

Εμείς δεν θα είχαμε αντίρρηση εάν όταν λένε μεγάλες μεταρρυθμίσεις εννοούν, παραδείγματος χάριν, στις εργασιακές σχέσεις να καταλήξουμε ότι δεν πρέπει να ξεπερνούν τις τριάντα πέντε ώρες την εβδομάδα, να υπάρξει επτάωρο και πενθήμερο. Να καθίσουμε να συζητήσουμε για ορισμένα ζητήματα που αφορούν το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων κλπ. Όμως εάν θέλανε να γίνει συζήτηση επάνω στις προτάσεις που γίνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για να συνεχιστεί και να βαθύνει ακόμη περισσότερο η πολιτική που διευκολύνει τα μονοπώλια, που διευκολύνει το μεγάλο κεφάλαιο σε βάρος των εργαζομένων, των οποίων συνέχεια συρρικνώνονται τα δικαιώματα, τότε ευχαριστούμε πολύ, αλλά δεν θα πάσουμε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σήμερα καλούμαστε να κυρώσουμε ένα κείμενο που παρουσιάζεται σαν το Σύνταγμα της Ευρώπης. Από τη συζήτηση που προηγήθηκε στην επιτροπή αλλά και εδώ μέχρι αυτήν τη στιγμή, έγινε φανερό πως τόσο η Κυβέρνηση όσο και το ΠΑΣΟΚ προσεγγίζουν αυτό το κείμενο σαν να είναι πραγματικά το Σύνταγμα της Ευρώπης.

Έχει ήδη αρχίσει μια καμπάνια όπου στον ελληνικό λαό αυτό

το κείμενο παρουσιάζεται ακριβώς σαν να είναι το Σύνταγμα της Ευρώπης. Ακόμα και η σημερινή συνεδρίαση εμφανίζεται σαν κύρωση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Αν σημειώνουμε αυτό το γεγονός, είναι γιατί αμέσως μετά την επικύρωσή του, στην πράξη αυτή η Συνθήκη θα επιδιωχθεί να υπερισχύει ακόμα και του Συντάγματος μας.

Το κείμενο αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, συντάχθηκε από ένα Σώμα όπου το σύνολο όσων παρευρίσκονταν ήταν διορισμένοι από τις κυβερνήσεις και τις πλειοψηφίες των κοινοβουλίων. Βασικός προσανατολισμός όσων συμμετείχαν ήταν η κατ' αρχήν διατύπωση μιας Συνθήκης με το μανδύα του Συντάγματος και μεθοδεύτηκε ακριβώς στο ζήτημα της συμμετοχής αυτού του Σώματος ο αποκλεισμός όσων είχαν διαφορετικό προσανατολισμό.

Αυτό έγινε και στην ελληνική αντιπροσωπεία, όπου αποκλείστηκε το τρίτο κόμμα της Βουλής –το ΚΚΕ– και συμμετείχαν τα άλλα τρία κόμματα –ΠΑΣΟΚ, Νέα Δημοκρατία και Συνασπισμός– στην τετραμελή αντιπροσωπεία της Βουλής.

Είναι, λοιπόν, αναγκαίο η Βουλή των Ελλήνων και τα κόμματα να διακηρύξουν και να διευκρινίσουν κατά τη γνώμη μας από την αρχή δύο ζητήματα: Πρώτον, ότι αυτή η Συνθήκη δεν αποτελεί Σύνταγμα και, δεύτερον, ότι αυτή η Συνθήκη δεν υπερέχει του ελληνικού Συντάγματος. Όλα τα άλλα είναι προσπάθειες να κρυφτεί μια πραγματικότητα που πάει να δημιουργηθεί στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το κείμενο αυτό έρχεται να ενισχύσει τις δράσεις του ευρωπαϊκού κεφαλαίου. Το πνεύμα που διέπει αυτήν τη Συνθήκη είναι το ίδιο που χαρακτηρίζει και τις προηγούμενες Συμφωνίες του Μάαστριχτ, της Νίκαιας, της Λισαβόνας και των άλλων, που είναι η διευκόλυνση των δραστηριοτήτων του μεγάλου κεφαλαίου και η συρρίκνωση των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Θεμελιώδεις αρχές είναι η ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, υπηρεσιών, εμπορευμάτων, κεφαλαίων και η ελεύθερη εγκατάσταση. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός πως για τις παραβιάσεις αυτών των αρχών προβλέπονται κυρώσεις και μάλιστα αυστηρές κυρώσεις μέσα σ' αυτό το κείμενο που συζητάμε σήμερα.

Αντίθετα, όλες οι αρχές που διέπουν τα δικαιώματα των εργαζομένων έχουν διακηρυκτικό χαρακτήρα και δεν προβλέπεται κανένα μέτρο ή υποχρέωση της πολιτείας-του κράτους να μεριμνά για την άσκηση και απόλαυσή τους, όπως κάνει ρητά το Σύνταγμα της χώρας μας.

Από τη Γαλλική Επανάσταση οι λαοί απαίτησαν ιστορικά και επέβαλαν στα Συντάγματα θεμελιώδη αρχή να είναι η διασφάλιση των λαϊκών δικαιωμάτων. Το ελληνικό Σύνταγμα αναφέρεται ρητά στη λαϊκή κυριαρχία. Αυτή η αρχή δεν υπάρχει, δεν προσεγγίζεται σ' αυτό το κείμενο.

Στα περισσότερα Συντάγματα, τα οποία ασφαλώς είναι Συντάγματα που αναφέρονται σε κοινωνικά καθεστώτα που είναι καπιταλιστικά, κατοχυρώνεται το δικαίωμα στην ιδιοκτησία και σταματούν εκεί. Τα υπόλοιπα έχουν σχέση με τις σχέσεις κεφαλαίου-εργασίας και διευθετούνται με νόμους. Σε αυτό το κείμενο, στα θεμελιώδη δικαιώματα που τόσο μεγάλη έμφαση δίνεται ότι είναι επιτυχία, ότι είναι καλύτερα από τα προηγούμενα κλπ., για πρώτη φορά θεσπίζεται η επιχειρηματική ελευθερία. Το άρθρο 288 πάει ακόμα πιο βαθιά νομιμοποιώντας το δικαίωμα των εργοδωτών στο lock out.

Μπορούμε, λοιπόν, να πούμε πως αυτό το κείμενο είναι το Σύνταγμα που θωρακίζει τα δικαιώματα του κεφαλαίου και αφήνει στο έλεος της δράσης του τα δικαιώματα των εργαζομένων που ενώ στο κείμενο αναφέρονται διακηρυκτικά, όπως είπα προηγούμενα, όμως δεν προβλέπονται μέτρα για την υπεράσπιση και την ικανοποίησή τους.

Δεν υπάρχει αμφιβολία πως πρόκειται, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, για μια Συνθήκη καθαρά ταξικού περιεχομένου. Είναι μια Συνθήκη καθαρά ταξική.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι γεγονός πως όσο περνάει ο χρόνος οι πολίτες των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όλο και περισσότερο παίρνουν τις αποστάσεις τους από τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όλο και περισσότερο

αντιστέκονται και παλεύουν για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους που καταπατούνται κατάφωρα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν είναι τυχαίο πως στις εκλογές για το Ευρωκοινοβούλιο συμμετέχουν όλο και λιγότεροι πολίτες.

Κύριε Πολύδωρα, καταθέτω εδώ τα αποτελέσματα των Ευρωεκλογών. Στην πολύ μεγάλη πλειοψηφία των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμμετείχε η μειοψηφία των εχόντων δικαίωμα ψήφου, κάτω από το 50%.

Στην Τσεχία το 28,32%, στην Πολωνία το 20,87%, στη Σλοβακία το 16,96%, στη Δανία το 47,9%, στη Γερμανία το 43%, στην Εσθονία το 26%, στην Ουγγαρία το 38%, στην Ολλανδία το 39%, στη Φινλανδία το 39%, στη Σουηδία το 37%, στην Αυστρία το 42% και πάει λέγοντας.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ορέστης Κολοζώφ καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).

Βλέπουμε, λοιπόν, πως στις περισσότερες χώρες –είναι πάνω από δεκαοκτώ– δεν συμμετείχε ούτε η πλειοψηφία των ψηφοφόρων των κρατών-μελών, οι αντιπρόσωποι των οποίων στο Κοινοβούλιο δεν διαθέτουν το κύρος που έπρεπε να έχει ένας λαϊκός εκπρόσωπος, αφού η πλειοψηφία του λαού δεν συμμετείχε σε αυτές τις εκλογές. Αυτοί οι εκπρόσωποι συμμετείχαν στο Σώμα που διαμόρφωσε το κείμενο, αυτή τη Συνθήκη. Ποιο κύρος μπορεί να έχει αυτό το κείμενο;

Το τελευταίο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το δημοψήφισμα στην Ισπανία. Αυτή η Συνθήκη στην πραγματικότητα δεν εγκρίθηκε από το λαό της Ισπανίας. Η πλειοψηφία του δεν πήγε να ψηφίσει. Κι όμως όλος ο Τύπος και τα κανάλια υπογράμμιζαν το εντυπωσιακό 77% που ενέκρινε το Σύνταγμα. Η πραγματικότητα είναι πως το δημοψήφισμα το ενέκρινε γύρω στο 35% των εχόντων δικαίωμα, οι υπόλοιποι δεν πήγαν να ψηφίσουν. Ο ισπανικός λαός δεν ενέκρινε αυτήν τη Συνθήκη και όμως θεωρείται πως αυτή η Συνθήκη κυρώθηκε από την Ισπανία. Τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν πως και στην Ισπανία, που τόσα χρόνια είναι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το 90% των πολιτών δεν γνωρίζει αυτήν τη Συνθήκη.

Σας ρωτώ, κύριοι Βουλευτές, εδώ στη χώρα μας πόσοι γνωρίζουν όχι τη Συνθήκη που συζητάμε σήμερα –που δεν έχουν πάρει «χαμπάρι»– αλλά πόσοι γνωρίζουν τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, που είναι τόσα χρόνια που έγινε, του Άμστερνταμ, της Νίκαιας, της Λισαβόνας; Και μη μου πείτε πως δεν είχαμε καιρό για να ενημερωθούν οι πολίτες αυτοί; Τόσα χρόνια θα μπορούσατε να εκλαϊκεύσετε τις αποφάσεις αυτές για να μάθουν οι Έλληνες τι γίνεται τέλος πάντων, σ' αυτήν την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και όχι, κύριε Πολύδωρα, να βιώνουν τις αποφάσεις που παίρνετε, χωρίς να παίρνουν «χαμπάρι» ποιες είναι αυτές και να βιώνουν τις συνέπειες αυτών στο πετσί τους, όπως γίνεται τώρα.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Όχι, βέβαια. Υπάρχουν και πλεονεκτήματα.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Αν ήταν διαφορετικά τα πράγματα θα φροντίζατε η Συνθήκη αυτή να κυρωθεί άμεσα με δημοψήφισμα από τον ελληνικό λαό για να δοθεί η δυνατότητα κάποιας μεγαλύτερης ενημέρωσης.

Ακόμα και σήμερα δεν είναι αργά να ξαναδείτε το θέμα και να αξιοποιήσετε το αίτημα όλων των Βουλευτών της Αντιπολίτευσης για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αυτός ο προσανατολισμός διευκόλυνσης του κεφαλαίου να έχει όλο και μεγαλύτερα κέρδη –που υπάρχει στη δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και που τώρα γίνεται προσπάθεια να αποκτήσει και συνταγματικό χαρακτήρα– είχε και θα έχει ακόμα περισσότερες συνέπειες για τους πολίτες, τους λαούς των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η επιμονή στην υπεράσπιση και προώθηση του ανταγωνισμού διευρύνει το χώρο της φτώχειας και βαθαιίνει αυτό το ζήτημα στη χώρα μας, όπου το 25% βρίσκεται σ' αυτήν την κατάσταση. Αυξήθηκε η ανεργία και ιδιαίτερα η μόνιμη ανεργία. Την ίδια περίοδο, τα κέρδη των πολυεθνικών αυξήθηκαν κατα-

κόρυφα. Η κοινωνική πόλωση στην Ευρώπη μεταξύ πλούτου και φτώχειας εντάθηκε. Οι πλούσιοι γίνονται πλουσιότεροι, ενώ οι φτωχοί συνεχώς αυξάνουν και γίνονται φτωχότεροι.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έρχομαι τώρα σε ορισμένα ζητήματα της Συνθήκης που κατά τη γνώμη μας κινούνται έξω από το γράμμα και το πνεύμα του Συντάγματος της χώρας μας. Το Σύνταγμα μας ρητά προβλέπει πως για την άσκηση, την απόλαυση των λεγόμενων κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως είναι το δικαίωμα στην εκπαίδευση, η προστασία της οικογένειας, της παιδικής ηλικίας, των ΑΜΕΑ, της υγείας, των ηλικιωμένων, της στέγασης, της εργασίας, για όλα αυτά έχει υποχρέωση να μεριμνά το κράτος.

Αντίθετα, στη Συνθήκη που εξετάζουμε, τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχουν την υποχρέωση να μεριμνούν για την άσκηση και την απόλαυση των αντίστοιχων κοινωνικών δικαιωμάτων που προβλέπονται σ' αυτή. Απλώς, η Ευρωπαϊκή Ένωση τα αναγνωρίζει ως εν δυνάμει δικαιώματα, για την άσκηση των οποίων ευθύνη έχουν οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναζητώντας την ικανοποίησή τους είτε από κρατικούς είτε από ιδιωτικούς φορείς.

Στο άρθρο Ι - 43 προβλέπεται ακόμα και η προληπτική στρατιωτική επέμβαση στα κράτη-μέλη, αν υπάρξει απειλή τρομοκρατίας. Προβλέπεται και στρατιωτική επέμβαση στα κράτη-μέλη για την προστασία των δημοκρατικών θεσμών και του άμαχου πληθυσμού από τρομοκρατική επίθεση και, τέλος, παροχή συνδρομής μετά από αίτηση σε περίπτωση πάλι τρομοκρατικής επίθεσης.

Αν ανατρέξουμε στον ορισμό που δίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την τρομοκρατία, σε μία πολιτική κρίση σε μία χώρα όπου το μαζικό κίνημα –για έναν οποιονδήποτε λόγο- απαιτεί την παραίτηση μίας οποιασδήποτε κυβέρνησης, τότε η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να επέμβει και στρατιωτικά, με τη δικαιολογία ότι ενέργειες, όπως παρεμπόδιση παροχής νερού, ρεύματος, ο αποκλεισμός κυβερνητικών κτηρίων, κλπ, αποτελούν τρομοκρατικές πράξεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ακριβώς γιατί προβλέπονται τέτοια πράγματα, προχωρά με πολύ γρήγορους ρυθμούς η διάγκωση των κατασταλτικών μηχανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι μηχανισμοί τεράστιοι που δεν τους ελέγχει κανένας. Ποιος ελέγχει τη Σένγκεν; Ποιος ελέγχει τον αστυφύλακα ο οποίος θα δώσει έναν ορισμό για έναν πολίτη και θα βρεθεί γραμμένος στα αρχεία της Σένγκεν και δεν θα μπορεί να κυκλοφορήσει;

Ποιος τα ελέγχει αυτά τα πράγματα; Είναι κατάφωρη κατάπτωση του δικαιώματος της ελεύθερης διακίνησης. Και όμως, αυτά υπάρχουν, εγκρίνονται και αυτή η Συνθήκη λέει ότι μπορούν να υπάρχουν αυτά τα δικαιώματα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ**)

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι δεν μπορεί με τους συσχετισμούς που υπάρχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με την κυριαρχία του κεφαλαίου, να υπάρξει Σύνταγμα, να μπορεί να υπάρξει προοπτική Συντάγματος, προοδευτικού, όπως ισχυρίζονται ορισμένοι.

Σας καλώ, επομένως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μην κυρώσετε αυτήν τη Συνθήκη, να μη γίνετε συνένοχοι της εκχώρησης κυριαρχικών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να μη γίνετε συνένοχοι σε επιθετικές δραστηριότητες που σχεδιάζει η Ευρωπαϊκή Ένωση ακόμα και σε κράτη-μέλη, να μη δώσετε στο μεγάλο κεφάλαιο και τις πολυεθνικές το δικαίωμα και τη δυνατότητα να αποφασίζουν για την προώθηση των δικών τους συμφερόντων, αγνοώντας τους λαούς και τα μικρά κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Φώτης Κουβέλης.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή

πράγματι είναι σημαντική η συζήτηση όσο και ιστορική, όπως ακούστηκε από προλαλήσαντα, θα επιδώσω να είμαι πάρα πολύ συγκεκριμένος. Το κείμενο που επεξεργάστηκε η συνέλευση υπό τον Βαλερί Ζισκάρ ντ' Εστέν λανθασμένα, αλλά σκόπιμα το ονομάζουν «Σύνταγμα» και επιχειρούν να το περιβάλλουν με το κύρος και την αίγλη ενός Συντάγματος. Όμως, ένα Σύνταγμα προϋποθέτει την ύπαρξη ενός κυρίαρχου λαού, ο οποίος αναδεικνύει με δημοκρατικές εκλογικές διαδικασίες μία αντιπροσωπευτική συντακτική συνέλευση, μία συνέλευση που το συντάσσει στο όνομα του κυρίαρχου λαού. Έτσι έχουν συγκροτηθεί μέχρι σήμερα όλα τα νεότερα και σύγχρονα Σύνταγματα, με σεβασμό στη λαϊκή κυριαρχία και τη δημοκρατία, η οποία άλλωστε κατακτήθηκε με αγώνες.

Στην προκειμένη περίπτωση δεν ίσχυσε κάτι τέτοιο. Αντίθετα, η Συνέλευση που επεξεργάστηκε το κείμενο συγκροτήθηκε επιλεκτικά, χωρίς την ανάδειξη της από τους Ευρωπαίους πολίτες, συγκροτήθηκε εν τέλει από εκπροσώπους κυρίως των χριστιανοδημοκρατικών και σοσιαλδημοκρατικών κομμάτων. Όσο για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών η πρόσκλησή τους υπήρξε επιλεκτική και ο ρόλος τους δευτερεύων, για να τηρούνται τα προσήματα.

Επομένως το κείμενο, που έγινε διελκυστίνδα μεταξύ των κυβερνήσεων των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι επί της ουσίας προϊόν διακυβερνητικών διαπραγματεύσεων, στερείται οποιασδήποτε λαϊκής δημοκρατικής νομιμοποίησης και σε καμία περίπτωση –έχω τη βεβαιότητα– δεν μπορεί να ονομάζεται Σύνταγμα.

Επιπλέον η φύση των συνταγματικών κειμένων είναι να καθορίζουν το ρόλο, την εμβέλεια και τον τρόπο λειτουργίας των θεσμών που δημιουργούν, χωρίς να προδιαγράφουν και να επιβάλλουν μία περιορισμένη κατεύθυνση άσκησης οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, όπως κάνει το συγκεκριμένο κείμενο. Αυτές πρέπει να παραμένουν στην ευχέρεια των κυβερνήσεων που αναδεικνύονται δημοκρατικά από τους πολίτες.

Σε καμία περίπτωση, λοιπόν, δεν πρόκειται για Σύνταγμα. Πρόκειται, απλώς, για μία νέα Συνθήκη που επιχειρούν σκόπιμα να την περιβάλλουν με την ισχύ και το κύρος ενός Συντάγματος. Μάλιστα, θυμηθείτε ότι η όλη διαδικασία χαρακτηρίστηκε από έντονες δόσεις εθνοκεντρισμού, συγκινώντας ελάχιστα τους Ευρωπαίους πολίτες, οι οποίοι δικαιολογημένα αισθάνονται αποξενωμένοι από τις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ενοποίησης, με συνέπεια το χαμηλό ενδιαφέρον τους για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις, το οποίο εκφράστηκε με το περιορισμένο, όπως ακούστηκε λίγο πριν, ποσοστό συμμετοχής στις τελευταίες ευρωεκλογές, όπως και με τη χαμηλή συμμετοχή στη διαδικασία των δημοψηφισμάτων με χαρακτηριστική την περίπτωση της Ισπανίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δημοκρατική διεκδίκηση πρέπει να αναφέρεται σ' ένα ευρωπαϊκό Σύνταγμα, που να προωθή την πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης σε μία κατεύθυνση δημοκρατική, κοινωνική, οικολογική.

Πυρήνας της δικής μας πολιτικής θέσης είναι η πλήρης διασφάλιση της κυριαρχίας των πολιτών της Ευρώπης και των μορφών άσκησής της, αλλά και η κατοχύρωση των δημοκρατικών και κοινωνικών δικαιωμάτων με νομική δεσμευτικότητα. Εμείς αρνούμαστε το λεγόμενο «Ευρωσύνταγμα». Πρόκειται για μία Συνθήκη η οποία αναγορεύει το νεοφιλελευθερισμό σε αρχή της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Αρνείται, όπως είπα, την κατοχύρωση με δεσμευτικότητα των κοινωνικών δικαιωμάτων και τα διαχωρίζει από τα ατομικά, ενώ ταυτόχρονα θεσμοθετεί την ύπαρξη ανεξέλεγκτων οργάνων εξουσίας. Η σχέση εξουσίας και πολιτικής αντιστρέφεται.

Η πολιτική δεν εξουσιάζει την οικονομία, ούτε μπορεί να θίξει την οικονομία της αγοράς. Όπως χαρακτηριστικά έχει επισημανθεί, ο συνταγματικά και πραγματικά κυρίαρχος δεν είναι ο δήμος, αλλά η αγορά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη δεν κατοχυρώνεται η δημοκρατική αρχή της διακρίσεως εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας, ενώ η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αφορά ελάχιστον σημασίας θέματα και η νομοθετική πρωτοβουλία

ανήκει στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο των Υπουργών, το οποίο υιοθετεί και προωθεί για εφαρμογή τις νομοθετικές πρωτοβουλίες της Επιτροπής.

Από το κείμενο δεν προκύπτει ούτε η στοιχειώδης αυτή αρχή της διάκρισης εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας, ενώ η πολυδιαφημισμένη επέκταση των αρμοδιοτήτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι εξαιρετικά περιορισμένη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσο για το Κοινοβούλιο, το μόνο εκλεγμένο όργανο από τους Ευρωπαίους πολίτες, οι τομείς συναπόφασης με το Συμβούλιο των Υπουργών έχουν επεκταθεί, ωστόσο παραμένουν εκτός δικαιοδοσίας του τομείς-κλειδιά, όπως θα λέγαμε, όπως η φορολογία των επιχειρήσεων, οι φορολογικές παραβάσεις, η νομισματική και εμπορική πολιτική ή η πολιτική του ανταγωνισμού. Κατά συνέπεια, ο ρόλος του παραμένει υποβαθμισμένος με μόνη ουσιαστική καινοτομία ότι ψηφίζει το σύνολο του προϋπολογισμού.

Ως προς το θεσμό της λαϊκής νομοθετικής πρωτοβουλίας που μπορούν να αναλάβουν ένα εκατομμύριο Ευρωπαίοι πολίτες με τις υπογραφές τους, το άρθρο I-47 ξεκαθαρίζει ότι οι πολίτες καλώντας την Επιτροπή να υποβάλει νομοθετική πρόταση δεν τη δεσμεύουν κατά κανένα τρόπο στην υλοποίηση του αιτήματος και η οποιαδήποτε πρόταση δεν μπορεί να κινείται εκτός των πλαισίων του παρόντος Συντάγματος. Συνεπώς αποκλείει κάθε πρόταση τροποποίησης ή αναθεώρησης εκ μέρους των πολιτών. Επομένως η παρούσα Συνταγματική Συνθήκη προωθεί ακριβώς τα αντίθετα απ' αυτά που διατείνονται οι υποστηρικτές της.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η προοπτική μιας άλλης Ευρώπης, δημοκρατικής, κοινωνικής, οικολογικής, υπονομεύεται, αφού με τη Συνταγματική Συνθήκη συντηρείται η υπάρχουσα δομή εξουσίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και επιχειρείται συνταγματικά να αποκλειστεί η δυνατότητα της κατοχύρωσης των κοινωνικών δικαιωμάτων, αλλά και της καθιέρωσης για την προστασία συλλογικών αγαθών.

Η παρούσα Συνθήκη συνάπτεται για απεριόριστη διάρκεια σύμφωνα με το άρθρο IV-1446, ενώ για τη δυνατότητα μερικής ή ολικής αναθεώρησης είναι απαραίτητη η ομοφωνία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και των Κοινοβουλίων των είκοσι πέντε κρατών-μελών.

Μια τέτοια ομοφωνία είναι πρακτικά αδύνατη και μηδενίζει και τη δυνατότητα αναθεώρησης της Συνταγματικής Συνθήκης. Πρόκειται για πρωτοφανή ιστορική και δημοκρατική οπισθοδρόμηση, τη στιγμή που από το έτος 1789 το άρθρο 28 της Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη αναφέρει ότι ένας λαός έχει πάντοτε το δικαίωμα να αναθεωρεί, να μεταρρυθμίζει και να αλλάζει το Σύνταγμα.

Είναι προφανές ότι με την παρούσα Συνθήκη επιχειρείται ο μακροχρόνιος εγκλωβισμός των πολιτών και των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σημεινόν νεοφιλελεύθερο μοντέλο των κοινωνικών ανισοτήτων και της περιβαλλοντικής υποβάθμισης χωρίς δυνατότητα επιστροφής, όπως επιβεβαιώνει ρητά το άρθρο I-6. Το Σύνταγμα και οι κανόνες δικαίου που θεσπίζονται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης υπερισχύουν του δικαίου των κρατών-μελών.

Όλες οι προαναφερθείσες διατάξεις καθιστούν αδύνατη την εφαρμογή οποιασδήποτε διαφορετικής πολιτικής απ' αυτήν που προβλέπει η παρούσα Συνθήκη, ακόμη και αν αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το επιθυμεί και το εκφράζει ως εκλογικό αποτέλεσμα η πλειοψηφία των πολιτών στα κράτη-μέλη.

Αν μη τι άλλο πρόκειται για πρωτοφανή περιστολή της λαϊκής κυριαρχίας και κατά συνέπεια της δημοκρατίας.

Επομένως η συζητούμενη Συνθήκη διασφαλίζει ακριβώς τα αντίθετα από αυτά που διατείνονται και πάλι οι υποστηρικτές της.

Κύριοι συνάδελφοι, η δημόσια συζήτηση για την Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη είναι εξαιρετικά αναγκαία. Οι Έλληνες πολίτες έπρεπε και πρέπει να γίνουν κοινωνοί των ζητημάτων που αφορούν στις ρυθμίσεις της Συνθήκης αυτής.

Ο διάλογος που σήμερα γίνεται έχω τη γνώμη ότι είναι εξαιρετικά περιορισμένος και δεν συνιστά ουσιαστική ενημέρωση του ελληνικού λαού για ένα κεφαλαίωδες θεσμικό κατεξοχήν

πολιτικό ζήτημα που τον αφορά άμεσα.

Η συγκρότηση ειδικής επιτροπής για την επεξεργασία αυτής της Συνθήκης στη Βουλή και η σχετική παρούσα συζήτηση στην Ολομέλεια για την επικύρωσή της ή μη δεν αποτελεί απάντηση στο δημοκρατικό αίτημα να αποφανθούν οι Έλληνες πολίτες κυριαρχικά στο πλαίσιο ενός δημοψηφίσματος για το λεγόμενο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα.

Κύριοι συνάδελφοι της Πλειοψηφίας, τι έχετε να φοβηθείτε από τη διενέργεια ενός δημοψηφίσματος; Δεν αντιλαμβάνεσθε, ανεξάρτητα από τις θέσεις που έχετε για τη Συνταγματική Συνθήκη, ότι συστηματικά αποξενώνεται ο ελληνικός λαός από μια υπόθεση που τον αφορά άμεσα; Και αποξενώνεται άμεσα για το λόγο ότι δεν έχει ενδιαφέρον, δεν είναι ενημερωμένος. Έχει κρατηθεί μακριά από όλες τις διεργασίες και διαδικασίες. Είναι λιγότερο δημοκρατική χώρα η Γαλλία η οποία θέλει τη διενέργεια δημοψηφίσματος; Γιατί; Σε τι θα ζημιωθεί η υπόθεση αυτή της Συνταγματικής Συνθήκης αν γίνει ένα δημοψήφισμα και εφόσον προηγηθεί μια συστηματική ενημέρωση του ελληνικού λαού, να αποφασίσει αυτός με έναν κυριαρχικό και πρωτογενή τρόπο; Άλλωστε, τι φοβάστε; Η πλειοψηφία υπέρ της κύρωσης της Συνθήκης υπάρχει. Νέα Δημοκρατία και ΠΑΣΟΚ, με επιμέρους αποχωρήσεις, κυρώνουν τη συγκεκριμένη Συνταγματική Συνθήκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως επίμετρο των προαναφερομένων σκέψεων πρέπει να τονίσουμε ότι η πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης θα εξαρτήσει το εύρος της, την αντοχή της και το ουσιαστικό της περιεχόμενο από το κατά πόσον θα μπορέσει να εκφράσει, να προστατεύσει και να ικανοποιήσει τα κοινωνικά δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών. Ας το επαναλάβουμε.

Η παρούσα Συνθήκη καθλώνει σε πρωτοφανή στασιμότητα την Ευρωπαϊκή Ένωση, αντίθετα απ' αυτά που διατείνονται και πάλι εδώ οι υποστηρικτές της. Ενώ η απόρριψή της μπορεί να ανοίξει το δρόμο της επαναδιαπραγμάτευσης για μια Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη που πράγματι θα προωθήσει την ευρωπαϊκή συνοχή και ολοκλήρωση και θα έχει ως προτεραιότητα αντί για τα κέρδη και τις επιχειρήσεις τη δημοκρατία, τον άνθρωπο και τα αγαθά του.

Εμείς μια τέτοια Ευρωπαϊκή Ένωση, μια τέτοια Ευρώπη διεκδικούμε. Είναι προφανές ότι καταψηφίζουμε τη συζητούμενη Συνταγματική Συνθήκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Ο κ. Μπαντουβάς έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι ακούσαμε πάλι αρκετές αντιπολιτευτικές κορώνες από την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Ακούσαμε για διγλωσσίες, ακούσαμε για απουσίες της Νέας Δημοκρατίας.

Ειλικρινά δεν καταλαβαίνω πώς σε ένα τέτοιο ζήτημα, όπως η κύρωση της Συνταγματικής Συνθήκης, βρήκαν πάλι την ευκαιρία οι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να κάνουν λαϊκίστικη αντιπολίτευση και όχι βέβαια επί της ουσίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλά για το θέμα της διεξαγωγής ή μη δημοψηφίσματος. Και το άκουσα και από τον πρώην Πρωθυπουργό κ. Σημίτη χτες. Μα, αν δεν κάνω λάθος –που δεν κάνω– ο κ. Σημίτης δεν ήταν εκείνος που το 1998 ρητά και κατηγορηματικά απέκλειε το ενδεχόμενο διεξαγωγής δημοψηφίσματος γι' αυτό ακριβώς το θέμα; Επιτέλους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, να μας διευκρινίσετε τι θέλετε. Θέλετε και το «ψωμί ολόκληρο και το σκύλο χορτάτο»; Δεν γίνεται αυτό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλούμαστε σήμερα να κυρώσουμε τη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης. Δεν σας κρύβω ότι θα προτιμούσα να έλειπε η λέξη «Συνθήκη» από τον τίτλο του υπό κύρωση Συντάγματος. Δεν σας κρύβω ότι θα ήθελα μια ομοσπονδιακή Ευρώπη με ένα Σύνταγμα με εξουσία, υπό τη σκέπη του οποίου θα ήταν όλα τα κράτη-μέλη της Ένωσης ισότιμα, αλληλέγγυα το ένα στο άλλο, με κοινή ευρωπαϊκή πολιτική στην άμυνα, στην οικονομία, στην παιδεία, την υγεία κ.ο.κ. Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αρχή είναι το ήμισυ του παντός. Έτσι, έστω και αν δεν είναι το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα που θα ήθελα, έστω και αν περιέχει στον τίτλο του τη λέξη «Συνθήκη», θα το υπερασπιστώ με θέρμη και θα ζητήσω

και από όλους εσάς να το στηρίξετε, γιατί ξεκινώντας απ' αυτό σίγουρα μια μέρα θα φτάσουμε στην πλήρως ομοσπονδιακή Ενωμένη Ευρώπη.

Εξάλλου, αν θυμηθούμε πότε και πώς ξεκίνησε και πού έχει φτάσει σήμερα η ιδέα της Ενωμένης Ευρώπης, τους αργούς ρυθμούς του κάθε βήματος προς τα εμπρός, σίγουρα θα δικαιολογήσουμε το ότι, αντί για Σύνταγμα, κυρώνουμε μια Συνθήκη Συντάγματος της Ευρώπης. Αν αναλογιστούμε ότι η Ευρώπη έχει πίσω της στο πρόσφατο σχετικά παρελθόν δύο Παγκοσμίους Πολέμους με εκατομμύρια νεκρούς και τέλεια οικονομική καταστροφή, θα πρέπει όλοι μας να αποκαλυφθούμε στους ευρωπαϊκούς λαούς, που παραμέρισαν τα μίσση, τους εθνικούς εγωισμούς τους, ξέχασαν τα δεινά των δύο πολέμων και ασπάστηκαν την ευρωπαϊκή ιδέα μια χούφτας οραματιστών.

Η Ευρώπη μπροστά στις παγκόσμιες εξελίξεις δεν έχει περιθώρια να επιζήσει οικονομικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολιτιστικά και πολιτικά. Εδώ πράγματι ισχύει το ρητό «η ισχύς εν τη ενώσει». Η νέα, λοιπόν, Συνταγματική Συνθήκη αποτυπώνει σε ενιαίο κείμενο τις Συνθήκες τόσο για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και της ΕΟΚ καθώς και όλες τις τροποποιητικές συνθήκες μέχρι σήμερα με στόχο να προσεγγίσουν οι Ευρωπαίοι πολίτες το ευρωπαϊκό εγχείρημα της Ένωσης αλλά και γενικά των ευρωπαϊκών θεσμών, να διορθώσει τον ευρωπαϊκό βίο και τον ευρωπαϊκό πολιτικό χώρο σε μια διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση και να καταστήσει την Ένωση αυτή παράγοντα σταθερότητας και πρότυπο ανάπτυξης και ευημερίας και -γιατί όχι;- παράδειγμα για τις αξίες της μέσα στην παγκόσμια τάξη πραγμάτων.

Υπό την προεδρία λοιπόν του φιλέλληνα πρώην Προέδρου της Γαλλίας, Βαλερί Ζισκάρ ντ' Εστέν, αλλά και με την επί διήμερο συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, διεμορφώθη η Συνθήκη του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, η οποία ενεκρίθη τελικά το βράδυ της 18/6/2004 από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπεγράφη στη Σύνοδο Κορυφής της Ρώμης στις 29/10/2004.

Η Συνθήκη αναφέρεται στη συνταγματική δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε στόχους, αρχές, αρμοδιότητες και θεσμικά όργανα επιδιώκοντας να κάνει τους Ευρωπαίους πολίτες να εμπεδώσουν τις βασικές ευρωπαϊκές πολιτιστικές αξίες. Θεσπίζει την ιθαγένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως συμπληρωματικής της εθνικής ιθαγένειας. Ο Ευρωπαίος πολίτης απολαμβάνει πλέον ξεκάθαρα όλων των δικαιωμάτων του σε κάθε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αναπαράγει, με περιορισμένες τροποποιήσεις, το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας το 2000 ως πολιτική διακήρυξη.

Αναλύει τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιφέρει ουσιαστικές τροποποιήσεις σε θέματα κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και του χώρου της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης.

Απλοποιεί σε σημαντικό βαθμό τη νομοθετική διαδικασία, ανοίγει το χώρο για περαιτέρω εκδημοκρατισμό παρέχοντας, λόγω χάρη, στους Ευρωπαίους πολίτες τη δυνατότητα να προκαλέσουν νομοθετικές ρυθμίσεις από την Επιτροπή.

Ενισχύει την ενιαία φωνή και κατ' επέκταση τη διαπραγματευτική ισχύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι τρίτων κρατών, θεσπίζοντας τη θέση του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και Υπουργού Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διασφαλίζει τη δυνατότητα επιρροής στη λήψη αποφάσεων των λεγομένων μικρών χωρών -όπως η χώρα μας- με την εφαρμογή ενός σύνθετου συστήματος λήψης αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία.

Ενισχύει το ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, άρα των εκλεγμένων από τους λαούς της Ευρώπης εκπροσώπων.

Ταυτόχρονα, όμως, ενδυναμώνει την αρχή της επικουρικότητας και την παρεμβατική ικανότητα των εθνικών κοινοβουλίων προς το σκοπό αυτό με την εισαγωγή του μηχανισμού της λεγομένης έγκαιρης προειδοποίησης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Με το θεσμό αυτό αποκτά λόγο και ενεργό συμμετοχή στα ευρωπαϊκά πράγματα και ο Βουλευτής.

Επιπλέον -και αυτό είναι υψίστης σημασίας για τα ελληνικά συμφέροντα και την ελληνική οικονομία- για πρώτη φορά περιλαμβάνεται ο τουρισμός ανάμεσα στις υποστηρικτικές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προβλέπονται δράσεις ενίσχυσής του.

Αυτά είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακροθιγώς και σε αδρές γραμμές ορισμένα μόνο από τα σημεία εκείνα που κατά τη γνώμη μου καθιστούν τη Συνταγματική Συνθήκη ως ένα ιστορικό βήμα, μια σπουδαία πρωτοβουλία προς την επίτευξη του στόχου της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Αναμφίβολα το κείμενο αυτό έχει αδυναμίες, η μεγαλύτερη εκ των οποίων είναι η περιπλοκότητα και η έκτασή του. Ένα τόσο περίπλοκο και μακροσκελές κείμενο είναι σχεδόν αδύνατο να γίνει πραγματικά κτήμα του Ευρωπαίου πολίτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το κείμενο, όμως, αυτό, με τα όποια μειονεκτήματά του, δεν παύει να είναι το επιστέγασμα μιας εντυπωσιακής πορείας πενήντα ετών από την υπογραφή της πρώτης Συνθήκης της Ρώμης το 1957. Ίσως τώρα, μέσα στον κυκεώνα των εξελίξεων, στις οποίες είμαστε και εμείς μέτοχοι και συνδιαμορφωτές, να μην αντιλαμβανόμαστε το μέγεθος και τη σημασία αυτού του εγχειρήματος. Ο ιστορικός του μέλλοντος όμως και οι επερχόμενες γενιές σίγουρα θα αποτελέσουν τους κριτές μας.

Έχω, όμως, την πεποίθηση πως με τη νέα Συνταγματική Συνθήκη ερχόμαστε όλο και πιο κοντά στην Ευρώπη των λαών όπως την οραματίστηκαν οι μεγάλοι ηγέτες και πρωτοπόροι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε. ...όπως ο Μονέ, ο Αντενάουερ, ο Ντε Γκολ και μετέπειτα ο Ζισκάρ ντ' Εστέν, ο Κολ, ο Σιράκ και ασφαλώς ο εθνάρχης Κωνσταντίνος Καραμανλής, που με την προσωπική του πολιτική εμβέλεια, η οποία επεκτεινόταν πολύ πιο ψηλά από το status της χώρας μας στο ευρωπαϊκό και διεθνές στερέωμα, επέτυχε να τη βάλει σχεδόν με το ζόρι και χωρίς τη στήριξη της τότε αντιπολίτευσης στην ΕΟΚ.

Αποδείχθηκε περίτρανα πως η προσωπική του αυτή επιλογή άλλαξε ριζικά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Μπαντουβά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: ...τη μοίρα της Ελλάδος που από «ψωροκώστανα» κατέληξε να είναι ισότιμος εταίρος και υπολογίσιμος παράγοντας μιας Ευρώπης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Παρακαλώ, κύριε Μπαντουβά. Ευχαριστούμε πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: ...που συνεχώς αναπτύσσεται και γιγαντώνεται.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο συνάδελφος κ. Λωτίδης έχει το λόγο.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, περιμένοντας ουκ ολίγες ώρες να έρθει η σειρά μου άκουσα αρκετούς συναδέλφους από την πλευρά της Κυβέρνησης, της Νέας Δημοκρατίας. Είχα, όμως, τη χαρά και την τύχη να ακούσω μεταξύ των άλλων και τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, τον κ. Αλογοσκούφη.

Πέραν όλων των άλλων, αυτό που μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση και αυτό που έκανε αίσθηση και το σχολιάζαμε με το συνάδελφο τον Ανδρέα τον Μακρυπύδη, είναι το πως προσπάθησε τα μέτρα που παίρνει η Κυβέρνηση το τελευταίο διάστημα, τη φορολογική επιδρομή -την καταστροφική- που είναι αποτέλεσμα της καταστροφικής απογραφής, τη λιτότητα που εφαρμόζεται, τη μείωση των εισοδημάτων, το πρόγραμμα που ενεκρίθη επιβολής νέων φόρων -λέει- από την Επιτροπή της Κομισιόν, να τα παρουσιάζει ως επιτυχία.

Δηλαδή, έχουμε ξεπεράσει, θα έλεγα, και τη φαντασία του Όργουελ. Εδώ έχουμε φτάσει σε σημείο να παρουσιάζονται πράγματα και θαύματα, να «αμπαλάρονται» με τέτοιο τρόπο,

που να δείχνουν ωραία και καλά, αδιαφορώντας για το ποια είναι η πραγματικότητα.

Και δεν είναι μόνο στο θέμα της οικονομίας και της απογραφής, αγαπητοί συνάδελφοι, γιατί η συζήτηση για το Ευρωσύγταγμα διεξάγεται σε ένα περιβάλλον, όπως γνωρίζουμε όλοι και πολύ καλύτερα από εμάς ο ελληνικός λαός, ιδιαίτερα βεβαρημένο πολιτικά και εθνικά.

Το τελευταίο διάστημα είχαμε δύο θέματα. Πρώτον, το θέμα των Σκοπίων, όπου συνεπεία των ατυχών χειρισμών από μέρους της Κυβέρνησης κινδυνεύουμε να φτάσουμε στο σημείο, όπως ευφυώς και εύστοχα είπε ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κ. Παπανδρέου, όχι εμείς να ζητήσουμε να μην αναφέρεται στην ονομασία των Σκοπίων το όνομα Μακεδονία, αλλά εμείς να μην μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε. Βεβαίως και αυτό μπορεί να εμφανίζεται ως επιτυχία.

Είχαμε, παράλληλα, το θέμα των ελληνοτουρκικών σχέσεων και της πρόσφατης επίσκεψης, χθες και σήμερα, του Υπουργού των Εξωτερικών κ. Μολυβιάτη, όπου ενώ βρισκόταν εκεί ως επίσημος προσκεκλημένος και συνομιλούσε με τον Τούρκο ομόλογό του, είχαμε όλα όσα ζήσαμε τις τελευταίες δύο μέρες στο Αιγαίο.

Και αυτό ακούσαμε, χωρίς να υπάρξει καμία αντίδραση. Και δεν ομιλούμε για αντίδραση βίαιη, καταγγελία στη διαπασών, αλλά εννοούμε κάποια διαμαρτυρία, κάποια στάση διαφορετική. Και αυτό ακόμα εμφανίστηκε ως συνετή και ψύχραιμη στάση.

Ειλικρινά, αγαπητοί συνάδελφοι, εάν αυτά χαρακτηρίζονται ως επιτυχίες, όπως επιτυχία έχει χαρακτηριστεί το θέμα της διαχείρισης του «Βασικού Μετόχου», όπως επιτυχία έχει χαρακτηριστεί το θέμα του Κυπριακού και της εξέλιξής του στη Λουκέρνη, όπως επιτυχία έχουν χαρακτηριστεί μία σειρά από πράγματα, όπως οι συνέπειες της απογραφής. Εάν οι χειρισμοί αυτοί και η κατάληξη τους θεωρούνται επιτυχίες από την κυβερνητική Πλειοψηφία, φοβάμαι μήπως θα πρέπει όλοι μαζί στην Αίθουσα αυτή να αναφωνήσουμε επιτέλους να σταματήσουν οι επιτυχίες, γιατί δεν αντέχουμε άλλες επιτυχίες.

Αγαπητοί συνάδελφοι, βρισκόμαστε σε μία συγκυρία, όπως είπα και πριν, ιδιαίτερα βεβαρημένη, σε μία συγκυρία όπου το θέμα του «Βασικού Μετόχου», της δήθεν απογραφής για την οικονομία και της δήθεν υπεράσπισης του Σύνταγματος ανοίγει τη συζήτηση για το ρόλο της χώρας μας στην Ευρώπη.

Ανέφερα το θέμα της απογραφής και το θέμα του «Βασικού Μετόχου», γιατί σε δύο θέματα που είναι την περίοδο αυτήν στην επικαιρότητα, η στάση και η συμπεριφορά της ελληνικής Κυβέρνησης είναι εντελώς διαφορετική. Στο μιν ένα προτάσσει το εθνικό δίκαιο και στο άλλο προτάσσει τους ευρωπαϊκούς κανόνες.

Στη συζήτηση, λοιπόν, που ανοίγει για το ρόλο της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κυβέρνηση επιχείρησε να χωρίσει τους Έλληνες σε αυτούς που υπερασπίζονται δήθεν το Σύνταγμα και στους άλλους που υπηρετούν άκριτα τη γραφειοκρατία των Βρυξελλών.

Βλέπουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, να διαμορφώνονται διάφορες συμμαχίες, που τις αποτελούν πολλές φορές και ετερόκλητες δυνάμεις, οι οποίες δαιμονοποιούν την Ευρώπη και φορτώνουν τις δικές τους αδυναμίες και ανεπάρκειες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Βλέπουμε μία Κυβέρνηση η οποία αδυνατεί να εξηγήσει τις αλλαγές που έχουν στο μεταξύ επισυμβεί στα τόσα χρόνια που ήταν εκτός κυβερνητικής εξουσίας, και να μας καλεί να μπούμε ξανά στο δρόμο της μικρής, πλην εντίμου Ελλάδας.

Υπάρχουν, βεβαίως, προβλήματα υπαρκτά, προβλήματα κοινωνικά μεγάλα και ανοιχτά. Υπάρχουν δυνάμεις που αυτά τα υπαρκτά κοινωνικά προβλήματα, τα αξιοποιούν, που βρίσκουν ακροατήριο, γιατί υπάρχουν Έλληνες πολίτες που βιώνουν συναισθήματα ανασφάλειας, φόβου και μεγάλου άγχους.

Στον αντίποδα, λοιπόν, αυτής της λογικής εμείς οφείλουμε να αντιπαραβάλλουμε την πρόταση για τη σύγχρονη Ελλάδα, για την ευρωπαϊκή Ελλάδα. Στον αντίποδα αυτής της λογικής, της λογικής που θέλει την Ελλάδα αμέτοχη και παθητικό θεατή των εξελίξεων, πρέπει να αντιπαραβάλλουμε την Ελλάδα που είναι συμμετοχος και συνδιαμορφωτής των εξελίξεων στην πολιτική

ενοποίηση της Ευρώπης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή βλέπω το χρόνο να τρέχει, πρέπει να βιαστώ, το Ευρωσύγταγμα είναι ένα κείμενο ισοροπιών.

Βεβαίως, δεν περιγράφει την ιδανική Ευρώπη που κάποιοι από εμάς ή όλοι θα θέλαμε, αλλά σαφέστατα είναι ένα σημαντικό βήμα μπροστά, που έχει βεβαίως και αρνητικά σημεία και αρνητικές πλευρές, τις οποίες όμως οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε και μπορούμε να αντιμετωπίσουμε.

Έρχεται να αντιμετωπίσει τη νέα αρχιτεκτονική της Ευρώπης των είκοσι πέντε και να διαμορφώσει τους κανόνες για τη σωστή λειτουργία τους. Την ίδια στιγμή που πραγματοποιείται η διεύρυνση, η εμβάθυνση, αγαπητοί συνάδελφοι, εξακολουθεί να παραμένει στην πρώτη γραμμή της ημερήσιας διάταξης της Ευρώπης.

Οι πολίτες έχουν πλέον νέες και μεγαλύτερες δυνατότητες να συμμετάσχουν στα ευρωπαϊκά δρώμενα. Βεβαίως, δεν θα λειτουργήσουν αυτές οι δυνατότητες και αυτό το πλαίσιο αυτόματα. Για να αξιοποιηθούν από τους πολίτες και από τις χώρες χρειάζεται η απαιτούμενη πολιτική βούληση στα όργανα της Κοινότητας. Χρειάζεται να αλλάξουν οι πολιτικοί συσχετισμοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που φαίνεται να γίνεται τελευταία πραγματικότητα με τις εκλογές στην Ισπανία, στην Πορτογαλία και στην Ελλάδα όταν θα γίνουν εκλογές. Θεσμοί όπως ο θεσμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ο οποίος ενισχύεται ιδιαίτερα και δίνει τη δυνατότητα και καλύπτει μερικώς το λεγόμενο δημοκρατικό έλλειμμα, αλλά υπάρχουν ακόμα περιθώρια για να ενισχυθεί σε βάρος της γραφειοκρατίας η δημοκρατική νομιμοποίηση των ευρωπαϊκών οργάνων.

Περιγράφεται ο νέος ρόλος, αγαπητοί συνάδελφοι, του Ευρωσυντάγματος και της Ευρώπης και της χώρας μας στον κόσμο.

Παράλληλα, το διάστημα αυτό, επειδή υπάρχει μπροστά μας το θέμα του δημοψηφίσματος της Γαλλίας και αν τα πράγματα εξελιχθούν αρνητικά που δεν το εύχεται κανένας από εμάς, γιατί τα γκάλοπ δείχνουν ελαφρά υπεροχή της άρνησης, τότε θα έχουμε μείζονα προβλήματα και στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη να αντιμετωπίσουμε και ίσως πολλά πράγματα απ' αυτά που έχουμε μπροστά μας και διαπραγματευόμαστε και σε σχέση με το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και σε σχέση με την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας και των άλλων βαλκανικών χωρών, υποχρεωθούμε να αλλάξουμε στάση.

Έχουμε, λοιπόν, πολλά και μεγάλα ανοιχτά θέματα τα οποία έχουμε μπροστά μας. Αυτά, λοιπόν, τα ανοιχτά θέματα που έχουμε μπροστά μας, αγαπητοί συνάδελφοι, και στα οποία θα πρέπει το επόμενο διάστημα να ανταποκριθούμε ως χώρα, πρέπει η Κυβέρνηση να τα λάβει σοβαρά υπόψη της και να πάψει να κρύβεται στην Ευρώπη. Πρέπει να αναλάβει πρωτοβουλίες, να διαμορφώσει συμμαχίες νέες ώστε να πετύχουμε τους στόχους μας.

Πρέπει, αγαπητοί συνάδελφοι της Κυβέρνησης, να σταματήσετε να ξοδεύετε το χρόνο σας, τις παρουσίες σας στις Βρυξέλλες, υπονομεύοντας το έργο των προηγούμενων κυβερνήσεων, των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ, γιατί έτσι αυτό που κάνετε είναι να υπονομεύετε την προοπτική της χώρας μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Ευχαριστούμε πολύ.

Το λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος κ. Αχμέτ Ιλχάν.

ΑΧΜΕΤ ΙΛΧΑΝ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι αποτελεί κοινή παραδοχή από την πλειοψηφία των ατόμων που βρίσκονται σήμερα μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα, το ότι ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί έναν ύψιστο θεσμό που στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.

Η πληθυσμιακή σύνθεση του ευρωπαϊκού μωσαϊκού, πέρα από τον εθνικό πληθυσμό κάθε κράτους της Ένωσης, αποτελείται και από πληθυσμιακές ομάδες με διαφορετικά εθνικά, εθνοτικά, πολιτισμικά και γλωσσικά χαρακτηριστικά. Τέτοιες ομάδες είναι οι μειονότητες, οι μετανάστες και άλλοι, οι οποίοι

σε σημαντικό βαθμό συμβάλουν στην ενίσχυση του πληθυσμιακού πλούτου της Ένωσης.

Η προστασία και ο σεβασμός των ιδιαιτεροτήτων των πληθυσμιακών αυτών ομάδων, με αφορμή και την ψήφιση του Συντάγματος της Ευρώπης, οφείλουν να αποτελούν πρωταρχικό στόχο και επιτακτική ανάγκη κάθε κράτους-μέλους που θέλει να σέβεται τον εαυτό του και τους δημοκρατικούς του θεσμούς. Ανάμεσα στις αξίες, τις αρχές και τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμπεριλαμβάνεται και ο σεβασμός των μειονοτικών δικαιωμάτων. Συγκεκριμένα, στο δεύτερο μέρος του Συντάγματος της Ευρώπης, το οποίο ουσιαστικά αναπαράγει το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης, αναφέρεται ότι ο πολίτης βρίσκεται στο επίκεντρο του ευρωπαϊκού οικοδομήματος και να αναγνωρίζονται ρητά δικαιώματα, όπως, η ελευθερία της συνάθροισης και του συνεταιρίζεσθαι, η ελευθερία σκέψης, συνείδησης, θρησκείας και άλλα, ενώ συγχρόνως βασικός στόχος της Ένωσης είναι η δημιουργία κοινωνιών που να χαρακτηρίζονται από την πολυφωνία, την απουσία διακρίσεων, την ανοχή και την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη χώρα μας, μια δημοκρατική και φιλελεύθερη χώρα, ακόμη και σήμερα ορισμένα ζητήματα μειονοτικών δικαιωμάτων παραμένουν ανικανοποίητα και ανεκπλήρωτα. Η μειονότητα της Θράκης, μια άκρως φιλήσυχη μειονότητα, είναι μέχρι σήμερα αντιμετώπιση με τα κατάλοιπα παρελθόντων πολιτικών που εφαρμόζονταν επί δεκαετίες. Πιστεύω ότι η έννοια του πολίτη δεν χωράει διακρίσεις και διαχωρισμούς. Ωστόσο, για ένα μεγάλο διάστημα μέχρι και χθες οι μειονοτικοί της Θράκης προσλαμβάνονταν και αντιμετωπιζόταν ως πολίτες β' και γ' κατηγορίας.

Κυρίες και κύριοι, το 1991 η Νέα Δημοκρατία ήταν το κόμμα εκείνο που άρχισε να εφαρμόζει μια μειονοτική πολιτική στη Θράκη, βασισμένη στις αρχές της ισονομίας και της ισοπολιτείας. Η πρόταση αυτή της Νέας Δημοκρατίας δικαιώθηκε ιστορικά. Η Νέα Δημοκρατία τώρα με την παρούσα Κυβέρνηση μπροστά σε μία νέα ιστορική συγκυρία έχει καταθέσει μια καινούργια, σύγχρονη πρόταση για τη μειονότητα. Η νέα διάσταση αυτής της πολιτικής προσδιορίστηκε με τον ίδιο τον Πρωθυπουργό με τον όρο «σύγχρονη, ευρωπαϊκή μειονοτική πολιτική».

Άξονες αυτής της μειονοτικής πολιτικής αποτελούν: Πρώτον, ο σεβασμός των διεθνών συνθηκών και ειδικότερα της Συνθήκης της Λωζάνης. Δεύτερον, οι απόψεις της ίδιας της μειονότητας που εκφράζονται μέσα από έναν διαρκή και συστηματικό διάλογο με τους φορείς και τα μέλη της. Τρίτον, η ευρωπαϊκή λογική, η οποία διέπει την πολιτική της νέας Κυβέρνησης, του Κώστα Καραμανλή, σε όλα τα επίπεδα και σε όλες τις θεματικές της.

Άλλωστε, η πολιτική της νέας Κυβέρνησης έχει αποδείξει αρκετές φορές την πλήρη εναρμόνισή της με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Η πολιτική την οποία εξήγγειλε ο Πρωθυπουργός της χώρας μας αποτέλεσε τον κυριότερο ίσως λόγο για τον οποίο η συντριπτική πλειοψηφία της μειονότητας συντάχθηκε με το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας και έδωσε ψήφο εμπιστοσύνης στην προγραμματική πολιτική της Νέας Δημοκρατίας στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές. Καταδικάζοντας τις πολιτικές των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ, ο λαός της μειονότητας στηρίζει την πολιτική της Κυβέρνησης και αναμένει την υλοποίηση της σύγχρονης ευρωπαϊκής μειονοτικής πολιτικής με όλες τις προγραμματικές της δεσμεύσεις.

Θεωρώ μεγάλο βήμα και ιστορικό σταθμό τη συζήτηση και την κύρωση της Συνθήκης για τη θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης, όπως επίσης θεωρώ ότι η δημοκρατία στη χώρα μας επισφραγίζεται και με τη δυνατότητα που μου δίνεται σήμερα ως Βουλευτής που εκπροσωπεί τη μειονότητα στη Θράκη να εκφράσω την άποψή μου για την ψήφιση του συγκεκριμένου σχεδίου νόμου και να παρουσιάσω τα προβλήματα της μειονότητας, τα οποία μέχρι και σήμερα παραμένουν άλυτα και έχουν άμεση σχέση με τα δικαιώματα που θεσπίζονται στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, όπως το ζήτημα της εκλογής των διαχειριστικών επιτροπών, την επίλυση του ζητήματος των υποθηκευμένων βακουφικών περιουσιών, το θέμα του ορισμού μουφτή με τη

σύμφωνη βούληση της μειονότητας, το προβληματικότερο απ' όλα ίσως ζήτημα της μειονοτικής εκπαίδευσης, το θέμα των ανιθαγενών, το θέμα του ατομικού προσδιορισμού των μελών της μειονότητας και της σύστασης σωματείων, μια σειρά προβλημάτων που σχετίζονται με την καθημερινότητα, όπως προβλήματα ύδρευσης στο Νομό της Ροδόπης καθώς και άλλα ζητήματα αναπτυξιακής προοπτικής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι όσοι βρισκόμαστε εδώ μέσα πιστεύω ότι γεννηθήκαμε σε σπίτι όπου υπήρχε νερό και ηλεκτρικό ρεύμα. Δυστυχώς, για πολλές οικογένειες που ζουν σήμερα στον 21ο αιώνα σε αμιγώς μειονοτικά χωριά του ορεινού όγκου της Ροδόπης αυτά τα θέματα ακόμα και σήμερα αποτελούν πολυτέλεια λόγω της εγκληματικής αμέλειας των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ. Αν η κύρωση της Συνθήκης για τη θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης που συζητάμε σήμερα δεν αγγίζει αυτούς τους ανθρώπους, οι οποίοι δίνουν πραγματικό αγώνα για την καθημερινή τους επιβίωση, πιστεύω ότι εμείς ως εκπρόσωποι του λαού έχουμε την υποχρέωση να τους προσεγγίσουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι μειονοτικοί της Θράκης είναι Έλληνες πολίτες και συγχρόνως Ευρωπαίοι πολίτες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια ένωση πολιτών και κρατών και το έμβλημά της υπαγορεύει ενότητα μέσα στην πολυμορφία. Η ευρωπαϊκή ταυτότητα αποτελεί κύρια συνιστώσα της ταυτότητας των μειονοτικών της Θράκης μαζί βέβαια με την ιδιαίτερη εθνική ταυτότητα του αυτοπροσδιορισμού, δυνατότητα που έχει ο κάθε πολίτης ξεχωριστά.

Κύριοι συνάδελφοι, η εμβάθυνση της δημοκρατικής διάστασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης διέρχεται και μέσω των μειονοτήτων, όπως επίσης η κοινή ευρωπαϊκή πολιτιστική κληρονομιά αποτελεί και προϊόν μόχθου και προσπάθειας των μειονοτήτων να συμβάλουν στην πολιτιστική αυτή κληρονομιά.

Ο σεβασμός της εθνικής και περιφερειακής πολυμορφίας αποτελεί πλέον μονόδρομο, όχι μόνο επειδή ορίζεται ρητά από τη Συνθήκη για το Σύνταγμα της Ευρώπης, αλλά παράλληλα επειδή οι δημοκρατικοί θεσμοί κάθε κράτους κρίνονται και από το σεβασμό που δείχνει σε ζητήματα μειονοτικών δικαιωμάτων.

Το σχέδιο νόμου το οποίο συζητάμε σήμερα είναι μία καλή απόδειξη του ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση σέβεται και υπολογίζει τους ισότιμους πολίτες όλους τους πολίτες του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, ανεξαρτήτως γλώσσας, θρησκείας και εθνικής συνείδησης.

Ο στόχος της Κυβέρνησης του Κώστα Καραμανλή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την εφαρμογή της νέας σύγχρονης ευρωπαϊκής μειονοτικής πολιτικής που είχα την ευκαιρία να την παρουσιάσω εδώ πέρα όπως ακριβώς εξαγγέλθηκε στο Νομό Ροδόπης, είναι η δημιουργία μιας ανοιχτής δημοκρατικής κοινωνίας που θα αποτελεί διεθνές πρότυπο σεβασμού των ανθρωπίνων και μειονοτικών δικαιωμάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους υπερψηφίζω το παρόν νομοσχέδιο στο σύνολό του.

(Σε ευχαριστώ.

Χαιρεκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Παπαθεμελής.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ελληνικό πολιτικό σύστημα τα τελευταία τριάντα χρόνια, μετά τη Μεταπολίτευση, επιδεικνύει μία περίεργη αποστροφή στην υιοθέτηση του θεσμού του δημοψηφίσματος. Μολονότι ο θεσμός προβλέπεται από το Σύνταγμα, ο εκτελεστικός νόμος δεν έχει εκδοθεί ουδέποτε. Και νομίζω ότι η σημερινή ευκαιρία θα ήταν μια μοναδική ίσως όπου το αποτέλεσμα είναι εξασφαλισμένο, δεδομένου ότι τα δύο μεγάλα κόμματα τα οποία εκπροσωπούν το 90% περίπου των Ελλήνων ψηφοφόρων δεν θα έθεταν σε αμφισβήτηση όπως στη Γαλλία, το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Εν πάση περιπτώσει, δεν έγινε. Την «επόμενη φορά» ελπίζουμε ότι ανάλογα ζητήματα θα ρυθμίζονται και με δημοψηφίσματα.

Το σχέδιο της Συνταγματικής Συνθήκης δεν ανταποκρίνεται στο ζητούμενο. Ενδοευρωπαϊκοί συσχετισμοί, ατλαντική κηδεμονία, διάφορα άλλα προβλήματα οδηγούν σε πολλαπλούς

συμβιβασμούς, έτσι ώστε η Συνθήκη να αποτελεί μία αναδιάταξη των μηχανισμών ισορροπίας μεταξύ των τριών θεσμών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Κομισιόν.

Στην πραγματικότητα σταθεροποιείται το διακυβερνητικό σύστημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν γίνεται ένα σοβαρό βήμα προς το ομοσπονδιακό σύστημα. Δεν εξασφαλίζεται η πολιτική ενοποίηση και ολοκλήρωση. Εξασφαλίζεται μάλλον μία πολιτική νομιμοποίηση της ενεστώσας καταστάσεως.

Το καπέλωμα από τις Ηνωμένες Πολιτείες, οι ευρωατλαντικές λεγόμενες σχέσεις, οι οποίες είναι σχέσεις επικυριαρχίας από τη μία πλευρά και υποταγής από την άλλη πλευρά, είναι το σημαντικότερο κατά τη γνώμη μου και ουσιαστικότερο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζει η ενιαία Ευρώπη όλα αυτά τα χρόνια. Η τροπή της στη διεύρυνση και η εγκατάλειψη της εμβάθυνσης οδήγησαν σε οπισθοδρομήσεις, με βηματισμό σημειωτών.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε δύο σημεία. Η κοινή άμυνα αποτελούσε από καιρό εξαγγελία, από την εποχή του Μάαστριχτ. Κοινή άμυνα όμως δεν υπάρχει. Υπάρχει μία κοινή πολιτική ασφάλειας που κατά τη σχετική διάταξη της Συνταγματικής Συνθήκης μπορεί να οδηγήσει στην κοινή άμυνα, όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο λάβει σχετική απόφαση με ομοφωνία. Η πιθανότητα το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να λάβει απόφαση τέτοια με ομοφωνία, είναι πολύ περιορισμένη. Αλλά και αν τη λάβει αυτήν την απόφαση, αυτή δεν θα θίγει τον ειδικό χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών-μελών, τα οποία σεβόμενα τις υποχρεώσεις που έχουν από τη συμμετοχή τους στο ΝΑΤΟ, δεν πρόκειται να προσαρμοστούν σε μία τέτοια απόφαση.

Η αμοιβαία συνδρομή είναι πράγματι ένα θετικό επίτευγμα, μιας παρέμβασης της κ. Γιαννάκου στη Συντακτική Συνέλευση και σημαντική ως διακήρυξη, αλλά δεν είναι ουσιαστική ως περιεχόμενο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ**.)

Οι δεσμεύσεις και η συνεργασία στον τομέα αυτό, όπως προβλέπει η σχετική διάταξη, θα εξακολουθούν να είναι σύμφωνες προς τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο ΝΑΤΟ, το οποίο παραμένει για τα κράτη-μέλη το θεμέλιο της συλλογικής άμυνας και το όργανο της εφαρμογής της.

Κατά συνέπεια δεν έχουμε θετικά βήματα σε τομείς οι οποίοι έχουν μείζον ενδιαφέρον για τα ελληνικά εθνικά θέματα.

Η Κοινωνική Ευρώπη είναι τελείως απύσχα. Και είναι ο μέγας ασθενής. Είναι διάχυτος ο νεοφιλελευθερισμός ο οποίος σ' ορισμένες στιγμές προσκτά και συνταγματικό κύρος με την αναγωγή του ανταγωνισμού σε αυτό με αμφίσημες διατυπώσεις χωρίς εξισορροπητικές αναφορές στη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και τη συνοχή. Η οικονομική αγορά όμως, όπως είχε την ευκαιρία ο εκ των πατέρων της Ευρώπης Ζαν Μονέ έχει διακηρύξει, δεν συνιστά ενοποιητικό στοιχείο της Ενώσεως. Απόδειξη ότι η στρατηγική της Λισσαβόνας, η οποία είχε εξαγγελθεί το 2000, βρίσκεται σήμερα κατάκοιτη και έχει εγκαταλειφθεί διότι δεν μπόρεσε να συμβάλει στην εσωτερική συνοχή της Ένωσης. Οι αγορές κατά μία εύστοχη διατύπωση δεν μπορούν να παράγουν αλληλεγγύη ούτε πολιτική ολοκλήρωση.

Η αρχική προσδοκία ότι η ΕΟΚ θα οδηγούσε σε πολιτική ενότητα, απέδειχθη μία τραγική ουτοπία. Εν τω μεταξύ φοβερά, πραγματικά, προβλήματα βαρύνουν σήμερα την Ένωση των είκοσι πέντε. Η γήρανση του πληθυσμού σε δραματικό σημείο, το πρόβλημα της μετανάστευσης, η διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων και οι εκτιμήσεις για το μέλλον έτσι όπως τουλάχιστον τις διατύπωσε το National Intelligence Council σε μία πρόσφατη έκθεσή του, στη συγγραφή της οποίας μετείχαν χίλιοι διακόσιοι ειδικοί από όλο τον κόσμο, για το 2020 είναι πως η Ευρωπαϊκή Ένωση δυστυχώς θα είναι οικονομικά πίσω από την Κίνα, πίσω από την Ινδία, πίσω από τη Βραζιλία και πίσω από την Ινδονησία!

Αυτά είναι ιδιαίτερος ανησυχητικά στοιχεία μαζί με την αναιμική ανάπτυξη και τη δραματική αποβιομηχάνιση στην οποία βρίσκεται. Ένα βασικό σημείο όμως της όλης εξέλιξης, το κυρίως ενοποιητικό στοιχείο, δηλαδή ο πολιτισμός, ουσιαστικά

ετέθη εκ ποδών με την άρνηση σε όλες τις βαθμίδες που πέρασε της αναφοράς στις πνευματικές βάσεις του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Αυτές οι βάσεις είναι ως γνωστόν η Αθήνα με την κλασική σκέψη, η Ιερουσαλήμ με τη χριστιανική Αποκάλυψη, η Ρώμη με το δίκαιο και τη διοίκηση και για να προσθέσω τη διατύπωση του Ρεζής Ντε Μπραί, το Βυζάντιο ως μία τέταρτη πόλη. Το εργαστήρι της σκέψης μας το οποίο επεξεργάστηκε τα πνευματικά προϊόντα των τριών προηγούμενων πόλεων.

Ο Ρομάνο Πρόντι είχε ορίσει μίαν Επιτροπή, «Ομάδα Προβληματισμού για την πνευματική και πολιτιστική διάσταση της Ευρώπης». Αυτή η Ομάδα Προβληματισμού έχει καταλήξει σε ένα πολύ ενδιαφέρον κείμενο. Αποσπώ απ' αυτό τα εξής: «Θεωρούμε ότι η παρουσία της θρησκείας στο δημόσιο βίο δεν μπορεί να παραμένει μόνο στο δημόσιο ρόλο των Εκκλησιών ή την κοινωνική συνάφεια των εκπεφρασμένων θρησκευτικών απόψεων. Οι θρησκείες αποτελούν μίαν αναπόσπαστη συνιστώσα των διαφόρων πολιτισμών που βρίσκονται στην Ευρώπη.

Οι επιδράσεις τους αναπτύσσουν το υπόβαθρο του πολιτικού και κρατικού θεσμικού επιπέδου, αλλά επίσης επιδρούν σ' αυτό το επίπεδο, καθώς επίσης και στην κοινωνία και στα άτομα.»

Η έκθεση καταλήγει ως εξής: «Ακόμα και στην Ευρώπη, όπου ο εκσυγχρονισμός και η εκκοσμίκευση φαίνονται να κινούνται μαζί, η δημόσια ζωή χωρίς θρησκείες είναι αδιανόητη. Οι δυνατότητες όσον αφορά τους δεσμούς εντός της κοινότητάς τους πρέπει να υποστηριχθούν και να χρησιμοποιηθούν, για να υπάρχει συνοχή στη νέα Ευρώπη.»

Οι νέες πηγές πνευματικής ενέργειας πλάι στις παλιές και ο ευρωπαϊκός πολιτισμός είναι αυτός που μπορεί να προσφέρει το ενοποιητικό στοιχείο. Αυτό σημαίνει ότι χρειάζονται σκληροί και πολλοί αγώνες απ' όλους μας, ώστε η Ευρώπη να βρει τον αληθινό της δρόμο, για να μη βρίσκεται στη σημερινή κατάσταση, όπως εύστοχα επεσήμανε ο Ζακ Ντελόρ προ καιρού. Είπε δηλαδή ότι η «Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σε κατάσταση λανθάνουσας κρίσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει χάσει το δρόμο της και ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση στερείται ηγεσίας, οράματος και στρατηγικής!»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Παπαθεμελί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω προς το Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει τις εκθέσεις της στα σχέδια νόμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

α) «Κύρωση του Πρωτοκόλλου τροποποίησης της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των σπονδυλωτών ζώων που χρησιμοποιούνται για πειραματικούς και άλλους επιστημονικούς σκοπούς».

β) «Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των ζώων κατά τις διεθνείς μεταφορές».

Το λόγο έχει η κ. Μπερνιδάκη.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΜΠΕΡΝΙΔΑΚΗ – ΑΛΝΤΟΥΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη αποτελεί ένα σημαντικότερο ορόσημο στην πορεία της Ένωσης προς την κατεύθυνση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Η ιστορική επιλογή του Κωνσταντίνου Καραμανλή να εντάξει τη χώρα μας στην ΕΟΚ έδωσε στην Ελλάδα το σημαντικό προνόμιο να είναι σήμερα συμμετέχων και συνδημιουργός μιας νέας εποχής γι' αυτήν τη νέα Ευρώπη.

Η απόφαση της Κυβέρνησης να είναι η Ελλάδα στην πρώτη σειρά των κρατών που θα κυρώσουν αυτήν τη Συνθήκη επιβεβαίωσε με τον καλύτερο τρόπο τη βούληση της συντριπτικής πλειοψηφίας του ελληνικού λαού να βρίσκεται η χώρα μας στην καρδιά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην καρδιά της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι η αναγκαιότητα βελτίωσης της δημοκρατικής λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς όφελος όλων υπήρξε το μεγάλο ζητούμενο στη διαδικασία κατάρτισης της Συνθήκης. Μάλιστα τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα, λόγω της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης αισθανόταν όλο και περισσότερο ότι οι θεσμοί της

Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν συγκεντρωτικοί, αδιαφανείς και δυσπρόσιτοι.

Θεωρώ ότι το κείμενο της Συνταγματικής Συνθήκης ανταποκρίνεται σε πολλά από τα μακροχρόνια αυτά αιτήματα και προβληματισμούς των Ευρωπαίων πολιτών. Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της δημοκρατικής νομιμότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτυπώνεται στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα σε σημαντικό βαθμό στα εξής σημεία:

Πρώτον, με την ενίσχυση της θέσης των πολιτών στην Ένωση μέσω της ενσωμάτωσης του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Δεύτερον, με τη διασαφήνιση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, την απλούστευση των νομικών εργαλείων της και τον ενισχυμένο ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων, ιδίως μέσω της τήρησης της αρχής της επικουρικότητας.

Και τρίτον, με την προαγωγή της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης σε διάφορους τομείς, ιδίως στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκτιμώ ως μείζονος σημασίας το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα έχει όλες τις προϋποθέσεις να συμβάλει στην ανάδειξη του Ευρωπαίου πολίτη ως μέλους ενός ευρύτερου κοινωνικού συνόλου. Η Ευρώπη δεν θα είναι πια μόνο μια Ένωση με καθαρά οικονομικά χαρακτηριστικά, αλλά μια Ένωση με έντονη κοινωνική διάσταση, η οποία στις διαδικασίες της θα σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ο οποίος ενσωματώνεται στο Μέρος II του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, περιλαμβάνει σε ενιαίο κείμενο το σύνολο των δικαιωμάτων των Ευρωπαίων πολιτών, καθώς και όλων των προσώπων που ζουν στην επικράτεια της Ένωσης.

Η προστασία δικαιωμάτων, όπως της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (άρθρο 61), της εκπαίδευσης (άρθρο 74), του δικαιώματος προς εργασία (άρθρο 75), της απαγόρευσης των διακρίσεων (άρθρο 81), καθίστανται πλέον καταστατικοί στόχοι της Ένωσης. Αυτό το σημαντικό γεγονός θα επιτρέψει στους Ευρωπαίους πολίτες να αναφέρονται στα δικαιώματα αυτά στις σχέσεις τους με ευρωπαϊκούς θεσμούς, ακόμη και να κινούν νομικές διαδικασίες μέσω του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση τοποθετεί πλέον τον άνθρωπο στην καρδιά της δράσης της. Και αυτό είναι πολύ σημαντικό, ιδιαίτερα γιατί ο ευρωπαϊκός πολιτισμός, ιδίως μέσα από τις ελληνικές ρίζες του, ήταν, είναι και πρέπει να παραμένει πολιτισμός ανθρωποκεντρικός: πολιτισμός προσανατολισμένος στην προστασία της αξίας του ανθρώπου και συνακόλουθα της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητάς του.

Αξίζει να τονίσω πως είναι πολιτική κατάκτηση για τους συνανθρώπους μας με προβλήματα αναπηρίας ότι το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα αναγνωρίζει και προστατεύει το δικαίωμα των αναπήρων στην ισότιμη κοινωνική τους ένταξη στην Ενωμένη Ευρώπη. Με το άρθρο 81 «απαγορεύεται κάθε διάκριση λόγω αναπηρίας», και με το άρθρο 86 «η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες να επωφελοούνται μέτρων, που θα τους εξασφαλίζουν την αυτονομία, την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στον κοινοτικό βίο».

Προσδοκώ ότι η ενσωμάτωση του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα θα σημάνει και μια ειλικρινή προσπάθεια ένταξης των θεμάτων αναπηρίας στις σχετικές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών μελών της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σίγουρα πολλοί είναι αυτοί που ισχυρίζονται ότι μια Συνταγματική Συνθήκη δεν λύνει αυτομάτως όλα τα προβλήματα της διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν διαφωνώ κανείς με αυτούς τους προβληματισμούς. Εκτιμώ, όμως, ότι πέρα από τέτοιες κριτικές προσεγγίσεις, πρέπει όλοι να προτάσσουμε εποικοδομητικές στοχεύσεις για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των προσφερομένων προοπτικών που διαγράφονται για τη χώρα μας.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να επισημάνω ότι στο χέρι μας είναι -και της Κυβέρνησης και των πολιτών- βασιζόμενοι στις θεμελιακές αξίες της Ευρώπης και μέσα στα πλαίσια και τους στόχους, που η Συνταγματική Συνθήκη θέτει, να οικοδομήσουμε μία Ελλάδα με έντονη διεθνή παρουσία, η οποία θα τοποθε-

τεί τον πολίτη και τις ανάγκες του στο επίκεντρο των προτεραιοτήτων της.

Πιστεύω ότι μπορούμε με σκληρή δουλειά και την ευρύτερη δυνατή πολιτική συναίνεση να αξιοποιήσουμε κάθε δυνατότητα από τις πολλές που το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα προσφέρει, για να προωθήσουμε τις εθνικές μας προτεραιότητες και επιδιώξεις.

Και να πω ότι χαίρομαι πάρα πολύ, που το άρμα, το οποίο σέρνει τη Γηραιά Ήπειρο σε μια νέα εποχή, έχει πρωτοπόρο και την Ελλάδα, γιατί και η εποχή για τη νέα Ευρώπη είναι σίγουρα στηριγμένη στα γερά θεμέλια της ανθρωπιστικής παράδοσης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Μπερνιτάκη-Αλντους.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Ανδρέας Μακρυπιδής.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΚΡΥΠΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ακούσαμε για μια ακόμα φορά σήμερα τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών και από αυτό το Βήμα να επαναλαμβάνεται. Ζήτησε τη σύγκλιση της Διευρυντικής Οικονομικών Υποθέσεων από την Πρόεδρο της Βουλής, προκειμένου να πετύχει στους στόχους και την υλοποίηση του προγράμματος της Νέας Δημοκρατίας για δήθεν σοβαρές μεταρρυθμίσεις.

Ζήτησε συναίνεση και στήριξη για επιλογές που αν είναι σαν αυτές που έχουμε δει ένα χρόνο τώρα να εφαρμόζει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, μέτρα, δηλαδή, λιτότητας, μέτρα αντιλαϊκά, μέτρα σκληρά για τους εργαζόμενους, τους μισθωτούς, τους συνταξιούχους, τους αγρότες, τους αυτοαπασχολούμενους, μέτρα που στοχεύουν στον περιορισμό του διαθέσιμου εισοδήματος, μέτρα που έχουν στόχο την αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης με φοροεπιδρομές, μέτρα που στοχεύουν στην εκποίηση της δημόσιας περιουσίας, ΔΕΚΟ και άλλων υπηρεσιών του δημοσίου χωρίς αρχές και στόχους, μέτρα που έχουν στόχο τα ασφαλιστικά, συνταξιοδοτικά δικαιώματα των εργαζομένων και μέτρα που έχουν στόχο τις εργασιακές σχέσεις, τότε θα ήθελα από το Βήμα αυτό και εγώ από τη μεριά μου να πω στον κ. Αλογοσκούφη ότι τέτοια συναίνεση και τέτοια στήριξη θα πρέπει να την βρει πέρα από το ΠΑΣΟΚ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα την κύρωση της Συνθήκης για το Ευρωσύνταγμα. Μετά την υπογραφή του Σχεδίου του Ευρωπαϊκού Συντάγματος στη Ρώμη από τους είκοσι πέντε ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θέλω να πιστεύω ότι σήμερα η Ευρώπη βρίσκεται σε ένα πολύ κρίσιμο σημείο, το πιο κρίσιμο στην πρόσφατη ιστορία. Δηλαδή η Συνθήκη για τη θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης αποτελεί μια ιστορική φάση προς την προώθηση του στόχου της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης για μια Ευρωπαϊκή Ένωση δημοκρατική, για μια Ευρωπαϊκή Ένωση πολιτικά ισχυρή και κοινωνικά δίκαιη, για μια Ευρωπαϊκή Ένωση που φέρνει τον πολίτη στο προσκήνιο.

Η υπερψήφιση της Συνθήκης για το Ευρωσύνταγμα αποτελεί τον τρίτο καθοριστικό σταθμό στα είκοσι πέντε χρόνια πορείας της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρώτος σταθμός ήταν η ένταξη στην ΕΟΚ το 1980, με δεύτερο σταθμό την ένταξη της χώρας μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση το 2001.

Με την ένταξη των κρατών-μελών στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση ολοκληρώθηκε -κατά τη γνώμη μου- σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό ο σκοπός και ο στόχος της Ευρώπης ως οικονομικής κοινότητας, ως οικονομικής οντότητας, με το ενιαίο ισχυρό -μπορώ να πω- νόμισμα, το ευρώ, με τις βασικές οικονομικές αρχές της Συνθήκης του Μάαστριχ, όπως είναι το χρέος, το έλλειμμα, ο ρυθμός ανάπτυξης, τα επιτόκια, ο πληθωρισμός, που όλα αυτά δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για μια ενιαία εσωτερική αγορά, για μια Ευρώπη ισχυρή τόσο σε νομισματικό όσο και σε δημοσιονομικό επίπεδο.

Είμαστε είκοσι πέντε χρόνια μέλη της μεγάλης οικογένειας της Ευρώπης. Μπήκαμε το 1980 στην ΕΟΚ με πρωτοβουλία της τότε κυβέρνησης και του τότε Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Καραμανλή και οφείλουμε και σήμερα να αναγνωρίσουμε αυτήν την οραματική του επιλογή. «Μπήκαμε όμως, κυρίες και κύριοι, στα βαθιά χωρίς να ξέρουμε να κολυμπάμε», όπως ο ίδιος είχε πει χαρακτηριστικά.

Είκοσι χρόνια πλέον οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, μέσα από συγκεκριμένες πολιτικές που εφάρμοσαν και που είχαν σαν αποτέλεσμα όλοι οι Έλληνες να μάθουμε να κολυμπάμε, μας οδήγησαν μέχρι του σημείου να διεκδικήσουμε και να πάρουμε και μετάρια στην κολύμβηση στο κολυμβητήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι τέσσερις πετυχημένες Προεδρίες που είχε η χώρα μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση επί κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ -η πρώτη Προεδρία το δεύτερο εξάμηνο του 1983, η δεύτερη Προεδρία το δεύτερο εξάμηνο του 1988 στη Ρόδο, η τρίτη Προεδρία το πρώτο εξάμηνο του 1994 στην Κέρκυρα και ως αποκορύφωμα η πανθομολογούμενη εξαιρετική τέταρτη Προεδρία το πρώτο εξάμηνο του 2003 στη Χαλκιδική, που υπήρξε τότε και η πρώτη συμφωνία-αποδοχή για το Ευρωσύνταγμα που σήμερα συζητάμε- ήταν η συνεισφορά των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ σ' αυτήν τη μεγάλη προσπάθεια που έχει κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά την ολοκλήρωσή της, και την οικονομική και την πολιτική.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορούμε να παραβλέψουμε τις άοκνες προσπάθειες του Ανδρέα Παπανδρέου, πέραν της οικονομικής σύγκλισης, για την κοινωνική και περιφερειακή σύγκλιση, με την εξασφάλιση των πρώτων χρηματοδοτικών ευρωπαϊκών προγραμμάτων, όπως είναι τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα, τα οποία και αποτέλεσαν τον προάγγελο, στη συνέχεια, των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης.

Σήμερα έχουν ωριμάσει οι συνθήκες για το νέο, ποιοτικό άλμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι το Ευρωσύνταγμα. Σήμερα ωρίμασαν οι συνθήκες για μια πολιτική ενοποίηση, πέραν της οικονομικής, που είναι επιβεβλημένη. Μετά τη μεγάλη, δηλαδή, διεύρυνση, μιλάμε πλέον για την Ευρώπη των «είκοσι πέντε» και πολύ σύντομα για την Ευρώπη των «είκοσι επτά» και πάει λέγοντας. Σήμερα ωρίμασαν οι συνθήκες για μια κοινή εξωτερική πολιτική ασφάλειας. Σήμερα ωρίμασαν οι συνθήκες για μια κοινωνική σύγκλιση, για μια κοινωνική Ευρώπη της ανάπτυξης αλλά και της ευημερίας, της κοινωνικής συνοχής και όχι της ανεξέλεγκτης αγοράς, της προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων και της κάλυψης του μέχρι σήμερα δημοκρατικού ελλείμματος, για μια κοινωνική Ευρώπη της ενίσχυσης των πολιτικών ελευθεριών και όχι του κοινωνικού αποκλεισμού, της ισότητας των ανδρών και γυναικών και της καταπολέμησης κάθε είδους διακρίσεων, της εξάλειψης της φτώχειας, της αλληλεγγύης και της ισότητας, της προστασίας του παγκόσμιου περιβάλλοντος, της συμβολής στην παγκόσμια ειρήνη.

Αυτές τις πολιτικές, αυτούς τους θεμελιώδεις στόχους ασπάζεται, υιοθετεί και περιλαμβάνει το Ευρωσύνταγμα. Έτσι η ευρωπαϊκή Χάρτα των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων αποτελεί πλέον αναπόσπαστο κομμάτι του Ευρωσυντάγματος. Γι' αυτό λέμε «να» στο Ευρωσύνταγμα, γι' αυτό ψηφίζουμε το Ευρωσύνταγμα.

Δεν πρέπει όμως, κατά τη γνώμη μου, να διαφεύγει της προσοχής μας ότι το Ευρωσύνταγμα αποτελεί συμβιβασμό και των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και των πολιτικών δυνάμεων και των κομμάτων και των συσχετισμών που υπάρχουν αυτήν τη στιγμή στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε κάθε περίπτωση όμως, πέρα από τις όποιες αδυναμίες και παραλείψεις μπορεί να υπάρχουν, -και σίγουρα υπάρχουν- δεν παύει να είναι ένα Ευρωσύνταγμα που περιλαμβάνει «φύτρες» κοινωνικής ευαισθησίας και δημοκρατίας, που αποτελούν παγκόσμια πρωτοπορία, όπως, παραδείγματος χάριν, η πρόβλεψη για τη δυνατότητα ενός εκατομμυρίου πολιτών της Ευρώπης, με την υπογραφή τους να προκαλούν δημοψήφισμα.

Και μιλώντας για δημοψήφισμα, όντως θεωρώ ακατανόητη τη στάση και την εμμονή της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας να αποφυγή τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για το Ευρωσύνταγμα, όταν μάλιστα το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων και των κομμάτων της Βουλής επιμένουν και ζητούν, παρά τις όποιες πολιτικές και ιδεολογικές τους διαφορές, να γίνει το δημοψήφισμα. Έτσι με την άρνησή της αυτή, η Νέα Δημοκρατία στερεί τη δυνατότητα ενημέρωσης του ελληνικού λαού για τα ευρωπαϊκά δρώμενα αλλά και για το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Έτσι στερείται το να γνωρίσει, να αξιολογήσει και να κρίνει σοβαρά

θέματα που αφορούν τον ίδιο το λαό σήμερα και τα παιδιά του στο μέλλον. Και ειλικρινά, σήμερα με την άρνηση αυτή της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, αποκαλύπτεται περίτρανα η υποκριτική στάση του σημερινού Πρωθυπουργού, του κ. Καραμανλή, όταν πριν από τρία χρόνια, όντας Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, προσέτρεξε να υπογράψει για διεξαγωγή δημοψηφίσματος, για να αναγραφεί το θρήσκευμα στις ταυτότητες. Και δεν καταλαβαίνω τη χθεσινή ευαισθησία του και την άρνησή του σήμερα για ένα τόσο σοβαρό ζήτημα, που αφορά πλέον το μέλλον αυτής της χώρας μέσα στη μεγάλη ευρωπαϊκή κοινότητα. Άρα, υποκριτικά ήταν τα χθεσινά κροκοδείλια δάκρυα που έχυνε ο κ. Καραμανλής με την επίκληση, δήθεν, δημοψηφίσματος, γιατί σήμερα αρνείται αυτό το δημοψήφισμα από τον ελληνικό λαό.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Γεώργιος Βασιλείου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ούτε λεπτό σήμερα στην Αντιπολίτευση για την αντιπολίτευση. Οι μέρες που ζει ο κοινοβουλευτικός βίος της χώρας μας είναι ιδιαίτερα σημαντικές. Το Κοινοβούλιο καλείται να κυρώσει μια συνταγματική Συνθήκη. Ποιος άραγε μπορούσε να προβλέψει -και κάνει μια αναδρομή στην κοινοβουλευτική ιστορία της χώρας μας- ότι η Ελλάδα θα καλείτο να κυρώσει μια συμφωνία για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Συντάγματος;

Ακόμα και οι οραματιστές και οι ιδρυτές του ευρωπαϊκού ιδεώδους δύσκολα θα μπορούσαν να προβλέψουν αυτήν την εξέλιξη, όταν διαπραγματεύτηκαν τις ιδρυτικές Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας. Όμως, το ευρωπαϊκό ιδεώδες μέσα από ενεργείες και συνεχείς διαδικασίες στο πέρασμα του χρόνου κατέδειξε ότι τα ίδια η κράτη-μέλη είχαν συνειδητοποιήσει τη λανθάνουσα -θα έλεγα- συνταγματική λειτουργία που έκρυβαν οι συμβάσεις. Από την οικονομική ενοποίηση περάσαμε στην πολιτική και καταλήξαμε στη διαμόρφωση ενός ενιαίου ευρωπαϊκού συνταγματικού χώρου, στον οποίο εντάσσονται οι κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών-μελών και οι Συνθήκες.

Ουσιαστικά -και τούτο έχει από καιρό γραφεί- στον ευρωπαϊκό χώρο διαμορφώθηκε ένα διάχυτο, αλλά μη κωδικοποιημένο ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Η πρωτοτυπία αυτού του ευρωπαϊκού θεσμού και εγχειρήματος έγκειται στο γεγονός ότι ενώ δεν πληρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις ενός Συντάγματος με την παραδοσιακή του όρου έννοια -σε βαθμό μάλιστα που κάποιοι μιλούν για δημοκρατικό έλλειμμα- εμπεριέχονται όμως πολύ ουσιαστικά ζητήματα συνταγματικής ποιότητας, αλλά και κατοχυρώνονται διαδικασίες και αρμοδιότητες συνταγματικού επιπέδου και ισχύος.

Το Σύνταγμα ορίζει τις αξίες στις οποίες βασίζεται η Ένωση και αποδεικνύουν μια προσπάθεια να προσδοθεί ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας. Κατοχυρώνεται ο σεβασμός της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, η ελευθερία, η δημοκρατία, η ισότητα, το κράτος δικαίου καθώς και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αυτές οι αξίες είναι κοινές μεταξύ των κρατών-μελών στην κοινωνία που χαρακτηρίζεται από την πολυφωνία, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, την καταπόλεμηση των διακρίσεων και την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών.

Η συνταγματική ενοποίηση της Ευρώπης έχει ως στόχο να προωθήσει την ειρήνη, τις αξίες της και την ευημερία των λαών της. Παρέχει στους πολίτες της ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, καθώς και μια ενιαία αγορά στην οποία ο ανταγωνισμός είναι ελεύθερος και δεν υπόκειται σε στρεβλώσεις. Εργάζεται για την Ευρώπη -θα έλεγα- της βιώσιμης ανάπτυξης με βάση την ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, τη σταθερότητα των τιμών, την κοινωνική οικονομία της αγοράς με υψηλό ανταγωνισμό και ένα υψηλό επίπεδο προστασίας και βελτίωσης. Προάγει την επιστημονική και τεχνική πρόοδο.

Καταγράφεται, συνεπώς, μια Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και ένα διαδικαστικό πλαίσιο λειτουργίας της Ένωσης και αυτές είναι οι δύο βασικές της λειτουργίες: μία ουσιαστική και μια διαδικαστική.

Διάβασα πρόσφατα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι με το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα επιχειρείται μια κλωνοποίηση των πολιτισμών και της αυτοτέλειας των λαών. Σαφώς και βεβαίως κάθε κράτος-μέλος έχει τη δική του πολιτιστική και πολιτισμική ταυτότητα, η οποία όμως όχι μόνο δεν χάνεται, αλλά αυτές αρμονικά δένουν και συνεργάζονται μεταξύ τους δημιουργώντας –θα έλεγα– ένα πολιτισμικό γαϊτανάκι.

Αυτό είναι το θεμελιώδες επίτευγμα της Ένωσης: Δημιουργεί ένα πανέμορφο ψηφιδωτό πολιτισμικών αξιών, αρχών και ιδεών τόσο αρμονικά δεμένους και στον κοινοβουλευτικό βίο μας καταγράφεται μια λαμπρή σελίδα. Διαμορφώνεται ένα θεμελιώδες ευρωπαϊκό συνταγματικό πλαίσιο το οποίο θεμελιώνει άμεσα ενδιαφέροντα και αξίες της χώρας. Ανάμεσα μάλιστα στους τομείς που η Ευρωπαϊκή Ένωση αναλαμβάνει υποστηρικτικές και συντονιστικές δράσεις είναι και ο πολιτισμός, οι τέχνες, ο τουρισμός και τα γράμματα, δηλαδή θεσμοί στους οποίους η Ελλάδα έχει να παρουσιάσει πλούσια κάλλη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γεννάται ένας κοινός ευρωπαϊκός πολιτισμός και στον κοινοβουλευτικό βίο μας καταγράφεται μια λαμπρή σελίδα. Διαμορφώνεται ένα θεμελιώδες ευρωπαϊκό συνταγματικό πλαίσιο το οποίο θεμελιώνει άμεσα ενδιαφέροντα και αξίες της χώρας. Ανάμεσα μάλιστα στους τομείς που η Ευρωπαϊκή Ένωση αναλαμβάνει υποστηρικτικές και συντονιστικές δράσεις είναι και ο πολιτισμός, οι τέχνες, ο τουρισμός και τα γράμματα, δηλαδή θεσμοί στους οποίους η Ελλάδα έχει να παρουσιάσει πλούσια κάλλη.

Είναι κοινή ομολογία ότι σήμερα ζούμε σε ένα παγκοσμιοποιημένο, απρόσωπο, κάθετο και ισοπεδωτικό γίγνεσθαι. Παραμένει, όμως, αναλλοίωτος ο ρόλος της χώρας, μήτρα πολιτισμού, τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά.

Το έχω ξαναπεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι –και θα το ξαναπώ– ότι η Ελλάδα απέναντι στο βιομηχανικό βορρά της Γηραιάς Ηπείρου έχει να αντιτάξει τη δική της βαριά βιομηχανία: τον πολιτισμό της, την ιστορία της, τον ήλιο, τη θάλασσα, τον Ελύτη, το Σεφέρη, το Ρίτσο και τόσους άλλους.

Είναι κοινή ομολογία, συνεπώς, ότι παρέχεται μια μοναδική ευκαιρία στην Ελλάδα να αναλάβει πρωτοβουλίες στα θέματα του πολιτισμού, να προβάλλει την ατέλειωτη ιστορία της και να εκμεταλλευτεί στο έπακρο τη μοναδική μεταολυμπιακή επιτυχία, εμπειρία, κληρονομιά, αλλά και τη γεωγραφική της θέση.

Η Ελλάδα ως είσοδος της Ευρώπης προς ανατολάς είναι μία ευκαιρία για πολιτιστική και πολιτισμική σύζευξη λαών, ιδεών και αρχών. Ο πολιτισμός ενώνει τους λαούς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και προάγει την ειρήνη και τη φιλική συνύπαρξη. Να, λοιπόν, η πρόκληση και το χρέος της χώρας μας απέναντι στην ιστορία της. Η Ευρώπη δίνει τη σκυτάλη του πολιτισμού στην Ελλάδα, για να συνεχίσει ως μαραθωνοδρόμος τον αγώνα για την ανέλιξη του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Και γιατί όχι; Μια και μιλήσαμε για μετάλλια, να κερδίσει και εδώ το χρυσό μετάλλιο.

Φανταστείτε ένα ενιαίο φορέα διαπολιτισμικών πολιτισμικών σχέσεων στην Ευρώπη επί ευκαιρία του Ευρωσυντάγματος και την Ελλάδα μας να διαδραματίζει κεντρικό ρόλο, πόσο αυτό θα βοηθούσε τη χώρα μας στη διεθνή της προβολή, στην ανάπτυξη, στον τουρισμό και στη διαφήμιση της ιστορίας της. Δεν πρέπει, όμως, από την άλλη να αγνοούμε ότι τα καθημερινά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Ευρωπαίος πολίτης είναι μεγάλα. Δεν πρέπει να αγνοούμε ότι η ανταγωνιστική θέση της Ευρώπης σε μία παγκοσμιοποιημένη νέα οικονομία όπου έχει να προτάξει το γεωπολιτικό της χώρο, κρίνεται καθημερινώς.

Στην επίλυση αυτών των προβλημάτων καλείται, λοιπόν, η Ευρώπη να απαντήσει. Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, συνεπώς, ενδυναμώνει και προστατεύει τον Ευρωπαίο πολίτη ο οποίος διατηρεί την ατομικότητά του, κατοχυρώνονται οι πολιτισμικές και πολιτιστικές ιδιομορφίες των λαών και δημιουργείται ένα βασικό θεσμικό πρωτογενές πλαίσιο που επιτελεί δύο βασικές λειτουργίες. Αφ' ενός την κατοχύρωση σε ευρωπαϊκό επίπεδο θεμελιωδών δικαιωμάτων, αλλά και θέσπιση διαδικαστικών κανόνων με σκοπό την επιτέλεση των αρχών και ιδεών αυτών στο ιστορικό γίγνεσθαι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία και η

Κυβέρνηση του Κώστα Καραμανλή προσβλέποντας στο μέλλον, αποδίδει τη δέουσα σπουδαιότητα στο θεσμό του Ευρωπαϊκού Συντάγματος με στόχο την ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας, την ανάπτυξη, την ευημερία και όχι την απομόνωση και τη στασιμότητα.

Και απαντώντας στον προλαλήσαντα, θέλω να πω ότι αν αυτό λέγεται υποκριτικότητα, τότε υποκρινόμεθα.

Τελειώνω τη θέση μου αυτή με το ερώτημα που με ταλάνιζε μέχρι προσφάτως. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλουμε την Ευρώπη, ή αυτό που μας ενδιαφέρει είναι ποια Ευρώπη θέλουμε; Νομίζω ότι σήμερα και μέσα από τον αποδοτικό διάλογο που γίνεται, αυτό το ερώτημα βρήκε απάντηση και απάντηση σίγουρη και θετική.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Βασιλείου.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Βασίλειος Οικονόμου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, η κύρωση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος από τα κράτη-μέλη αναμένεται να αποτελέσει ένα κομβικό σημείο για την πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Μέχρι στιγμής τέσσερις χώρες έχουν ήδη κυρώσει το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και η Ελλάδα, εφόσον το κυρώσει σύντομα από το Κοινοβούλιό της, θα είναι η πέμπτη κατά σειρά χώρα που θα έχει κυρώσει την Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη. Εννέα χώρες έχουν διενεργήσει ή ετοιμάζονται να διενεργήσουν δημοψηφίσματα μεταξύ των οποίων η Γαλλία, η Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ για δύο χώρες υπάρχουν ήδη αρνητικά δημοψηφίσματα, δηλαδή η Ιρλανδία και η Δανία.

Η βασική κανονιστική λειτουργία του Ευρωπαϊκού Συντάγματος έγκειται στο ότι αντικαθιστά με ένα ενιαίο κείμενο το σύνολο των υφισταμένων συνθηκών, γεγονός που συμβάλλει σημαντικά στην απλοποίηση και εναρμόνιση του συνόλου των ρυθμίσεων. Στο Σύνταγμα περιλαμβάνονται επίσης, ορισμένες νέες ρυθμίσεις για τις αρμοδιότητες της Ένωσης και των κρατών-μελών, ενώ ενσωματώνεται στο κείμενο του Συντάγματος και ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Υπό το πρίσμα μιας συνολικής εξέτασης, το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα μπορεί να κριθεί ως ένα αποφασιστικό βήμα στην κατεύθυνση της δημιουργίας μιας ομοσπονδιακής Ευρώπης, η οποία διασφαλίζει σε σημαντικό βαθμό το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο στο πλαίσιο μιας βιώσιμης ανάπτυξης. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί μάλιστα στη συμβολική παιδευτική λειτουργία του Ευρωπαϊκού Συντάγματος με την έννοια ότι –όπως άλλωστε και τα εθνικά Σύνταγματα– αναμένεται να συμβάλει καταλυτικά στη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής συνείδησης και ταυτότητας για τους Ευρωπαίους πολίτες παράλληλα με την εθνική τους ταυτότητα. Η σημαντική συμβολική και παιδευτική λειτουργία, που θα επιτελέσει το Σύνταγμα, σε συνδυασμό με την κορυφαία πολιτική και θεσμική του σημασία, καθιστά απαραίτητη την ανάγκη ευρύτατης ενημέρωσης του λαού, καθώς και την παροχή της δυνατότητας στους ίδιους τους πολίτες, μέσα από μία ευρύτατη διαδικασία διαβούλευσης και πληροφόρησης, να μπορούν να αποφασίσουν για την αποδοχή ή όχι της Συνθήκης μέσω δημοψηφίσματος.

Τόσο η προηγούμενη κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, όσο και ο ίδιος ο Πρόεδρος του –τότε Υπουργός Εξωτερικών– Γεώργιος Παπανδρέου ζήτησε από την πρώτη στιγμή τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος με βάση τις δυνατότητες που παρέχει το ελληνικό Σύνταγμα.

Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα είναι το πρώτο σημαντικό ευρωπαϊκό καταστατικό κείμενο, στη διαμόρφωση του οποίου η Ελλάδα και ειδικότερα η κυβέρνηση Σημίτη, με Υπουργό Εξωτερικών το σημερινό Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ κ. Παπανδρέου, έπαιξε καταλυτικό ρόλο.

Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας, ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ και τότε Υπουργός Εξωτερικών, συμμετείχε στο Προεδρείο της Συνέλευσης για το Σύνταγμα της Ευρώπης και αξιοποίησε τη θέση του αυτή, για να πραγματοποιήσει μία σειρά κομβικών παρεμβάσεων για τη διαμόρφωση

του σχεδίου του Ευρωπαϊκού Συντάγματος προς μία προοδευτική κατεύθυνση.

Ο τότε Έλληνας Πρωθυπουργός κ. Σημίτης και ο νυν Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, ως Υπουργός Εξωτερικών, έδωσαν σκληρές μάχες τόσο πριν όσο και μετά, αλλά και κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας, μαζί με τους Ευρωπαίους σοσιαλιστές για να συμπεριληφθούν τα κοινωνικά δικαιώματα στο Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, να κατοχυρωθεί η πλήρης απασχόληση και η ισότητα ανδρών και γυναικών ως βασικοί στόχοι της Ένωσης και να υιοθετηθεί η οριζόντια κοινωνική ρήτρα στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα.

Επίσης η τότε κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, καθώς και ο τότε εκπρόσωπος στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έλληνας Ευρωβουλευτής Δημήτρης Τσάτσος, υποστήριξαν με κάθε τρόπο την ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ώστε να αντιμετωπιστεί το μεγάλο δημοκρατικό έλλειμμα που υπάρχει αυτήν τη στιγμή στην Ευρώπη.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η τότε κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ επεδίωξε να συμπεριληφθεί ο τουρισμός στις αρμοδιότητες της Ένωσης, κάτι που αποτέλεσε πάγιο αίτημα του τουριστικού κλάδου της χώρας μας, ώστε να μπορέσουν να δοθούν και οι απαραίτητες κοινοτικές ενισχύσεις. Τελικά, ο τουρισμός εντάχθηκε στις υποστηρικτικές δραστηριότητες.

Ιδιαίτερα σημαντική επιτυχία ήταν ωστόσο η ειδική πρόβλεψη για τα ηησιτά και τις ορεινές περιοχές, οι οποίες εξαιτίας των εγγενών τους προβλημάτων, θα πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν στο πλαίσιο της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής.

Σ' αντίθεση με την προηγούμενη κυβέρνηση, η σημερινή Κυβέρνηση δεν διαδραμάτισε κανένα ρόλο για την προώθηση των συμφερόντων της χώρας κατά την τελική διαδικασία υιοθέτησης του Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Θα πρέπει, μάλιστα, να υπογραμμιστεί ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ακολουθεί μία άνευ προηγουμένου αντιφατική και ανακόλουθη πολιτική, με καταστροφικές συνέπειες για την ευρωπαϊκή και διεθνή αξιοπιστία της χώρας σε μία ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο, όπου η χώρα θα κληθεί να διαπραγματευτεί και να επιτύχει όσο το δυνατόν περισσότερους πόρους στο πλαίσιο του Δ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Πιο συγκεκριμένα, ενώ η Κυβέρνηση έχει συγκροτήσει όλη την επιχειρηματολογία της για την υπεράσπιση του νόμου για το «Βασικό Μέτοχο» στην άποψη για την υπεροχή του εθνικού Συντάγματος έναντι των κοινοτικών ρυθμίσεων, από την άλλη φέρνει με ιδιαίτερη σπουδή προς κύρωση την Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη από το ελληνικό Κοινοβούλιο, αποφεύγοντας να ανοίξει τη συζήτηση στο λαό για την έγκρισή της από δημοψήφισμα. Η Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη προβλέπει ωστόσο ρητά την υπεροχή των ρυθμίσεων του Ευρωπαϊκού Συντάγματος και του Κοινοτικού Δικαίου έναντι των εθνικών ρυθμίσεων.

Είναι συνεπώς προφανές ότι η Κυβέρνηση έχει περιέλθει σε μία τραγική αντίφαση, καθώς αφ' ενός σπεύδει να κυρώσει το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα που περιέχει ρητή διάταξη για υπεροχή του Κοινοτικού Δικαίου και ταυτόχρονα αφαιρεί από τη χώρα οποιαδήποτε διαπραγματευτική ισχύ κατά τις διαπραγματεύσεις για το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, ακολουθώντας τις εμμονές της.

Από την άλλη πλευρά, μπαίνει σε μία δικαστική περιπέτεια, με καταστροφικές συνέπειες για την οικονομία της χώρας, για το θέμα του «Βασικού Μετόχου», έχοντας ως επιχειρήματα την υπεράσπιση του εθνικού Συντάγματος και την υπεροχή του έναντι του Κοινοτικού Δικαίου. Η σύγχυση και η αντιφατικότητα στο πλήρες μεγαλείο της!

Κάνοντας μία αποτίμηση των θετικών και των αρνητικών στοιχείων του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, έτσι ώστε να βγει ένα συμπέρασμα, μπορούμε να πούμε ότι οι θετικές πλευρές του Ευρωπαϊκού Συντάγματος περιέχουν τους βασικούς άξονες που μπορούμε να πούμε ότι είναι οι εξής: Η ενσωμάτωση της Χάρτας των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στο σκληρό πυρήνα του Συντάγματος, αποτελεί προφανώς μία ιδιαίτερα σημαντική κατάκτηση και δικαίως η Χάρτα έχει θεωρηθεί ως το πιο προοδευτικό κείμενο παγκοσμίως, καθώς δεν περιλαμβάνει μόνο τα

κλασικά ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, αλλά και μία σειρά κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων και σύγχρονων δικαιωμάτων, όπως η προστασία των προσωπικών δεδομένων και η απαγόρευση της κλωνοποίησης.

Επίσης, ιδιαίτερα σημαντικό είναι ότι υιοθετήθηκε η πλήρης απασχόληση ως ένας από τους στόχους της Ένωσης, καθώς και η οριζόντια κοινωνική ρήτρα σύμφωνα με την οποία η Ένωση υποχρεούται να λαμβάνει υπ' όψιν την ανάγκη επίτευξης πλήρους απασχόλησης, την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και την προώθηση ενός υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης, κατάρτισης και δημόσιας υγείας.

Σημαντικά βήματα προόδου έχουν επιτευχθεί αναφορικά με τη συγκρότηση μίας ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής άμυνας και εξωτερικών, τα οποία εντάσσονται αναμφίβολα στα θετικά βήματα που γίνονται μέσω του Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Πιο συγκεκριμένα, στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα θεσπίζεται ο θεσμός του Υπουργού Εξωτερικών, στο πρόσωπο του οποίου θα συγχωνευτούν οι αρμοδιότητες του Επιτρόπου Εξωτερικών Σχέσεων και του Υπατού Εκπροσώπου για την κοινή εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας.

Επίσης, σημαντική πρόοδος έχει επιτευχθεί και στον τομέα της ευρωπαϊκής πολιτικής και άμυνας. Η πρώτη σημαντική καινοτομία και πρόοδος του Ευρωπαϊκού Συντάγματος σ' αυτόν τον τομέα αφορά την πρόβλεψη μίας μορφής ενισχυμένης συνεργασίας στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, με την ονομασία «μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία» στο στρατιωτικό τομέα που αποτελεί και το πρώτο σημαντικό βήμα για τη δημιουργία μίας αμυντικής Ευρωζώνης.

Συνεπώς δίνεται μία θεσμοθετημένη δυνατότητα σε όσα κράτη-μέλη επιθυμούν να αναλάβουν ακόμα μεγαλύτερες δεσμεύσεις στον τομέα των Ενόπλων Δυνάμεων, όπως είναι η στενότερη συνεργασία σε θέματα εξοπλισμών και η δημιουργία μόνιμων τμημάτων υψηλής μαχητικής ικανότητας για να συμμετάσχουν σε αποστολές ειρηνικού χαρακτήρα.

Η δεύτερη σημαντική καινοτομία αφορά δύο νέες ρήτρες για την άμυνα και την ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών - μελών που προβλέπονται στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα. Η πρώτη ρήτρα είναι η λεγόμενη «ρήτρα αλληλεγγύης», σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση τρομοκρατικής απειλής ή στην περίπτωση που ένα κράτος - μέλος γίνει αντικείμενο τρομοκρατικής επίθεσης ή πληγεί από φυσική καταστροφή, τα υπόλοιπα κράτη - μέλη είναι υποχρεωμένα να το βοηθήσουν. Περαιτέρω, η Ένωση είναι υποχρεωμένη να κινητοποιήσει όλα τα στρατιωτικά μέσα που διαθέτει η ίδια και τα κράτη - μέλη, προκειμένου να βοηθήσει το κράτος - μέλος.

Η δεύτερη ρήτρα επεκτείνει την αλληλεγγύη των κρατών - μελών και στις περιπτώσεις ένοπλης επίθεσης εναντίον ενός κράτους-μέλους.

Στις αρνητικές όψεις του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, μπορώ να πω ενδεικτικά ότι το Σύνταγμα διέπεται σε ένα βαθμό από μία μονεταριστική και νεοφιλελεύθερη αντίληψη, η οποία είναι αποτέλεσμα των επιρροών που άσκησαν οι Αγγλοσάξονες και ορισμένες νεοφιλελεύθερες δυνάμεις κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του σχεδίου του Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της άποψης είναι η διατύπωση και η υιοθέτηση της προσθήκης της φράσης «της άκρας ανταγωνιστικής κοινωνικής οικονομίας της αγοράς». Η υιοθέτηση της προσθήκης «άκρας ανταγωνιστική» στον όρο «οικονομία της αγοράς» είναι αποτέλεσμα αυτών των επιρροών των δυνάμεων της αγοράς και των πολιτικών δυνάμεων που τις υποστηρίζουν.

Επίσης, αρνητική επίδραση για τις μικρές χώρες αναμένεται να έχει ο τρόπος λήψης των αποφάσεων στο Συμβούλιο. Ειδικότερα, μετά από ισχυρές συμμαχίες μεταξύ τους, τα μεγάλα κράτη κατόρθωσαν να πετύχουν την υιοθέτηση του λεγόμενου «διπλού κριτηρίου» για τη λήψη αποφάσεων στο Συμβούλιο. Η εισαγωγή και του πληθυσμιακού κριτηρίου είναι σαφές ότι εννοεί τις μεγάλες χώρες, όπως Γαλλία και Γερμανία, οι οποίες, με τις κατάλληλες συμμαχίες, μπορούν να μπλοκάρουν μία σειρά αποφάσεων στο Συμβούλιο.

Παρά ταύτα, βλέποντας τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία του Συντάγματος, πιστεύουμε ότι δίνει μία προοπτική στους λαούς της Ευρώπης, ότι υπερτερούν τα θετικά στοιχεία και γι' αυτόν το λόγο εγώ ψηφίζω θετικά τη Συνθήκη για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Συντάγματος.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Το λόγο έχει η κ. Αθηνά Κόρκα - Κώνστα.

ΑΘΗΝΑ ΚΟΡΚΑ - ΚΩΝΣΤΑ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νιώθω μεγάλη τιμή, γιατί μου δίνεται η δυνατότητα να καταθέσω και εγώ τις σκέψεις μου για την κύρωση της Συνθήκης για τη θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης, συμμετέχοντας σ' αυτήν την ιστορικής σημασίας διαδικασία που διενεργείται στο ελληνικό Κοινοβούλιο για την κύρωση της Συνθήκης η οποία έγινε αποδεκτή από αρχηγούς κρατών και τις κυβερνήσεις της διευρυμένης Ευρώπης των είκοσι πέντε και πρόκειται τώρα να κυρωθεί.

Η δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει την αρχή της εδώ και πενήντα χρόνια και ένα - ένα προστέθηκαν νέα κράτη - μέλη. Η αρχική Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, η ΕΟΚ, επεξέτεινε το πεδίο δράσης της, προχωρώντας βήμα - βήμα προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Αρχικά, είχε σαν πρόθεση και αποστολή τη δημιουργία μίας κοινής αγοράς μέσω μίας τελωνειακής ένωσης και εφαρμόγής βασικών κοινοτικών ελευθεριών.

Ο αείμνηστος Κωνσταντίνος Καραμανλής, με την ηγετική διορατικότητα που τον διέκρινε, ως πρωτεργάτης ενέταξε τη χώρα στην τότε Ευρωπαϊκή Κοινότητα, επιτελώντας το μεγαλύτερο ιστορικό επίτευγμα της σύγχρονης ιστορίας της χώρας μας. Στην πορεία των χρόνων η Ευρωπαϊκή Ένωση άρχισε να εξελίσσεται από οικονομική κοινότητα σε πολιτική ένωση, κατοχυρώνοντας τις αρχές και αξίες της δημοκρατίας.

Σήμερα με τη Συνθήκη για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Συντάγματος παγιώνοντας την πεποίθηση ότι το ευρωπαϊκό οικοδόμημα ξεπέρασε πια μία ευκαιριακή συνεργασία μεταξύ κρατών ή τον καθαρά οικονομικό συντονισμό, εμπεδώνεται η άποψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση διέπεται από μια συνταγματική τάξη, εμπνέοντας τους Ευρωπαίους πολίτες με εξέχουσα φυσικά πολιτική σημασία.

Η Συνταγματική Συνθήκη εξασφαλίζει την ειρήνη και την ασφάλεια στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δημιουργώντας την Ευρώπη της ειρήνης, την Ευρώπη της δημοκρατίας, οικοδομώντας την εμπιστοσύνη ανάμεσα στα κράτη - μέλη με αξιοπρέπεια, με αλληλεγγύη, σεβόμενη την ισότητα ανδρών και γυναικών, με σεβασμό στα δικαιώματα των πολιτών, στην εργασία, στην παιδεία, στην υγεία και στην ασφάλεια, δίνοντας μία συμπληρωματική εγγύηση επιπλέον από την προστασία του Εθνικού Συντάγματος.

Η Συνταγματική Συνθήκη αποτελεί πλέον κομβικό σημείο από την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας μετά τη Συνθήκη της Ρώμης του 1957, καθ' ότι παγιώνει κοινές ευρωπαϊκές αξίες και αρχές και δίνει τη δύναμη να απαντήσει η Ευρώπη στις σύγχρονες προκλήσεις. Εδραιώνει κατ' ουσία τα συνταγματικά θεμέλια και θέτει το θεσμικό πλαίσιο μετά από δύο δεκαετίες συνεχών μεταρρυθμίσεων. Έτσι θα προχωρήσουν όλοι οι Ευρωπαίοι με κοινό όραμα στο μέλλον.

Η Συνθήκη υπογραμμίζει την υποχρέωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να σέβεται τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας προσβλέποντας σε νέους μηχανισμούς για τη διασφάλιση της τήρησής των ενισχύοντας αισθητά το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων.

Για την Ελλάδα, για τη χώρα μας, δίνεται μία ιδιαίτερη σημασία και σε πάρα πολύ σημαντικούς τομείς εκτός από τις θεμελιώδεις αρχές και σε μία περαιτέρω οικονομική ενίσχυση ισχυροποιώντας την κοινωνική ισότητα και πρόοδο. Οι δικοί μας στόχοι, όπως η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, αποτελούν και στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιπρόσθετα, είναι σημαντικό ότι εισάγεται η ρήτρα αλληλεγγύης για αμοιβαία υποχρέωση βοήθειας σε φυσικές καταστροφές και σε απειλές και τρομοκρατικές επιθέσεις. Αν λάβου-

με δε υπ' όψιν τη γεωγραφική και στρατηγική θέση της χώρας μας ως πύλης εισόδου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτό έχει μεγάλη σημασία.

Η Συνταγματική Συνθήκη προβλέπει ότι αποτελεί αντικείμενο κοινής πολιτικής η εξασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου στον αγροτικό πληθυσμό με μία σταθερότητα αγορών, με μία χάραξη κοινής αγροτικής πολιτικής, με μία κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών, με μία δυνατότητα σύστασης γεωργικών ταμείων και εγγυήσεων και με τη σύνδεση της γεωργίας με το σύνολο της οικονομίας. Αυτό σημαίνει ότι η διαμόρφωση των βασικών κατευθυντηρίων γραμμών και των κοινών πολιτικών θα λαμβάνεται και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η Συνταγματική Συνθήκη δίνει επίσης μεγάλη σημασία στα θέματα περιβάλλοντος με θέσπιση μέτρων για την προστασία της ποιότητας του περιβάλλοντος με παράλληλη χρήση των πλουτοπαραγωγικών πόρων και την προστασία της υγείας των ανθρώπων με υλοποίηση μέσω του Ταμείου Συνοχής διαφόρων σχεδίων στους τομείς και των υποδομών και των μεταφορών και των διευρωπαϊκών δικτύων, της τεχνολογικής ανάπτυξης, της ενέργειας, του τουρισμού, με πρόβλεψη ενίσχυσης όχι μόνο ορισμένων περιοχών, αλλά ανεξαιρέτως και των μη προνομιούχων περιοχών. Το θέμα αυτό αποτέλεσε ένα μακροχρόνιο ελληνικό στόχο. Ο τουρισμός συμπεριλήφθηκε στη Συνθήκη σαν τομέας υποστηρικτικής, συντονιστικής και συμπληρωματικής δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να σχολιάσω δύο θέματα τα οποία τέθηκαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης όλες αυτές τις μέρες από συναδέλφους της Αντιπολίτευσης. Επειδή έγινε πάρα πολλή συζήτηση για την κύρωση της Συνθήκης με δημοψήφισμα, θα πούμε αυτό που ιστορικά λέγεται, ότι δηλαδή ποτέ δεν έγινε δημοψήφισμα. Ούτε για την ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αρχικά στην ΕΟΚ, θα έλεγα, δεν επελέγη αυτός ο τρόπος έγκρισης. Θα θυμίσω επίσης ότι όλες οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ κύρωσαν όλες τις επιμέρους συνθήκες από το 1981 χωρίς να προκαλούν δημοψήφισμα.

Οι περισσότερες χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προχωρούν στην κύρωση της Συνθήκης για τη θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης μέσα από κοινοβουλευτικές διαδικασίες, όπως γίνεται και στη χώρα μας.

Νομίζω ότι ο ρόλος του Εθνικού Κοινοβουλίου δι' ημών, των εκπροσώπων του ελληνικού λαού, είναι σημαντικός και δεν πρέπει να τον υποτιμάμε κι εμείς οι ίδιοι.

Ένα δεύτερο θέμα: Έγινε επίσης κριτική για τη θέση της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι γνωρίζουμε ποια είναι η θέση της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ευρώπη των δεκαπέντε και στην Ευρώπη των είκοσι πέντε που προέκυψε μετά τη διεύρυνση. Σιγά-σιγά η χώρα μας κερδίζει τη χαμένη αξιοπιστία της. Από τελευταία χώρα σε όλους τους τομείς -να μην τους αναφέρω ξανά, τους έχουμε πει πολλές φορές- σε ανταγωνιστικότητα και σε υψηλή ανεργία, επανακτά σιγά - σιγά τη θέση που της αξίζει με διαφάνεια σε όλους τους τομείς και φυσικά αναφέρομαι στην απογραφή, για την οποία έγινε πάρα πολλή συζήτηση από τους συναδέλφους της Αντιπολίτευσης.

Η χώρα μας θα προχωρήσει στο κοινό ευρωπαϊκό μέλλον όχι πλέον σαν ουραγός, αλλά με πρωταγωνιστικό και καίριο ρόλο διατηρώντας τον πολιτισμό μας, τον οποίο η Συνταγματική Συνθήκη σέβεται και αξιοποιώντας τους θησαυρούς εκείνους που και η φύση και η τρισχιλιετής ιστορία μας έχει προσφέρει, με σκοπό την ανάπτυξη, την ευημερία, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής σε όλους τους τομείς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επικύρωση της Συνθήκης για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα θα ισχυροποιήσει τη θέση μας στην Ευρώπη, γι' αυτό και την υπερψηφίζω.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Η κ. Κουντουρά έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα αποτελεί σημαντικό στάδιο της ευρωπαϊκής οικοδόμησης. Συντάχθηκε για να ανταποκριθεί στις προ-

κλήσεις μιας διευρυμένης Ευρώπης. Μιας Ευρώπης δημοκρατικής, διαφανούς, αποτελεσματικής και στην υπηρεσία των πολιτών.

Από το προοίμιο κίολας διαφαίνεται καθαρά ο ανθρωποκεντρικός του χαρακτήρας. Το Σύνταγμα είναι ένα ενιαίο κείμενο που αντικαθιστά τις κύριες ευρωπαϊκές συνθήκες, (η Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1992, η Συνθήκη του Άμστερνταμ το 1997, η Συνθήκη της Νίκαιας το 2000). Αποτελείται δε από τέσσερα μέρη. Στο πρώτο μέρος περιλαμβάνονται οι στόχοι, οι αρμοδιότητες οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων, τα όργανα της Ένωσης. Στο δεύτερο μέρος ενσωματώνονται ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ο οποίος προστατεύει δικαιώματα όπως η αξιοπρέπεια, οι ελευθερίες, η ισότητα, η αλληλεγγύη, η ιδιότητα του πολίτη και η δικαιοσύνη.

Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων που υιοθετήθηκε το 2000 από την Ένωση αποτέλεσε μια σημαντική εξέλιξη. Παρέμεινε ωστόσο μέχρι σήμερα μία πολιτική διακήρυξη και τίποτα περισσότερο.

Με το Σύνταγμα ο Χάρτης αποκτά νομικά δεσμευτική υπόσταση και ισχύ και θα ερμηνεύεται από τα δικαστήρια της Ένωσης και των κρατών μελών λαμβάνοντας υπ' όψιν τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Το τρίτο μέρος του Συντάγματος αφορά στις πολιτικές και τις δράσεις της Ένωσης και το τέταρτο μέρος περιέχει τις τελικές ρήτρες όπως η διαδικασία έγκρισης και η αναθεώρηση του Συντάγματος. Τέλος προσαρτώνται τριάντα έξι πρωτόκολλα που έχουν επικυρωθεί από τις κυβερνήσεις των κρατών - μελών της Ένωσης.

Το Σύνταγμα συμβάλλει σημαντικά στην ενίσχυση του δημοκρατικού χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η χώρα μας στην πρωτοπορία για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση ξεκινά τη διαδικασία κύρωσης του Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Θα μπορούσα να επισημάνω πάρα πολλά στοιχεία στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα που πιστοποιούν την κοινωνική δυναμική που ανοίγει, καθώς και την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Ένωσης.

Θα ήθελα όμως να αναφερθώ στις διατάξεις που αφορούν στη δημόσια υγεία και στον πολιτισμό. Στους τομείς αυτούς η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις που υποστηρίζουν, συμπληρώνουν και συντονίζουν τις ήδη υπάρχουσες. Η δημόσια υγεία αναφέρεται στο Κεφάλαιο 5 του τρίτου μέρους του Ευρωπαϊκού Συντάγματος και συγκεκριμένα στο άρθρο 278 με το οποίο η Ένωση συμπληρώνει τις εθνικές πολιτικές προκειμένου να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου. Αποβλέπει στη βελτίωση της δημόσιας υγείας και την πρόληψη των ανθρώπινων ασθενειών, αλλά και στην αποτροπή κάθε είδους κινδύνου που μπορεί να βλάψουν τόσο τη σωματική όσο και την ψυχική υγεία.

Η Ένωση, λοιπόν, μέσα από νόμο ή νόμο πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει ειδικά μέτρα για την προστασία της υγείας και για την καταπολέμηση ασθενειών με διασυννοριακή διάσταση. Για το λόγο αυτό ενθαρρύνεται και η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και με τρίτες χώρες, ώστε τα κράτη να βελτιώσουν και να συμπληρώσουν τις υγειονομικές τους υπηρεσίες ακόμα και στις παραμεθόριες περιοχές.

Κυρίες και κύριοι, η Ένωση συμβάλλει στη διαφύλαξη και την ανάπτυξη των κοινών αξιών και σεβεται την πολυμορφία των πολιτισμών και των παραδόσεων των λαών της Ευρώπης, καθώς και την εθνική ταυτότητα των κρατών - μελών της.

Ο πολιτισμός και η διαφύλαξή του προβάλλονται στο άρθρο 280 του Συντάγματος. Η διάταξη αυτή έχει σκοπό να ενθαρρύνει τη συνεργασία των κρατών - μελών στον τομέα αυτό, ενώ παράλληλα προβάλλει την κοινή πολιτιστική κληρονομιά, σεβόμενη πάντα την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία.

Μέσα από τις δράσεις που θα μπορεί να αναλάβει, προωθείται η βελτίωση της γνώσης και της διάδοσης του πολιτισμού, διατηρεί και προστατεύει την πολιτιστική κληρονομιά, θέτει φραγμούς στις μη εμπορικές πολιτιστικές ανταλλαγές και προάγει την καλλιτεχνική και λογοτεχνική δημιουργία, συμπεριλαμβανομένης και της δημιουργίας στον οπτικοακουστικό τομέα. Έχοντας πάντα ως γνώμονα τον σεβασμό των πολιτιστικών πτυχών, ευνοεί τη συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς στον τομέα

του πολιτισμού.

Η σημασία ύπαρξης μιας τέτοιας διάταξης στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα είναι ιδιαίτερα σημαντική για τη χώρα μας. Τη χώρα που γεννήθηκε ο πολιτισμός και η δημοκρατία. Η Ελλάδα έδωσε τα φώτα του πολιτισμού σε ολόκληρο τον κόσμο. Ο πολιτισμός είναι η πολιτιστική μας κληρονομιά, αλλά και η υπεράσπιση των αρχών και αξιών μας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και τα μέτρα που παίρνουμε για να καταπολεμήσουμε κάθε είδους διάκριση, προστατεύοντας παράλληλα τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες με δράσεις και μέτρα σε σημαντικούς τομείς, όπως αυτός της δημόσιας υγείας, για τον οποίο μίλησα στην αρχή της εισήγησής μου. Και πραγματικά, όλα αυτά επιτυγχάνονται με το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα που ευνοεί τις διαπολιτιστικές συνεργασίες και ανοίγει το δρόμο, κυρίως σε μας τους Έλληνες, να προβάλλουμε την πλούσια ιστορία μας, τον πολιτισμό μας, τις πολιτισμικές μας αξίες και τα ιδεώδη μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας θα ήθελα να τονίσω την ιδιαίτερη σημασία της κύρωσης του Ευρωπαϊκού Συντάγματος για τη χώρα μας γιατί οικοδομείται μια δημοκρατική και ειρηνική Ευρώπη, που θα διαμορφώσει δυναμικές προοπτικές για την ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Η κύρωση αυτή από το ελληνικό Κοινοβούλιο θα αποτελέσει ακόμη ένα θετικό και ιστορικό βήμα της χώρας μας, η οποία με το παρόν, ισχυροποιεί τη θέση της μέσα στην Ευρώπη. Σε κάθε περίπτωση έχουμε την πολιτική βούληση και την αποφασιστικότητα να μην μείνει η χώρα μας πίσω και να συγκαταλέγεται στους συμπτωταγωνιστές.

Θα εξαντλήσουμε κάθε ευκαιρία για να είμαστε μπροστά, ενεργά παρόντες με αισιοδοξία και αυτοπεποίθηση σε κάθε προσπάθεια που ενισχύει την Ευρώπη και πάνω από όλα προωθεί τα ελληνικά συμφέροντα για κάθε Ελληνίδα και κάθε Έλληνα ξεχωριστά. Γιατί, ας μη ξεχνάμε, η Ευρώπη μας αφορά όλους και οφείλουμε να έχουμε λόγο στις νέες εξελίξεις. Στις εξελίξεις που θα επηρεάζουν το μέλλον του δικού μας και πάνω από όλα των παιδιών μας, που απαιτούν από εμάς να διαμορφώσουμε τις συνθήκες εκείνες που θα τους επιτρέψουν να μεγαλώσουν σε ένα περιβάλλον υγιές και με ποιότητα στη ζωή τους.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Κωνσταντίνος Καίσερης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΗΣ : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αλήθεια ότι για να προσεγγίσουμε το περιεχόμενο μιας κορυφαίας Συνθήκης μεταξύ των κρατών, θα πρέπει να εντοπίσουμε την αιτία και την αναγκαιότητα για την οποία υπογράφεται, τα θεμέλια πάνω στα οποία στηρίζεται και τους βασικούς προσανατολισμούς των δεσμεύσεων που τα κράτη θα υποστούν.

Παλαιότερα, η αιτία μιας Συνθήκης, ήταν αποτέλεσμα ενός πολέμου. Τα θεμέλια ήταν γεμάτα με αίμα, κυρίως των ηττημένων. Και οι βασικοί άξονες της Συνθήκης αποτύπωναν την δύναμη του ισχυρού, του νικητή.

Σήμερα οι εκπρόσωποι ενός λαού, του λαού μας καλούμαστε να υπογράψουμε μια Συνθήκη της χώρας με τα άλλα κράτη της Ευρώπης που τα χαρακτηριστικά της δεν είναι παρόμοια με τις προηγούμενες. Αυτή η Συνθήκη δεν είναι αποτέλεσμα ενός πολέμου μεταξύ των κρατών. Τα θεμέλιά της δεν είναι γεμάτα αίμα ηρώων που νίκησαν στα πεδία της μάχης ή που προδόθηκαν από ομοεθνείς.

Οικειοθελώς καλούμαστε να αποφασίσουμε απαντώντας σ' ένα πολύ μεγάλο ερώτημα: Συμφέρει το λαό μας ή όχι; Ένας αγαθός παρατηρητής που από τον ουρανό βλέπει την πορεία των κρατών χιλιάδες χρόνια τώρα, θα πει: Καλά, τρελάθηκαν αυτοί οι Ευρωπαίοι, οι Βαλκάνιοι, οι Τούρκοι και σταμάτησαν τους πολέμους και τη λαφυραγώγηση των αδυνάτων; Δόξα σοι ο Θεός! Αντίθετα, ένας εξυπνος παρατηρητής της ιστορίας, γνωρίζοντας ότι το DNA του ανθρώπινου γένους δεν έχει αλλάξει, ότι δεν διαφέρει ο Ξέρξης από τον Χίτλερ, ο Αλέξανδρος από τον Ναπολέοντα, ο Γιάννης από τον Μερμέτη των Στενών του Βοσπόρου, κατανοώντας ότι η καταστροφική δύναμη των πυρηνικών προβλημάτισε τους ισχυρούς πολύ περισσότερο

από τις εκατόμβες των δύο παγκοσμίων πολέμων, τι θα πει; Οι ισχυροί δεν τρελάθηκαν, αλλά διάλεξαν άλλες μεθόδους. Και οι λαοί ακολούθησαν, γιατί η εξέλιξη κάνει πιο πολύτιμη τη ζωή τους, γιατί κουράστηκαν να μετρούν τους νεκρούς τους.

Συνθηκολόγησαν τα κράτη και οι λαοί, όχι πάνω στα ερείπια ενός πολέμου δίκαιου ή άδικου, αλλά από το φόβο ενός πυρηνικού ολοκαυτώματος. Η Συνθήκη πριν από τον πόλεμο, για έναν ειρηνικό πόλεμο. Η Συνθήκη αυτή δεν θα μπορούσε να υπάρξει, αν δεν είχε τα βασικά χαρακτηριστικά της έναρξης ενός ευρωπαϊκού πολέμου, τα μεγάλα ευρωπαϊκά ιδανικά και τον σκληρό και αδυσώπητο ανταγωνισμό. Η Συνθήκη αυτή με τις αξιακές αρχές της απομονώνει και αποβάλλει τις συντρέχουσες αφορμές των πολέμων, γιατί δεν ωφελούν πλέον, τις θρησκευτικές, εθνικιστικές δικτατορικές αιτίες των συγκρούσεων. Η Συνθήκη αυτή με τα ευρωπαϊκά δίκαια και τους κανόνες της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, προσδιορίζει με σαφήνεια το σύγχρονο πεδίο των μαχών καταργώντας τη γραμμή Μαζινό και το Ρούπελ. Η Συνθήκη αυτή αναγορεύει ως επίσημα όπλα του ειρηνικού πολέμου το χρήμα και τη γνώση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτήν την Ευρώπη και μ' αυτήν τη Συνθήκη, μέχρις ότου κατακτηθεί η ομοσπονδία, καλούνται οι κυβερνήσεις αυτής της διακυβερνητικής συμμαχίας των λαών που δεν θέλουν άλλο αίμα να θωρακίσουν τους λαούς τους όχι με όπλα και στρατιές, αλλά με το χρήμα και τις γνώσεις, ώστε οι ομοεθνείς τους να αγωνιστούν ισότιμα απ' ενός μεταξύ τους και απ' ετέρου με τους πολίτες των άλλων κρατών. Το ισότιμο σ' αυτήν την κρίσιμη φάση εξαρτάται αποκλειστικά από την κάθε κυβέρνηση, από τους δημοκρατικούς προσανατολισμούς της, από την εγρήγορση, τη μεθοδικότητα, την παρουσία, τη γνώση, τη φαντασία, την πολιτική ωριμότητα.

Και γιατί οι κυβερνήσεις; Οι ηγέτες των χιλιετηριδίων της ιστορίας μας τελείωσαν; Έπαψαν στη σύγχρονη εποχή να υπάρχουν εθνάρχες, στρατηλάτες, ηγέτες των λαών; Μελετώντας την πορεία αυτής της συμμαχίας θα αποδεχθούμε ότι μόνο οι ηγέτες θα μπορούσαν να εντάξουν την τότε «ψωροκώστανα» στην ΕΟΚ, την Ελλάδα στην ΟΝΕ, την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μόνο ένας Ανδρέας Παπανδρέου με το παλλαϊκό σύνθημα «ΕΟΚ και ΝΑΤΟ το ίδιο συνδικάτο» θα αποκάλυπτε τις προθέσεις και θα διεκδικούσε με τα μεσογειακά και διαρθρωτικά προγράμματα την περιφερειακή συνοχή και τη σύγκλιση των φτωχότερων με τους πλούσιους.

Σήμερα, ένα χρόνο μετά τη νέα διακυβέρνηση, βλέπουμε την απραξία. Παρακολουθούμε άφωνοι λαθμενούς χειρισμούς. Τον κύριο Πρωθυπουργό να απουσιάζει από τις κρίσιμες εξελίξεις. Τον Υπουργό του να διαπραγματεύεται εναντίον της προσαρμογής του περιβάλλοντος βάζοντας βέτο στην απόσυρση των διπύθμενων.

Τον φίλο κύριο Υπουργό Αιγαίου να διαπραγματεύεται ζωτικά θέματα των νησιωτικών περιοχών αντί του ίδιου του Πρωθυπουργού και στο τέλος να συμφωνεί στα άρθρα 220 και 167.3 των μέτρων συνοχής της Συνθήκης που εξαιρούν τα νησιά από τις εθνικές ενισχύσεις, σε αντίθεση με τη Γουαδελούπη και τη Μαδέρα και προσθέτουν στις νησιώτικες πολιτικές όλες τις περιοχές που συντελείται βιομηχανική μετάβαση, δηλαδή όλη την Ευρώπη.

Παρατηρούμε φαινόμενα χαιρετισμού ως νίκης, την απόφαση του ΕΚΟΦΙΝ για τα φορομπηχτικά αντιλαϊκά μέτρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας θα ήθελα με λύπη να πω ότι πολύ φοβάμαι πως σε λίγο καιρό στο σκληρό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα βρίσκονται η Βουλγαρία, η Πολωνία, η Αλβανία και η Τουρκία. Και μεις θα ψάχνουμε ακόμα να βρούμε στους διαδρόμους των Βρυξελλών το βασικό μέτοχο. Και φυσικά δεν θα φταίει η παρούσα Συνθήκη, αλλά η κυβέρνηση της την οποία θα πρέπει να καταψηφίσουμε και όχι το παρόν Σύνταγμα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο Υπουργός κ. Παυλίδης έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ (Υπουργός Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ εαυτόν

ιδιαίτερος τυχερό. Διότι η τύχη, τύχη καλή, με ευνόησε να έχω μετάσχει σε όλες τις κοινοβουλευτικές διαδικασίες, από εντάξεως της χώρας μας στην ΕΟΚ μέχρι σήμερα που κυρώνουμε τη Συνταγματική Συνθήκη για το μέλλον της Ευρώπης.

Εξαιρετική τύχη, κύριοι συνάδελφοι, διότι μου προσέφερε την ευκαιρία να παρακολουθήσω και την εξέλιξη των πραγμάτων. Κυρώσαμε το «Άμστερνταμ», κυρώσαμε τη «Νίκαια», και προ αυτών το «Μάαστριχτ». Ενθυμούμαι, ατενίζοντας τώρα τα έδρανα του Κοινοβουλίου, τις εικόνες των διαφόρων παρομοίων συνεδριάσεων. Ενθυμούμαι, επί παραδείγματι, την εικόνα κατά την κύρωση της Συμφωνίας για την ένταξη της χώρας μας στην ΕΟΚ! τα έδρανα του ΠΑΣΟΚ εδώ, άδεια τότε. Το ΠΑΣΟΚ, απόν.

Αλλά χαίρομαι γιατί σήμερα είναι παρόν. Και όχι απλώς είναι παρόν, ψηφίζει με τη Νέα Δημοκρατία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι εξαιρετικές οι στιγμές για το Κοινοβούλιο και μεγάλη τύχη για όλους εμάς. Διότι μας δίδετε η ευκαιρία να συνενώσουμε τις κοινοβουλευτικές μας δυνάμεις στην προσπάθεια των Ευρωπαίων να συγκροτήσουν κοινό τρόπο ζωής, βασισμένο σε κανόνες που να έχουν συνταγματική, απολύτως συνταγματική ισχύ με το νόημα που οι συνταγματολόγοι δίδουν σε αυτήν την έννοια. Όμως δεν μπορώ να παραλείψω –γι' αυτό ακριβώς ανέβηκα στο Βήμα– να κάμω παρατηρήσεις επί της διαδικασίας και επί της ουσίας. Μέχρι να φθάσουμε στη στιγμή που συγκροτήθηκε το κείμενο της Συνθήκης που σήμερα κυρώνουμε, περάσαμε διάφορες φάσεις. Πολλές φάσεις κυρίως κατά τη διαδικασία που αναπτύχθηκε στους κόλπους της «Συνέλευσης» υπό τον Ζισκάρ Ντ' Εστέν και κατά την οποία η τότε κυβέρνηση, δύο θέματα ουσίας για τη χώρα μας, κατά την κρίση μου, δεν είχε φροντίσει να τα φέρει στο επίπεδο που σήμερα βρίσκονται.

Ο μόλις κατελθών του Βήματος συμπατριώτης μου Βουλευτής από τα Δωδεκάνησα, εθεώρησε υποχρέωσή του να κάνει τις αιχμηρές του παρατηρήσεις και να αναφερθεί και στο πρόσωπό μου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Είπα την αλήθεια.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ (Υπουργός Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής): Θα μου επιτρέψει, ιδιαίτερος εκείνος, να πω και εγώ τη γνώμη μου επί των θεμάτων που χειρίσθηκα. Δεν θα την έλεγα εάν δεν γινόταν αυτή η μνεία.

Πράγματι είναι παράδοξο Υπουργός μη θεωρούμενος αρμόδιος να χειρισθεί θέματα τα οποία περνάνε, κυρίως, μέσα από τα κανάλια του Υπουργείου των Εξωτερικών, να μετέχει στις συζητήσεις και στις διαπραγματεύσεις, προ πάντων κατά την κρίσιμη φάση αναφέρομαι στα θέματα των νησιών, όπως θα έχετε αντιληφθεί.

Η ανάμειξη μου έγινε με έγκριση του Πρωθυπουργού και σε απόλυτη συμφωνία και συνεργασία με τον Υπουργό των Εξωτερικών, με το συνάδελφο κ. Μολυβιάτη. Και ποια ήταν:

Μου ανετέθη να συναντήσω όσους είχαν λόγο για το θέμα, το οποίο σήμερα παρουσιάζεται στο άρθρο III-220. Και είναι εκείνο το άρθρο το οποίο επιτέλους δίδει την καθαρά νομική βάση επί της οποίας κανείς μπορεί να οικοδομήσει την αξίωση τα Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να επιδείξουν ειδική μέριμνα για τους Ευρωπαίους νησιώτες. Δεκαεπταεκατομμύρια, κύριοι συνάδελφοι.

Βεβαίως, σε παλαιότερα παρόμοια κείμενα είχε συμβεί, κύριε Καίσερλη, αυτό το οποίο είπατε, απεσπάρθη δηλαδή, από την Ευρωπαϊκή Ένωση η υποχρέωση ειδικής μέριμνας για κάποιους νησιώτες, για τους νησιώτες των «απομακρυσμένων» περιοχών. Κάποιους κατονομάσατε, μάλιστα.

Θέλω να σας θυμίσω πάντως, ότι οι Αζόρες, οι Κανάριοι Νήσοι και οι γαλλικές κτήσεις το δικαίωμα αυτό το απέκτησαν επί ημερών κυβερνήσεως ΠΑΣΟΚ! 1997 στο Άμστερνταμ. Και τότε εσείς τι επράξατε; Πώς αντιμετωπίσατε το θέμα των ελληνικών νησιών; Αλλά ακόμη και διαρκούσης της Ελληνικής Προεδρίας, που στα χέρια σας είχατε και το μαχαίρι και το πεπόνι, τι εκάτατε;

Η τότε αντιπολίτευση και σήμερα Κυβέρνηση σας ενεθάρρυνε. Εγώ προσωπικώς, στις 30 Μαΐου 2003, σε αυτήν την Αίθουσα, ανέπτυξα επίκαιρη ερώτηση προς τον Πρωθυπουργό πριν

ανέβει στη Χαλκιδική και παραλάβει το κείμενο, το οποίο του παρέδωσε ο Πρόεδρος Ζισκάρ Ντ' Εστέν, για να τον ενθαρρύνουμε. Το έκαμα εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

Η απάντηση του τότε εκπροσωπήσαντος τον Πρωθυπουργόν χλιαρά. Μας ομίλησε περί διαγραμμάτων.

Ο σήμερον Πρόεδρος του Κόμματός σας στις 18 Ιουνίου 2003-περίπου δέκα ημέρες προ της Χαλκιδικής- ενώπιον των μελών της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων, ενημερώνων για τα εξελισσόμενα, ενθαρρύνθηκε, ωθήθηκε, από εμένα, έστω και τελευταία στιγμή, με τη στήριξη της μεγάλης πλειοψηφίας του ελληνικού Κοινοβουλίου, επιτέλους κάτι να ζητήσει για τα νησιά! Μηδέν από μηδέν, μηδέν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Τι λέτε;

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ (Υπουργός Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής): Παρεδόθη το κείμενο με ασαφείς περιγραφές.

Η Ιταλική Προεδρία, η διαδεχθείσα την Ελληνικήν, εκείνη προσεπάθησε κάτι να κάμει. Αλλά η αποτυχία της Νάπολης και εκείνο το ισοπέδωσε.

Ευτυχώς οι Ιρλανδοί και ευτυχώς η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, η οποία σταυροφορία εκήρυξε για το ζήτημα αυτό. Και θεωρώ μεγάλη μου τιμή το ότι μου ανετέθη να κάμω ό,τι εσείς γνωρίζετε και θεωρείτε -είσθε ο μόνος ίσως ή και ολίγοι γύρω από εσάς- ότι εξημίωσε τον τόπο. Δεν συμφωνούν όσοι έστειλαν αυτές τις επιστολές, τις συγχαρητήριες, ο Μαμπρίνι, ο Πρόεδρος του Ινσουλέρ -είναι τα ευρωπαϊκά νησιά- ο Hache, ο Γενικός Γραμματέας της CRPM, η οποία είχε έρθει και εις την γενέτειρά σας να συνεδριάσει, οι ευρωπαϊκές δηλαδή, νησιωτικές περιφέρειες, ο Γενικός Γραμματέας του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, όλα τα κεντροδεξιά κόμματα της Ευρώπης και ο Επιμελητηριακός Όμιλος Ανάπτυξης Ελληνικών Νήσων...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Για το ECOFIN μάς συγχαίρει.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ (Υπουργός Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής): ... ο ελληνικός ΕΟΑΕΝ στους οποίους το προσκλητήριο σήμερα υπακούσατε. Τους συναντήσατε, εξ όσων γνωρίζω, σήμερα το πρωί.

Τα καταθέτω αυτά στα Πρακτικά της Βουλής για την ιστορία και μόνο.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής κ. Αριστοτέλης Παυλίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ: Οι νησιώτες, τι λένε;

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ (Υπουργός Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής): Οι νησιώτες για πρώτη φορά έχουν το δικαίωμα να αξιώσουν, κάτι που δεν τους επέτρεψε ούτε το Άμστερνταμ με τη θολή εκείνη αναφορά του στα νησιά, ούτε η Νίκαια. Γι' αυτό και ουδέποτε η Ευρωπαϊκή Ένωση σχεδίασε μια δράση αποκλειστικά για τους νησιώτες. Ούτε μια για δείγμα!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Μα τι λέτε, κύριε Υπουργέ;

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ (Υπουργός Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής): Γιατί εάν είχε τότε επιτύχει η προσπάθειά σας, δεν θα ισχυρίζοσασταν σήμερα ότι κάτι εκάματε και εσείς κατά την τελευταία φάση συντάξεως της Συνθήκης που σήμερα κυρώνουμε. Ούτε μια δράση δεν χρηματοδοτήθηκε αποκλειστικά για τα νησιά, από Κοινοτικά Ταμεία, επί ημερών κυβερνήσεώς σας!

Από εδώ και πέρα, κύριοι συνάδελφοι, έχουμε νομική βάση. Και αυτή είναι η μεγάλη επιτυχία. Αυτήν τη νομική βάση επιχειρούμε να αξιοποιήσουμε τώρα, που έχουμε κάμει το δρομολόγιο Αθήνα - Βρυξέλλες, Κολιάτσου - Παγκράτι, τώρα που συζητούνται οι κανονισμοί για την λειτουργία των διαρθρωτικών ταμείων στην επόμενη περίοδο, 2007-2013, και προσπαθούμε να πείσουμε τα κοινοτικά όργανα και νησιωτικά προγράμματα να σχεδιάσουν και ό,τι παραλείψατε εσείς να συμπληρώσουν.

Και πλέον δεν είμαστε μόνοι. Τώρα έχουμε και συμμάχους άλλες χώρες νησιωτικές νέες, όπως η Μάλτα και η Κύπρος και παλαιές, όπως η Ιρλανδία και η Φιλανδία, οι οποίες αξιοποιούν και εκείνες αυτό που εμείς ως πρωτοπόροι αποσπάσαμε μετά από σκληρές διαπραγματεύσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κείμενα επί κειμένων στη διάθεσή σας, τα οποία επιβεβαιώνουν το λόγο μου το ακριβές, γιατί το αληθές δεν αμφισβητείται ούτε κατά διάνοια. Η ακρίβεια είναι αυτή που πιθανόν να συζητείται για πληρέστερη ενημέρωσή σας. Είναι στη διάθεσή σας, ωστόσο, ό,τι απαιτείται προς τούτο!

Έτσι, λοιπόν, σήμερα κυρώνουμε αυτήν τη Συνθήκη για το μέλλον της Ευρώπης, βασισμένη σε αρχές που ήδη περιγράφηκαν, εξαιρετικές αρχές, όπως ο ανθρωπισμός, η καρδιά αυτής της υποθέσεως.

Η χώρα μας έχει ένα ειδικό ενδιαφέρον επί δύο θεμάτων. Το πρώτο θέμα είναι η αναγνώριση της νησιωτικότητας μέσα από μία νέα αντίληψη περί συνοχής. Η νέα αντίληψη συνίσταται στη συμπλήρωση της προηγούμενης διπτύχου έννοιας, οικονομική και κοινωνική, που καθιστάται τρίπτυχο! Γίνεται, δηλαδή, οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή!

Αυτό είναι μια μεγάλη υπόθεση για εμάς τους νησιώτες, οι οποίοι έχουμε τη δυνατότητα ό,τι μέχρι σήμερα δεν επετεύχθη, να πραγματοποιηθεί δια πρωτοβουλιών των Κοινοτικών Οργάνων, της Κομισιόν προπαντός. Ιδιαίτερως ζητείται να ενδιαφερθεί η Κομισιόν για τους νησιώτες, με επιταγή μορφής και ισχύος συνταγματικής να το επιδείξει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τη θέση του Έλληνα Υπουργού Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, σήμερα, προς μελαγχολία σας, κύριε Καίσερλντ, συνεχίζω να αναμειγνύομαι στα νησιωτικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Πιστεύω ότι αυτή η ανάμειξη με τη στήριξη του ελληνικού Υπουργείου των Εξωτερικών και του ελληνικού Υπουργείου Οικονομίας θα επιτύχει, όπως πέτυχε και η προσπάθεια για να αναγνωρισθεί ο τουρισμός ως μια από τις πολιτικές τις οποίες πλέον στηρίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το άρθρο 281 αποτελεί και αυτό επιτυχία στην οποία η ελληνική πλευρά συνέβαλε αποφασιστικότερα. Και συνέβαλε και ο ομιλών από άλλης θέσεως ως Πρόεδρος της Επιτροπής Τουρισμού του Συμβουλίου της Ευρώπης. Με ευθεία γραμμή, με τα μέλη της «Συνέλευσης», η οποία συνέταξε το Ευρωσύνταγμα, και ιδιαίτερως τον Πρόεδρο Ζισκάρ Ντ' Εστέν. Καταθέτω επιστολή μου προς αυτόν.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ: Συγκοινωνίες δεν έχουν τα νησιά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Βάλτε και κανένα πλοίο να πάει στα νησιά και μετά συζητάμε.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ (Υπουργός Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής): Κύριοι συνάδελφοι, ό,τι και να λέτε, αυτό το οποίο σήμερα το 90% του Κοινοβουλίου ψηφίζει, θεωρώ ότι είναι επιτυχία των Ευρωπαίων πολιτών, αλλά και επιτυχία εκείνων των μελών της Κυβερνήσεως, τα οποία, καθόσον αφορά στο θέμα της νησιωτικότητας και του τουρισμού, χειρίστηκαν κατά τη διάρκεια των τελευταίων διαπραγματεύσεων και φθάσαμε στο σημείο σήμερα να έχουμε διατάξεις σε κείμενο ισχύος συνταγματικής.

Αυτά που λέγω, τα λέγω προπάντων σε εσάς, κύριοι, που δεν ψηφίζετε..

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ: Ψηφίζουμε, απλά καταψηφίζουμε.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ (Υπουργός Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής): ...διότι ό,τι και να σχολιάζουν οι εκ του ΠΑΣΟΚ, τελικώς ψηφίζουν.

Εσείς, κύριοι συνάδελφοι της Αριστεράς, ξανασκεφθείτε το. Έχετε μια λαμπρά ευκαιρία να γίνεται ευρωπαϊκή Αριστερά. (Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ: Εξασφαλίστε τα πλοία στα νησιά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Θα βάλετε κανένα πλοίο;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Πείτε στους νησιώτες για το καμποτάζ, γιατί δεν έχουν πλοία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Για την Αλόνησο θα τα πούμε άλλη φορά, κύριε Γκατζή.

Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό, γιατί δεν έκανε και χρήση του δεκαπενταλέπτου που δικαιούται μέχρι τώρα.

Το λόγο έχει η συνάδελφος κ. Σοφία Βούλτεψη.

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Αγαπητοί συνάδελφοι, ήταν μαραθώνια αυτή η σημερινή συνεδρίαση -θα ακολουθήσουν και άλλες- και καθώς η ώρα προχωρούσε και λιγοστεύαμε σε αυτήν την Αίθουσα αναρωτιόμουν κάτι που αναρωτιέμαι συχνά: Τι βλέπουν

αυτήν τη στιγμή οι Έλληνες και οι Ελληνίδες;

Θα ήθελα σε αυτήν μου την ομιλία να ασχοληθώ με τα θέματα που ανέλυσα στην επιτροπή, δηλαδή τα θεσμικά ζητήματα της Συνταγματικής Συνθήκης, το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων, του Ευρωκοινοβουλίου, τα Πρωτόκολλα που αφορούν την Αρχή της Επικουρικότητας και της Αναλογικότητας.

Αισθάνομαι, όμως, υποχρεωμένη να χρησιμοποιήσω το χρόνο που έχω στη διάθεσή μου για ένα θέμα το οποίο θεωρώ κρίσιμο και επομένως κορυφαίο και εθνικό. Δυστυχώς, συνέβη αυτό που εγώ και άλλοι από εμάς είχαμε προβλέψει κατά τη συζήτηση στην επιτροπή. Η συζήτηση για τη Συνταγματική Συνθήκη στην Επιτροπή -και μάλλον και τώρα- έληξε στην απόλυτη σιωπή. Με δεδομένο ότι το πολίτευμα είναι δημοκρατία, αλλά το καθεστώς ιδιότυπο τηλεοπτικό, τα μέσα ενημέρωσης αγνόησαν τις συνεδριάσεις της επιτροπής για τη Συνταγματική Συνθήκη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Είναι τυχαίο;

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Αυτό λέω, κύριε συνάδελφε. Δεν δόθηκε καν η είδηση ότι το θέμα συζητείται τώρα στην Ολομέλεια και πριν από λίγες μέρες στην αρμόδια επιτροπή, έστω και με τη μετάδοση μερικών βουβών εικόνων που ίσως να κέντριζαν το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης. Αντίθετα, -το έχω ξαναπεί- σε όλο αυτό το διάστημα οι Ελληνίδες και οι Έλληνες πληροφορήθηκαν τα πάντα για το βίο και την πολιτεία του Βαβύλη και του Γιοσάκη και στην περίπτωση αυτή αποδείχθηκαν όλοι λαλίστατοι.

Αναπτύχθηκαν ενδιαφέρουσες συζητήσεις στην επιτροπή, αλλά εμείς τα είπαμε, εμείς τα ακούσαμε. Οι Έλληνες για άλλη μια φορά δεν κρίθηκαν άξιοι να ενημερωθούν για τη Συνθήκη που θα αλλάξει τη ζωή τους. Θυμίζω στους συναδέλφους ότι κατά την πρώτη συνεδρίαση στην επιτροπή είχαμε συζητήσει ότι έπρεπε να ζητήσουμε αυτές οι συζητήσεις να προβληθούν από τα μέσα ενημέρωσης για να λάβει γνώση ο ελληνικός λαός. Φυσικά, η ευχή ήταν πολύ ωραία για να βγει αληθινή.

Γνωρίζουμε, βέβαια, όλοι ότι το Σύνταγμα με το άρθρο 15 προβλέπει πως η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του κράτους και πως επί του θέματος το Σύνταγμα δεν κάνει διάκριση μεταξύ ιδιωτικών και δημοσίων μέσων ενημέρωσης, πρώτον, διότι όλα κάνουν χρήση δημοσίων συνηγοτήτων που ανήκουν στον ελληνικό λαό και δεύτερον, διότι οι Έλληνες συμβάλλουν οικονομικά για τη λειτουργία και των δημοσίων και των ιδιωτικών μέσων, στην περίπτωση των δημοσίων με το τέλος της ΔΕΗ και στην περίπτωση των ιδιωτικών -κατά την άποψή μου που πιστεύω ότι είναι σωστή- με τη συμμετοχή των πολλών στις θεαματικότητες, έστω τις αμφισβητούμενες: Στη διάρκεια αυτής της διαδικασίας οι πολίτες πωλούνται στις διαφημιστικές εταιρείες, οι οποίες με τη σειρά τους πωλούν στους διαφημιζόμενους, οι οποίοι με τη σειρά τους πωλούν στους πολίτες τα προϊόντα τους.

Και αναρωτιέμαι: Πώς αισθάνονται τώρα όλοι εκείνοι οι συνάδελφοι που τόσο καιρό σφάζονται στις ποδιές των βασικών μετόχων, ασχολούμενοι με το ποιος θα κατέχει τα μέσα ενημέρωσης και αδιαφορώντας για το τι θα μεταδίδουν τα μέσα ενημέρωσης; Πώς αισθάνονται οι συνάδελφοι που ψήφισαν στην προηγούμενη Βουλή το άρθρο 15 του Συντάγματος, το οποίο μιλά και για αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων και προϊόντων του λόγου και της τέχνης αλλά και για την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας; Πώς αισθάνονται, όταν βλέπουν να παραβιάζονται συστηματικά οι συνταγματικοί κανόνες που οι ίδιοι ψήφισαν και έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή τους; Πώς αισθάνονται ειδικά εκείνοι εκ των συναδέλφων που εμφανίζουν εαυτούς ως συγγραφείς του Συντάγματος και περίπου ταυτίζονται με το Μωσέ στον οποίο ο Θεός παρέδωσε τις πλάκες με τις Δέκα Εντολές; Προφανώς, παρηγορούνται σκεπτόμενοι πως και ο Θεός δεν πρέπει να είναι πολύ ευχαριστημένος από το γεγονός ότι οι άνθρωποι παραβιάζουν συστηματικά τις εντολές του.

Και επειδή δεν μου αρέσει να μιλάω αόριστα, θα το κάνω συγκεκριμένο. Πώς αισθάνεται ο κ. Βενιζέλος που το Σύνταγμα, το οποίο αρέσκειται να μας αναλύει ως αυθεντικός ερμηνευτής

του, παραβιάζεται συστηματικά; Υπάρχει καμία αμφισβήτηση επί αυτού; Υπάρχει κανείς που να υποστηρίζει ότι εξασφαλίζεται η επιταγή του Συντάγματος περί μετάδοσης των πληροφοριών και των ειδήσεων περί ποιοτικής στάθμης, κοινωνικής αποστολής και πολιτιστικής ανάπτυξης της χώρας; Και μετά από όλα αυτά μας μάρανε ο «Βασικός Μέτοχος».

Το χειρότερο που ακούσαμε στη συζήτηση στην επιτροπή μάλιστα είναι ότι γι' αυτόν ακριβώς το λόγο η Αντιπολίτευση ζητάει δημοψήφισμα για τη Συνταγματική Συνθήκη. Για να δημιουργηθεί μας είπαν ο αναγκαίος θόρυβος και να προβληθεί το θέμα από τα μέσα ενημέρωσης. Αλήθεια; Δεν ημερεύει αλλιώς το θερίο; Μόνο με τρुक και τεχνάσματα;

Όπως είπα και στην επιτροπή, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν πιστεύω ότι πρέπει να καταφεύγουμε σε τρुक για να προβάλουν τα μέσα ενημέρωσης τις πραγματικά, χρήσιμες για το λαό πληροφορίες. Ένα κράτος, ένα κοινοβούλιο, οφείλουν να βρίσκουν τους τρόπους να επιβάλλουν τη βούλησή τους που αποτελεί και βούληση του λαού που ψηφίζει, χωρίς να καταφεύγουν σε τεχνάσματα.

Πιστεύω επίσης ότι την ημέρα που οι πολιτικοί θα επιλέξουν αυτόν τον τρόπο προβολής της πολιτικής, η αποτυχία του πολιτικού συστήματος ως προϊόν της λαϊκής βούλησης θα είναι πλήρης. Και αν αυτό συμβαίνει πρέπει να βρούμε και να το πούμε στο λαό, ότι, δηλαδή, αποτύχαμε πλήρως να του εξασφαλίσουμε το ιερό δικαίωμα στην ενημέρωση και ότι καθόμαστε και παρακολουθούμε αμέτοχοι και ασυγκίνητοι το λαό να μετατρέπεται σε στρατιά ρακοςυλλεκτών που βουτά στη χλωματερή μιας υπερενημέρωσης χωρίς ειδήσεις, προκειμένου οι άνθρωποι να αποσπάσουν κάποια χρήσιμη για τη ζωή τους πληροφορία.

Προφανώς αντιληφθήκατε ότι δεν έκρινα σκόπιμο να αναλύσω θέματα πολύ σημαντικά, όπως είναι ο ενισχυμένος ρόλος του Ευρωκοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων, καθώς και τα μέτρα που θεραπεύουν ζητήματα διαφάνειας και ψυχικής απόστασης μεταξύ των λαών και του κέντρου των Βρυξελλών, ακριβώς επειδή πιστεύω ότι εδώ και χρόνια βρίσκεται σε εξέλιξη μία επιχείρηση λοβοτομής στον εγκέφαλο του ελληνικού λαού και κάποιοι εδώ πέρα σκοτώνονται υπέρ του ανταγωνισμού, λες και ο ανταγωνισμός και οι μπιζνες πρέπει να έχουν οποιαδήποτε σχέση με θεμελιώδη δικαιώματα, όπως το δικαίωμα του λαού στην ενεργητική και όχι στην παθητική ενημέρωση. Και όσοι κάνουν ότι δεν βλέπουν, υποτάσσονται κατά τη γνώμη μου στα συμφέροντα. Περιβάλλοντας την υποταγή τους με το μανδύα της επιστημοσύνης και του κοινοβουλευτισμού.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα στην Αίθουσα)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Και από τις άλλες πτέρυγες χειροκροτούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ναι, θα γραφτεί από όλες τις πτέρυγες και από το ΠΑΣΟΚ.

Ο κ. Τσιόγκας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Τα σοβαρά ερωτήματα που έβαλε η προηγούμενη ομιλήτρια η κ. Βούλτεψη δεν αφορούν μόνο το ΠΑΣΟΚ, αφορούν όλους και τη Νέα Δημοκρατία.

Κύριε Πρόεδρε, η Ευρωπαϊκή Συνθήκη δεν είναι ένα πρωτότυπο αυτοτελές κείμενο. Αποτελεί συρραφή και κωδικοποίηση όλων των προηγούμενων συνθηκών, οι οποίες έχουν κυρωθεί με νόμο και ισχύουν. Η Συνθήκη του Μάαστριχτ, του Άμστερνταμ, της Νίκαιας. Η Ευρωπαϊκή Συνθήκη αποθεώνει τον ανταγωνισμό, την απελευθέρωση της αγοράς, τη μείωση της εργατικής δύναμης. Προωθεί την ποινικοποίηση της πολιτικής και συνδικαλιστικής δράσης. Προωθεί τις διώξεις των φιλειργενιστών, των μαθητών, των αγροτών, των εργαζομένων. Προωθεί την αστυνομοκρατία, τη βία καταστολή, ενάντια στα λαϊκά κινήματα, ενάντια στις κινητοποιήσεις της εργατικής τάξης.

Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση με τη Συνθήκη προχωρά με σκοπό να συντρίψει τους λαούς και τα κινήματα που έχουν στόχο την ανατροπή της αλλά και όσους αντιστέκονται. Επιδιώκει να διασφαλίσει την καπιταλιστική εξουσία, τη διαίωνιση της εξουσίας του κεφαλαίου, την εξασφάλιση των κερδών τους. Θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η ελευθερία του κεφαλαίου.

Αλήθεια, υπάρχουν άνεργοι που να κινούν ελεύθερα τα κεφάλαιά τους; Υπάρχουν απλοί εργαζόμενοι που να θέλουν να κινήσουν ελεύθερα τα κεφάλαιά τους, την ελεύθερη αγορά, την ελεύθερη διακίνηση εμπορευμάτων; Υπάρχουν φτωχοί και μεσαίοι αγρότες που μπορούν να διακινήσουν τα εμπορεύματά τους ελεύθερα, την ελεύθερη διακίνηση εργατικού δυναμικού, να συνεχιστεί, δηλαδή, το δουλεμπόριο, την ελεύθερη διακίνηση υπηρεσιών; Όλα αυτά από αυτούς που τα έχουν και σε βάρος των πολλών, οι οποίοι είναι τα υποζύγια. Όλα αυτά είναι και οι περιφημες ελευθερίες της Συνθήκης του Μάαστριχτ που ψηφίσατε εδώ στη Βουλή και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ και ο Συνασπισμός.

Επίσης επαναβεβαιώνεται και κατοχυρώνεται στη Συνθήκη όλη η φιλοσοφία της οικονομικής και νομισματικής ενοποίησης την οποία πάλι ΠΑΣΟΚ, Νέα Δημοκρατία και Συνασπισμός αποθεώσατε και ψηφίσατε εδώ στο Κοινοβούλιο.

Την Οικονομική και Νομισματική Ενοποίηση που κατοχυρώνει τις ανατροπές στις εργασιακές σχέσεις. Τη διάλυση της κοινωνικής ασφάλισης. Τις ιδιωτικοποιήσεις, την εξάπλωση της φτώχειας. Πουθενά δεν αναφέρεται κάτι για τη λαϊκή κυριαρχία. Η αναφορά στο δικαίωμα της απεργίας είναι ανεπαρκής ενώ στο ίδιο άρθρο και ως συνέχεια κατοχυρώνεται η εργοδοτική απεργία, το περίφημο lock out. Ενώ τα κοινωνικά δικαιώματα της υγείας και της παιδείας θυσιάζονται στο βωμό της Οικονομικής και Νομισματικής Ενοποίησης και των κερδών του μεγάλου κεφαλαίου.

Η Ευρωπαϊκή Συνθήκη ενισχύει την εξουσία των ισχυρών, την ένταση της υπερεκμετάλλευσης και της ληστείας των εργαζομένων. Είναι μία Συνθήκη αντιλαϊκή, αντιδραστική, αντιδημοκρατική. Είναι μία Συνθήκη της πλουτοκρατίας. Τα κοινωνικά δικαιώματα δεν είναι πλέον υποχρέωση του κράτους με την Ευρωπαϊκή Συνθήκη. Η νέα αυτή άποψη δεν συνδέει το κοινωνικό δικαίωμα με μία ελάχιστη παρέμβαση του κράτους, αλλά θεωρεί ότι το δικαίωμα μπορεί να υλοποιείται από τον ιδιωτικό τομέα. Αποσυνδέεται η έννοια του κοινωνικού δικαιώματος από την αντίστοιχη κρατική υποχρέωση και δαπάνη. Ομολογείται στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη ότι τα κοινωνικά δικαιώματα προκαλούν επιβαρύνσεις στο κράτος γι' αυτόν το λόγο αφαιρούνται τα δικαιώματα.

Η Ευρωπαϊκή Συνθήκη επιβεβαιώνει τις αποφάσεις της τελευταίας εαρινής Συνόδου που έγινε στις 22 και 23 Μάρτη του 2005 στις Βρυξέλλες όπου οι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κεντροδεξιοί, κεντροαριστεροί, σοσιαλδημοκράτες ομόφωνα αποφάσισαν να επιταχύνουν την εφαρμογή των αντεργατικών αποφάσεων της Συνόδου Κορυφής της Λισαβόνας με την οποία επιδιώκουν -ακούστε- κυρίως οι άνεργοι, οι εργαζόμενοι, οι συνταξιούχοι τη μείωση των συντάξεων, τη γενίκευση της μερικής απασχόλησης, την κατάργηση της μονιμότητας, την κατάργηση των συμβάσεων, τη γενίκευση των ατομικών συμβάσεων έστω και αν είναι σύμβαση μόνο για μία μέρα, την αύξηση των ωρών εργασίας, την απελευθέρωση του ωραρίου, την κατάργηση της κυριακάτικης αργίας, την επιτάχυνση των ιδιωτικοποιήσεων, τη μεγαλύτερη εμπορευματοποίηση σε υγεία και παιδεία, την ένταση της επίθεσης στα δημοκρατικά δικαιώματα.

Για όλα αυτά ο ελληνικός λαός και οι λαοί της Ευρώπης πρέπει να πούνε όχι στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη, όχι στην Ευρωπαϊκή Ένωση του κεφαλαίου.

Η Νέα Δημοκρατία και του ΠΑΣΟΚ είναι συνένοχοι που προασπίζονται και προωθούν τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου και αυξάνουν τα κέρδη τους. Η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ γεννά την ανεργία, την υποαπασχόληση, τη λιτότητα, τη φτώχεια. Αυτή η πολιτική ευθύνεται για τους καημούς και τα βάσανα του ελληνικού λαού.

Κύριο στόχο της συντονισμένης στρατηγικής για την απασχόληση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη - μέλη είναι η προαγωγή και η δημιουργία εξειδικευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού ενωνώντας τους «απασχολήσιμους» αυτούς, δηλαδή, που θα τους αλλάζουν οι βιομήχανοι σαν τα πουκάμισα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με τη Συνθήκη προωθεί μια αγορά εργασίας που ανταποκρίνεται ταχύτατα στις εξελίξεις της οικο-

νομίας με στόχο την ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων που σημαίνει περισσότερη γενίκευση της μερικής απασχόλησης, ωρομίσθια δίωρα, τριώρα, τετράωρα, συμβάσεις, ανασφάλιστη εργασία.

Βέβαια πρέπει να σημειώσουμε και να πούμε ότι όλα αυτά επιδιώκουν το ξεζούμισμα των εργαζομένων, περισσότερα εργατικά ατυχήματα, λιγότερα μέτρα προστασίας για τη ζωή των εργαζομένων.

Η πολιτική της απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης χαράσσεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Αυτό δίνει τις κατευθύνσεις και ελέγχονται τα κράτη - μέλη σε ετήσια βάση πάνω στις κατευθύνσεις και τις οδηγίες και την πολιτική της απασχόλησης.

Στα πλαίσια των πιο πάνω στόχων της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση προωθούνται πολύ συγκεκριμένες ρυθμίσεις.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με την Ευρωπαϊκή Συνθήκη έχει ως βάση την ελεύθερη διακίνηση εργατικού δυναμικού: δουλεμπόριο. Θέλουν και επιδιώκουν την κινητικότητα των εργαζομένων χωρίς δικαιώματα.

Δεν τους ενδιαφέρει, όμως, αν θα βρίσκουν δουλειά, αν σήμερα ή αύριο θα εργάζονται. Γιατί σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση των είκοσι πέντε οι άνεργοι είναι πάνω από τριάντα εκατομμύρια. Είναι, βεβαίως, λιγότερες οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται, ενώ πολύ περισσότερες είναι οι απολύσεις που έχουμε κάθε μέρα.

Καθιερώνεται η διευθέτηση του χρόνου εργασίας, όπως θέλουν οι βιομήχανοι. Δηλαδή σήμερα θα δουλεύετε δωδεκάωρο ή δεκατετράωρο. Αύριο δύο ώρες. Υπερωρίες, όμως, δεν έχει. Στο τέλος θα τα ισοφαρίσουμε. Αυτά σημαίνουν κατάργηση του οκτάωρου, κατάργηση του επτάωρου, κατάργηση ακόμη και του δώρου Χριστουγέννων και Πάσχα.

Προωθείται περισσότερο ο κοινωνικός εταιρισμός -όχι ότι δεν υπάρχει σήμερα- ανάμεσα Σύνδεσμο Βιομηχάνων και στη ΓΣΕΕ και στην ΑΔΕΔΥ, αλλά θα τον προωθούν ακόμη περισσότερο. Θα γίνουν, δηλαδή, τα συνδικάτα το «μακρύ χέρι» της Κομισιόν.

Για όλα αυτά εμείς θέλουμε να τονίσουμε ότι θα έχουμε πλήρη απελευθέρωση των απολύσεων. Οι συνθήκες απασχόλησης των εργαζομένων που ζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ζητούν εργασία θα είναι αντεργατικές πέρα για πέρα. Πρόκειται για επικίνδυνες ρυθμίσεις που έχουν στόχο να δυσκολέψουν την ταξική πάλη για την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων σε κλαδικό και εργοστασιακό επίπεδο.

Επίσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει διάθεση να νομιμοποιήσει ούτε καν τους ξένους εργάτες, τους οποίους θα κρατάει σε ομηρία. Θα τους κρατάει ως εφεδρικό στρατό, για να κτυπάει τα δικαιώματα των εργαζομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γι' αυτό, λοιπόν, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας καλεί τον ελληνικό λαό να εκφράσει με κάθε τρόπο την αντίθεσή του στο Ευρωσύνταγμα, να πει ένα διπλό «όχι» στην Ευρωπαϊκή Ένωση των κεφαλαιοκρατών, να αγωνιστεί για μια άλλη Ευρωπαϊκή Ένωση που την εξουσία θα την έχουν οι ίδιοι οι λαοί και όχι οι κεφαλαιοκράτες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο κ. Αλιβιζάτος.

ΠΕΤΡΟΣ - ΠΑΥΛΟΣ ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να ξεκινήσω την ομιλία μου με μια φράση του αρχιτέκτονα της ένταξης της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, του Κωνσταντίνου Καραμανλή, την οποία είχε πει το 1983 ως Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας μιλώντας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Είναι μια φράση ιδιαίτερα επίκαιρη για τη σημερινή μας συζήτηση, γι' αυτό θέλω να ξεκινήσω την τοποθέτησή μου με αυτή.

Είχε πει, λοιπόν, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής: «Η ένωση των λαών της Ευρώπης θα είναι το μεγαλύτερο επίτευγμα στην ιστορία της Ηπείρου μας και θα είναι ένας μεγάλος σταθμός στην παγκόσμια ιστορία. Είναι ένα έργο που θα υπηρετήσει την ελευθερία, την ειρήνη και την πρόοδο όχι μόνο των Ευρωπαίων, αλλά και όλων των λαών της γης. Μπορεί οι αντιδραστικοί να το πολεμήσουν. Μπορεί οι σκεπτικιστές να το επιβραδύνουν. Δεν

μπορούν, όμως, να το ματαιώσουν, γιατί αποτελεί ιστορική επιταγή.»

Για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός της Ελλάδας αποτελεί ξεκάθαρη στρατηγική επιλογή, μια επιλογή που δεν τίθεται σε αμφισβήτηση και δεν αποτελεί αντικείμενο μικροκομματικής εκμετάλλευσης. Θέλουμε την Ελλάδα στην καρδιά της Ευρώπης, στο επίκεντρο των ευρωπαϊκών εξελίξεων.

Αυτή η επιλογή μας σημαίνει ενεργή συμμετοχή σε όλους τους νέους ευρωπαϊκούς θεσμούς, στη διαμόρφωση των συνθηκών και στη λήψη των αποφάσεων που θα προωθήσουν, ουσιαστικά, την πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης. Σημαίνει αταλάντευτη απόφαση να διασφαλίσουμε στους Έλληνες και στις Ελληνίδες το δικαίωμα να απολαμβάνουν το ίδιο αίσθημα ασφαλείας και ευημερίας που απολαμβάνουν οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι. Και έχουμε την πολιτική βούληση να γίνει η χώρα μας ένας από τους πρωταγωνιστές της Ευρώπης στη μακρά διαδικασία ενοποίησής της. Γι' αυτό και φέραμε την Ελλάδα στην πρώτη σειρά των κρατών που θα κυρώσουν τη συνταγματική συνθήκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ασφαλώς όλοι μας γνωρίζουμε ότι το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα είναι ένα κείμενο προσαρμοσμένο στην ιδιομορφία του όλου εγχειρήματος.

Δεν είναι το καθοριστικό άλμα προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, δεν δίνει άμεσες λύσεις στα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Ευρωπαίοι πολίτες. Όμως κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί –ούτε και αυτοί που δεν επιθυμούν την επιτυχή ολοκλήρωση του εγχειρήματος– ότι είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα στην πορεία για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Και μπορεί να μην προσεγγίζουμε όλοι με τον ίδιο τρόπο το περιεχόμενο αυτού του Συντάγματος, όμως δεν μπορεί να μας διαφεύγουν δύο πράγματα: πρώτον, ότι το Σύνταγμα είναι ένας σταθμός στη διαδικασία μετεξέλιξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεύτερον, ότι αναγκά τα σύμπτωση των πολιτικών βουλήσεων των πρωταγωνιστών της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, που είναι βεβαίως τα κράτη – μέλη.

Είναι ένα κείμενο, που προσέκυψε μέσα από μια δημοκρατική διαδικασία, μέσα από διάλογο και απαντά στην ανάγκη να καλύψει η Ευρώπη το δημοκρατικό της έλλειμμα, να εξορθολογίσει τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και να γνωρίζει ο πολίτης ποιος, γιατί και πώς αποφασίζει, να γίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση περισσότερο διαφανής, να έρθει πιο κοντά στον πολίτη. Είναι ένα απαραίτητο βήμα για την ενίσχυση και διευκόλυνση της πολιτικής λειτουργίας του εγχειρήματος της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Ιδιαίτερα σημαντικό για τη χώρα μας είναι το γεγονός ότι μέσα από το Ευρωσύνταγμα ενισχύεται η συνεργασία των μελών της Ένωσης στην άμυνα και την ασφάλεια, μεταξύ των άλλων, με τη ρήτρα της αλληλεγγύης. Επίσης, μεγάλη σημασία έχει και το γεγονός ότι στις υποστηρικτικές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνεται ο τουρισμός και η πρόβλεψη δράσεων για την ενίσχυσή του, όπως επίσης και το γεγονός ότι στην εφαρμογή ειδικών μέτρων και ειδικών πολιτικών για την ανάπτυξη υπάγονται όχι μόνο ορισμένες, αλλά όλες οι νησιωτικές, κύριε Υπουργέ...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ (Υπουργός Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής): Όλες.

ΠΕΤΡΟΣ - ΠΑΥΛΟΣ ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ: Όλες οι νησιωτικές, οι συντοριακές και ορεινές περιοχές.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ (Υπουργός Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής): Όμως, κύριε συνάδελφε, αυτά να τα λέμε στην απέναντι πτέρυγα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Και οι αποβιομηχανοποιημένες περιοχές. Όλη η Ευρώπη είναι μέσα.

ΠΕΤΡΟΣ - ΠΑΥΛΟΣ ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ: Θα το συζητήσουμε, όποτε θέλετε, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απόφαση της Κυβέρνησης είναι να προχωρήσουμε στην κύρωση του Ευρωσυντάγματος, σύμφωνα με τη συνταγματική πρακτική που έχουμε ακολουθήσει όλα τα προηγούμενα χρόνια, κάτι που άλλωστε υπαγορεύεται και από τη σχετική ερμηνευτική δήλωση, που προστέθηκε

κατά την πρόσφατη συνταγματική αναθεώρηση, σύμφωνα με την οποία το άρθρο αυτό, το άρθρο 28, αποτελεί θεμέλιο για τη συμμετοχή της χώρας στις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Θεωρώ την απόφαση αυτή σωστή και τάσσομαι ανεπιφύλακτα υπέρ της αρχής της εγκυρότητας της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας.

Υπενθυμίζω ότι οι κορυφαίες στιγμές της ελληνικής σύμπραξης στις ευρωπαϊκές κοινότητες και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αρχής γενομένης από την ίδια την ένταξη μέχρι και την υιοθέτηση του ευρώ, νομιμοποιήθηκαν με την κύρωση από αυτήν τη Βουλή, τη Βουλή των Ελλήνων.

Γιατί στην Ελλάδα η ιστορικά διαμορφωμένη κουλτούρα των δημοψηφισμάτων στην πράξη λειτούργησε όχι με το δίλημμα αποδοχής ή μη ενός σχεδίου δημοκρατικού συντάγματος, αλλά συνδυάστηκε πάντα με τη μορφή του πολυτεύματος. Δίλημμα αποδοχής του Ευρωπαϊκού Συντάγματος με ή χωρίς δημοψήφισμα δεν υπάρχει, κατά την άποψή μου.

Το δίλημμα είναι άλλο: «ναι» ή «όχι» στη μεγαλύτερη εμβάθυνση της Ευρώπης. Ένα δημοψήφισμα θα είχε ουσιαστικό νόημα μόνο εάν τίθετο το δίλημμα: «ναι» στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και στην περαιτέρω ελληνική συμμετοχή στη νέα Ένωση ή «όχι», δηλαδή απόρριψη και αποχώρηση από την Ένωση.

Πράγματι, υπάρχουν πολιτικές δυνάμεις, που τίθενται ενάντια στη συμμετοχή της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σέβομαι τις απόψεις τους, τιμώ τη συνέπειά τους. Όμως δεν είναι δυνατόν από τη μια να υποστηρίζεις την ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας μας και από την άλλη να ζητάς δημοψήφισμα. Γιατί δημοψήφισμα χωρίς εναλλακτικό ερώτημα δεν συνιστά πρόταση.

Στην ελληνική κοινωνία έχει ήδη διαμορφωθεί μια ευρύτερη πολιτική συναίνεση για την έγκριση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος και της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας μας. Αυτό που χρειάζεται είναι να ενημερώσουμε τους Έλληνες πολίτες σε κάθε γωνιά της χώρας για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και τη σημασία του. Και εκεί πρέπει να ρίξουμε το βάρος μας, αμέσως μόλις επικυρωθεί από την ελληνική Βουλή.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ολοκληρώνουμε τη συζήτησή μας με την κ. Περλεπέ - Σηφουνάκη, η οποία έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΕΡΛΕΠΕ - ΣΗΦΟΥΝΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, από τον τίτλο του σχεδίου νόμου που συζητάμε σήμερα «Κύρωση Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης» καθίσταται εμφανές ότι βρισκόμαστε εμπρός στο πιο καθοριστικό βήμα για την πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε ορισμένα ζητήματα που έτσι και αλλιώς απασχολούν και θα απασχολήσουν όλους μας στη διαδικασία που έχει αρχίσει εδώ και αρκετές δεκαετίες, όχι ως οραματική σύλληψη αλλά ως εφαρμογή της ιδέας που είναι η συνύπαρξη τόσων λαών που ζουν, εργάζονται, δημιουργούν πολιτισμό σε ετούτο το μεγάλο και ιστορικό μέρος του κόσμου.

Ως πρώτο ζήτημα που θα ήθελα να θίξω είναι το αναμφίβολο γεγονός ότι ένα τέτοιο μεγάλο ιστορικό εγχείρημα, που έτυχε να πραγματοποιείται στις μέρες μας και που εμείς όλοι έχουμε την τύχη να μετέχουμε στις διεργασίες που λαμβάνουν χώρα, δεν έχει γίνει ακόμα αντιληπτό στις βασικές του έστω συνιστώσες και πλευρές από τους πολίτες.

Στέκομαι, μάλιστα, μόνο σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, για την οποία εμείς ως Εθνική Αντιπροσωπεία έχουμε την ευθύνη για την ενημέρωση των πολιτών και για τις ζυμώσεις που είναι απαραίτητες να γίνουν, ώστε ο κάθε Έλληνας και η κάθε Ελληνίδα να συναποτελέσει συνειδητά μέρος αυτών των εξελίξεων, ανεξάρτητα ποια είναι η θέση που θα πάρει γι' αυτό το ζήτημα.

Το θέμα όμως είναι αυτή η θέση να εκφραστεί, όπως και αν αυτό γίνει και με όποια μορφή, έχοντας πλήρη γνώση των στοιχείων εκείνων που συνθέτουν την εικόνα των τεκταινομένων και

στο συγκεκριμένο στάδιο της σύναψης της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης. Πρέπει να πούμε ότι οι πολίτες της χώρας μας δεν έχουν μέχρι στιγμής ενημερωθεί ούτε για το περιεχόμενο αυτής της Συνθήκης ούτε για την ουσία και τη φιλοσοφία της.

Δε θέλω αυτήν τη στιγμή να καταλογίσω ευθύνες γι' αυτήν την έλλειψη και αυτήν την αδράνεια της πολιτείας, αλλά πρέπει άμεσα να αποφασιστούν οι τρόποι και οι διαδικασίες για την πλήρη ενημέρωση όλων, αφού το ζήτημα είναι κορυφαίο γεγονός για τη ζωή των Ευρωπαίων σήμερα, αλλά και στο μέλλον, με μια διάρκεια που είναι απροσδιόριστα μεγάλη.

Ένα δεύτερο σχόλιο και μία ουσιαστική παρατήρηση είναι ότι το εν λόγω κείμενο είναι ίσως το πιο πολιτικό κείμενο που κάνει την εμφάνισή του στην ιστορία της προσπάθειας για την ένωση της Ευρώπης από τότε που ξεκίνησε ως ιδέα. Αυτή η διαπίστωση αποτελεί μία σημαντικότερη εξέλιξη που αποκαθιστά, τρόπον τινά, την ενωσιακή διαδικασία, αφού από το επίπεδο των τεχνοκρατών και των ειδικών, το εγχείρημα σφραγίζεται από πολιτικές θέσεις που διαπραγματεύθηκαν από τις ηγεσίες των κρατών - μελών με εκατέρωθεν συμβιβασμούς - και πώς μπορούσε να γίνει άλλωστε χωρίς συμβιβασμούς - και τίθενται πλέον οι μεγάλες ιστορικές αλλά και σύγχρονες αξίες της Ευρώπης σ' ένα κείμενο προς εφαρμογή.

Τα προηγούμενα χρόνια αντιμετωπίστηκαν τα πολιτικά αυτά ζητήματα ως δυνητικά προτάγματα χωρίς όμως τη δεσμευτική διάσταση που δίνεται σήμερα.

Εκείνα τα στοιχεία που κυριάρχησαν μέχρι τώρα ήταν, κυρίως, τα θέματα που άπτονταν του οικονομικού και οι εφαρμογές είχαν σχέση με αυτήν ακριβώς την πλευρά. Το Μάαστριχτ και η ΟΝΕ είναι τα χαρακτηριστικά ορόσημα αυτής της πρωτοκαθεδρίας της οικονομικής ενοποίησης, στην οποία αναφερόμαστε.

Σήμερα διατυπώνονται με αρκετή σαφήνεια δεσμεύσεις και υποχρεώσεις που έχουν να κάνουν με τις βασικές αξιακές αρχές, όπως η δημοκρατική και η κοινωνική αρχή, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το κράτος δικαίου, η πλήρης απασχόληση. Αυτό, κατά τη γνώμη μου, είναι το πλέον σημαντικό επίτευγμα σ' επίπεδο διατυπώσεων.

Έχουμε, λοιπόν, δύο κυρίως διαστάσεις της ευρωπαϊκής ενοποίησης που βρίσκονται σε εξέλιξη, αλληλοσυμπληρώνονται ή βρίσκονται σε σύγκρουση, ανάλογα με την οπτική που το βλέπει κανείς και ανάλογα με τις συγκυρίες. Από τη μια υπάρχει η τάξη πραγμάτων του οικονομικού στοιχείου, της οικονομίας της κάθε χώρας και της Ένωσης ολόκληρης, και από την άλλη το σύστημα αξιών της Ευρώπης. Η Ευρώπη ιστορικά στηρίζει την πορεία και τον πολιτισμό της στο αξιακό σύστημα που ανέπτυξε στους κόλπους της και που ήταν αποτέλεσμα μεγάλων αγώνων των λαών της. Σήμερα σε συνθήκες εξελισσόμενης παγκοσμιοποίησης και διεθνοποίησης των αγορών, η Γηραιά Ήπειρος κάνει αποδεκτή σε επίπεδο διακήρυξης την έννοια της «κοινωνικής οικονομίας της αγοράς» για την προστασία του μη προνομιούχου Ευρωπαίου και της φτωχής περιφέρειας. Είναι ελπιδοφόρο το μήνυμα προς τους ασθενέστερους οικονομικά κατοίκους της Ένωσης, αλλά πρέπει να τονιστεί ότι μόνο η διατύπωση τέτοιων θετικών εννοιών δεν αρκεί για τη διασφάλιση θεμελιωδών όρων αξιοπρεπούς διαβίωσης των πολιτών. Δεν αρκεί από μόνη της η αλλαγή της λέξης «ανοικτή», στον προσδιορισμό της αγοράς, με την λέξη «κοινωνική», για να λυθούν τα προβλήματα που υπάρχουν για τους λαούς όλων των χωρών της Ένωσης.

Η γενική διατύπωση στην παρούσα Συνθήκη της «κοινωνικής αγοράς» είναι μεν δεκτική περιορισμένης εφαρμογής, αλλά ταυτόχρονα ενέχει τη δυνατότητα για περαιτέρω βελτίωση και διεύρυνση στο μέτρο που είναι δυνατόν οι πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις, που τάσσονται υπέρ του κοινωνικού στοιχείου, να διεκδικούν και να εφαρμόζουν όλο και περισσότερα μέτρα προστασίας για τους εργαζόμενους και τους οικονομικά αδύναμους πολίτες.

Μια ακόμη επισήμανση που θα ήθελα να κάνω αφορά το δικαίωμα του πολίτη να αποφασίζει για όλα αυτά, αφού πρώτα ενημερωθεί για ό,τι περιέχεται βέβαια στη Συνθήκη που, όπως είπα στην αρχή, θα έπρεπε να ήταν το πρώτο μέλημα της Κυβέρνησης και δυστυχώς δεν ήταν.

Ένα από τα μεγάλα διακυβεύματα για την Ευρώπη, που επίσης διατυπώνεται στο συζητούμενο κείμενο, είναι η δημοκρατία και η συμμετοχή. Ένα εκατομμύριο πολίτες από έναν ικανό αριθμό κρατών, μπορούν πια να επιβάλλουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση να νομοθετεί επί θεμάτων που τους απασχολούν. Αυτή η δυνατότητα αποτελεί μια σημαντικότερη κατάκτηση της συμμετοχικής δημοκρατίας, που πρέπει να γίνει συνείδηση και στον ελληνικό λαό.

Το δημοψήφισμα που πρέπει να γίνει για το Σύνταγμα της Ευρώπης είναι μια διαδικασία που θα ενημερώσει τον πολίτη και στα ιδιαίτερα ζητήματα που βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και που θα τον ενεργοποιήσει ώστε να παρακολουθεί στενά, να ελέγχει, να προτείνει και να διεκδικεί όλα όσα μέχρι τώρα θεωρούνται ότι είναι περίπου αναπόφευκτα και υπόθεση κάποιων επιστημόνων ή κάποιων τεχνοκρατών πολιτικών που αποφασίζουν να επιβάλλουν θέσεις και μέτρα ερήμην των απλών ανθρώπων.

Κύριοι συνάδελφοι, οι ευθύνες και οι υποχρεώσεις όλων μας είναι τεράστιες. Οι πράξεις πλέον και όχι οι γενικόλογες διακηρύξεις ή τα ευχολόγια θα καθορίσουν το μέλλον της Ευρώπης. Οι ευθύνες είναι μεγάλες, αλλά ακόμα μεγαλύτερες είναι οι προκλήσεις. Ο καθένας μας θα κριθεί από τον τρόπο και την οπτική που θα πολιτεύεται στο εξής, όχι σε μια Ένωση που θα αποφασίζει μόνο για την οικονομία, αλλά και για θεμελιώδη ζητήματα της κοινωνίας, της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων των πολιτών.

Σε αυτήν την καινούργια πραγματικότητα θα φανεί ποιος θέλει και ποιος προκρίνει το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ποιος υποτάσσει αυτά τα δικαιώματα στις απαιτήσεις μόνο της αγοράς, χωρίς κανόνες και όρια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού).

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, το Σύνταγμα της Ευρώπης αποτελεί μια ιστορική φάση για την προώθηση του στόχου για μια Ευρωπαϊκή Ένωση δημοκρατική, πολιτικά ισχυρή και κοινωνικά δίκαιη που να φέρνει τον Ευρωπαίο πολίτη στο επίκεντρο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριοι συνάδελφοι, σας έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της συνεδρίασης της Τετάρτης 6 Απριλίου 2005 και ερωτάται το Σώμα αν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς τα Πρακτικά της συνεδρίασης της Τετάρτης 6 Απριλίου 2005 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 24.00' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα ημέρα Πέμπτη 14 Απριλίου 2005 και ώρα 10.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο: συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία: Ι) Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών: «Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Οκτωβρίου 2003 περί επιβολής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης και άλλες διατάξεις» και ΙΙ) Συνέχιση της συζήτησης επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών «Κύρωση της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.